PRITARTA
Šalčininkų rajono
savivaldybės tarybos
2019 m. vasario 13 d.
sprendimu Nr. T-1242

ŠALČININKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS MERO 2018 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Vykdydamas Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme nustatytas mero funkcijas, vadovaudamasis Vietos savivaldos įstatymu ir Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamentu, teikiu 2017 metų veiklos ataskaitą.

SAVIVALDYBĖS TARYBOS VEIKLA

Ketvirtaisiais kadencijos metais Šalčininkų rajono savivaldybės taryba dirbo Tarybos veiklos reglamento nustatyta tvarka. Šalčininkų savivaldybės tarybą sudarė 25 tarybos nariai, kuriems vadovavo Savivaldybės meras Zdzislav Palevič.

Valdančiąją daugumą sudarė **Lietuvos lenkų rinkimų akcija – Krikščioniškų šeimų sąjunga**, turinti **21** mandatą.

Jungtinę frakciją sudarė **Darbo partijos** atstovai – **2** mandatai, **Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdžio** atstovė – **1** mandatas bei **Lietuvos socialdemokratų partijos** atstovas – **1** mandatas.

Tarybos nariai aktyviai dirbo Šalčininkų rajono labui, priimdavo interesantus ir padėdavo spręsti jiems rūpimus klausimus. Per 2018 metus Lietuvos lenkų rinkimų akcijos – Krikščioniškų šeimų sąjungos Tarybos nariai priėmė daugiau nei **750** interesantų, kurie kreipėsi kelių ir vandentiekio remonto, gatvių apšvietimo, šiukšlių išvežimo, socialinio būsto bei materialinės pagalbos, būsto renovavimo ir kitais klausimais. Aktualios temos taip pat buvo švietimas, socialinė apsauga bei viešoji tvarka. Kad būtų išspręstos iškilusios problemos ir suteikta visokeriopa profesionali informacija, Tarybos nariai glaudžiai bendradarbiavo su rajono savivaldybės administracija, seniūnijomis, kitomis organizacijomis.

Nuoseklus Tarybos posėdžių organizavimas bei sklandi posėdžių eiga užtikrino gerus rezultatus. 2018 metais buvo parengta daugiau kaip **390** Tarybos sprendimų projektų. Buvo užregistruoti **309** sprendimai. Pagrindiniai svarstomi klausimai buvo susiję su savivaldos atsakomybės didinimu bei darbo kokybės gerinimu, gyventojų pragyvenimo lygio kėlimu, nedarbo mažinimu bei naujų darbo vietų kūrimu, verslo skatinimu bei ekonominės padėties stabilizavimu, sveikatos apsauga, socialinių garantijų bei visiems prieinamo švietimo užtikrinimu, vaikų ir jaunimo užimtumu ir kt.

Juridinio ir personalo skyriaus specialistai per 2018 metus parengė **346** mero potvarkius.

Dauguma Tarybos narių aktyviai dalyvavo posėdžiuose. Savivaldybės tarybos posėdžių vaizdo ir garso transliacijas galima stebėti internetu. Visi sprendimai buvo skelbiami savivaldybės puslapyje www.salcininkai.lt bei vietinėje spaudoje.

2018 m. Šalčininkų rajono savivaldybės taryboje veikė **6 Savivaldybės tarybos komitetai**: Kontrolės, Ekonomikos, biudžeto ir finansų, Švietimo, kultūros ir jaunimo reikalų, Vietinio ūkio ir verslo plėtros, Kaimo plėtros ir aplinkos apsaugos, Socialinių reikalų ir sveikatos apsaugos. Be to, Tarybos nariai aktyviai dalyvavo **11 komisijų** veiklose: Visuomeninė administracinių ginčų, Etikos, Antikorupcijos, Strateginio planavimo, Narkotikų kontrolės, Garbės piliečio vardo suteikimo, Nuolatinės statybos, Verslo plėtros, Neįgaliųjų reikalų, Nusikaltimų prevencijos ir kontrolės, Bendruomenės sveikatos.

Šalčininkų rajono savivaldybės taryba ir administracija nuolat bendradarbiavo su Vyriausybės atstovo Vilniaus apskrityje tarnyba. 2018 metais Vyriausybės atstovai dalyvavo Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos posėdžiuose. Posėdžių metu teikė savo pastabas, pasiūlymus, rekomendacijas.

MERO VEIKLA – NUOSEKLI IR VEIKSMINGA MERAS - SAVIVALDYBĖS ATSTOVAS

Šalčininkų rajono savivaldybės meras nuolat organizuoja įvairius susitikimus su rajono gyventojais. Informacija apie mero veiklą nuolatos teikiama viešosios informacijos rengėjams ir skelbiama savivaldybės interneto svetainėje. Kiekvieną pirmadienį meras priima gyventojus aktualiais jiems klausimais. 2018 m. į priėmimą atėjo **106** interesantai, kurie kreipėsi kelių priežiūros, socialinio būsto, finansinės paramos, darbo, žemės, elektros bei asmeniniais klausimais.

Pagal LR Vietos savivaldos įstatymą Savivaldybės mero sprendimai įforminami potvarkiais, kurių per 2018 m. buvo išleista **346.**

Sėkmingas rajono vystymasis bei plėtra neįmanomi be bendradarbiavimo su kitomis šalies bei užsienio institucijomis. Šalčininkų rajono savivaldybės meras 2018 metais deramai ir naudingai atstovavo Savivaldybės interesams sprendžiant klausimus su valstybės valdžios ir valstybinio administravimo subjektais, teisėsaugos institucijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, Lietuvos ir užsienio valstybių savivaldybėmis bei jų atstovais.

Šalčininkų rajono savivaldybė yra **Lietuvos savivaldybių asociacijos** narė, savivaldybei atstovauja meras Zdzislav Palevič. Asociacijos veiklos tikslai – siekti Lietuvos Respublikos Konstitucijoje ir įstatymuose nustatyto savivaldybių savarankiškumo atstovaujant bendriesiems Asociacijos narių interesams valstybės valdžios ir valdymo institucijose, bendradarbiaujant su užsienio valstybių savivaldybių ir kitomis tarptautinėmis organizacijomis, įgyvendinant Lietuvoje Europos vietos savivaldos Chartijos nuostatas ir vykdant atskiras Asociacijos programas.

Meras atstovauja rajono interesams **Vilniaus regiono plėtros taryboje**, kur užima pirmininko pavaduotojo pareigas. Pagrindinis Tarybos tikslas – subalansuoti regiono plėtrą, mažinti socialinius ir ekonominius skirtumus, skatinti ūkio perspektyvą ir modernizavimą regione, skatinti investicijas ir regiono įmonių ekonominę integraciją ES rinkoje, efektyviai panaudoti ES struktūrinių fondų paramą, užtikrinti aukštą užimtumo lygį.

Siekdamas pagerinti Šalčininkų rajono infrastruktūrą, pritraukti naujas investicijas, išsaugoti kultūrinį rajono paveldą, sprendė su švietimu susijusius klausimus, savivaldybės biudžeto finansinius klausimus bei kitus aktualius rajono gyventojų poreikiams tenkinti klausimus. Per 2018 metus savivaldybės meras lankėsi Lietuvos Respublikos ministerijose, dalyvavo susitikimuose su ministerijų atstovais.

ŠALČININKŲ RAJONAS – SVETINGAS KRAŠTAS

Šalčininkų rajonas – tai Lenkijos ir Lietuvos santykių tiltas. 2018-01-22 Šalčininkų rajono meras Zdzislav Palevič susitiko su JE Lenkijos Respublikos ambasadore Uršulia Doroševska (Urszula Doroszewska). Tai pirmas oficialus ambasadorės vizitas Šalčininkų rajone, kurio tikslas – Savivaldybės bendradarbiavimas su Lenkijos institucijomis. Vizito Šalčininkų rajone metu ambasadorė Uršulia Doroševska, lydima Šalčininkų rajono mero Zdzislavo Palevičiaus, apsilankė J. Sniadeckio gimnazijoje, vaikų globos namuose ir menų mokykloje Šalčininkuose, ūkininko Tadeušo Rudžio ūkyje Dailidėse, padėjo vainikus prie paminko Eišiškėse, dalyvavo 155 – ųjų Sausio sukilimo metinių minėjimo iškilmėse Lenkų namuose Eišiškėse.

JAV ambasados dėmesys Šalčininkų rajonui. 2018-01-24 Šalčininkų rajono meras Zdzislav Palevič priėmė Jungtinių Amerikos Valstijų ambasadorės pavaduotoją Howardą Solomoną, kuris domėjosi regiono ekonomine, ūkine, investicijų, demografine situacija. Dalykinio pokalbio metu buvo išsamiai pristatytas Šalčininkų rajonas, čia vystomas žemės ūkis, ūkininkų pasiekimai, verslas ir atvirumas tiesioginėms užsienio investicijoms bei rajono įvairiatautiškumas. JAV diplomatas taip pat apsilankė S. Moniuškos menų mokykloje, Priešgaisrinėje gelbėjimo tarnyboje ir Jašiūnų dvare.

JAV ambasada, stengdamasi plėtoti ryšius su regionais, žadėjo organizuoti įvairius muzikos ir meno renginius rajone, pritraukti studentus dalyvauti įvairiose mainų programose, tiek vidurinių, tiek aukštųjų mokyklų lygmenyje, organizuoti „Baltic TechCamp“ mokymus bei Šalčininkų

viešojoje bibliotekoje įrengti informacinį terminalą, kurio dėka gyventojai virtualiai galės susipažinti su šios šalies ekonomika, kultūra ir buitimi.

Kovo 19 dieną įvyko pirmasis tokio pobūdžio renginys – violončelės virtuozo Iano Maksino koncertas Jašiūnų dvare.

Susitikimas su Baltarusijos Respublikos ambasadoriumi: tikslas – pritraukti investicijas. Šalčininkų rajono mero Zdzislavo Palevičiaus kvietimu 2018-01-25 rajone lankėsi Baltarusijos Respublikos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Lietuvoje Aleksandr Korol. Surengto susitikimo tikslas – pritraukti kuo daugiau investicijų į Šalčininkų rajoną. Pristatant Šalčininkų rajono verslą ir investicijas, buvo akcentuojama, kad pagrindinis savivaldybės tikslas – rajono plėtra ir tiesioginių investuotojų pritraukimas. Tam yra palanki rajono geografinė ir logistinė padėtis, žmogiškieji ištekliai, žemės ūkio specifika bei Savivaldybės parama besikuriančiam verslui. Ambasadorius apsilankė vaisių ir daržovių sultis, sulą ir kūdikių maistą gaminančioje UAB „Straikas“, plastikos gaminius gaminančioje UAB „Namesta“, Jašiūnų ir Vilkiškių dvaruose, Paulavos respublikoje.

2018-03-06 Šalčininkuose lankėsi Europos Tarybos Tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvencijos Patariamojo komiteto ekspertai ir domėjosi tautinių mažumų švietimo situacija, kultūrine parama tautinėms mažumoms, tautinės mažumos kalbos vartojimu, topografiniais ženklais tautinių mažumų kalba, bendrąja tarpkultūrinio supratimo tarp skirtingų bendruomenių politika. Ekspertų grupė apsilankė Jašiūnų M. Balinskio gimnazijoje ir pagrindinėje mokykloje, susitiko su mokyklų vadovais, mokytojais, mokiniais, Švietimo ir sporto skyriaus specialistais. Turėjo dalykinį susitikimą su rajono meru bei savivaldybės administracijos atstovais.

2018-03-23 Šalčininkų rajone lankėsi LR užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius kartu su delegacija. Svečiai susitiko su Šalčininkų rajono savivaldybės vadovais, aptarė rajonui aktualius klausimus, taip pat apsilankė švietimo įstaigose, verslo įmonėse. Vizito tikslas – susipažinti su vietos valdžios lūkesčiais, sužinoti, su kokiomis problemomis susiduria. Ministras žadėjo padėti jas spręsti bei perduoti informaciją kolegoms Vyriausybėje.

Ministras Linas Linkevičius taip pat apsilankė Šalčininkų Jano Sniadeckio ir Lietuvos tūkstantmečio gimnazijose, UAB „Evaldo daržovės“ ir AB „Actas“ įmonėse.

Žemės ūkio ministras Šalčininkuose: problemų sprendimui – komandinis darbas. 2018-07-12 Šalčininkuose lankęsis žemės ūkio ministras Giedrius Surplys konstruktyviai diskutavo su Šalčininkų rajono žemdirbiais bei akcentavo savo veiklos prioritetus, būtinybę ieškoti naujų rinkų ir galimybių, modernizuoti žemės ūkį, skatinti vietinės produkcijos vartojimą. Ministras pabrėžė, kad vienas svarbiausių dalykų – tai kompleksinis požiūris į kaimą, didinant žemės ūkio konkurencingumą, ieškant galimybių parduoti produkciją tiesiogiai gamintojui, be tarpininkų. Susitikimo metu daug diskutuota apie pieninkystės sektorių, kiaulių marą bei sausros padarinius.

Šalčininkai – Elektrėnai. Elektrėnų savivaldybės iniciatyva 2018-10-09 Vietos savivaldos dienos proga Šalčininkuose įvyko dviejų savivaldybių darbuotojų draugiškas susitikimas, siekiant palaikyti glaudžius ryšius, pasisemti patirties ir susipažinti su rajono lankytinais objektais Svečiai domėjosi bendra Šalčininkų rajono situacija, švietimo aktualijomis. Ypatingą svečių dėmesį patraukė Jašiūnų, Vagnerių, Vilkiškių dvarai, Paulavos respublika, Norviliškių pilis, Dieveniškių istorinis regioninis parkas.

Pažintinė ekskursija į Vilniaus pasienio rinktinę. Įgyvendinant Šalčininkų rajono savivaldybės ir Valstybės sienos apsaugos tarnybos bendradarbiavimo sutarties 2018 metų priemonių planą, Vietos savivaldos dienos proga Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos darbuotojai vyko į Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Vilniaus pasienio rinktinę. Vizito metu kartu dalyvavo ir Vilniaus rajono savivaldybės administracijos darbuotojai.

Savivaldybių administracijų darbuotojus pasitiko Valstybės sienos apsaugos tarnybos Vilniaus pasienio rinktinės vadas Virgilijus Raugalė ir bendruomenės pareigūnė Jolita Kunčaitienė, kurie dėkojo Savivaldybėms už sklandų ir sėkmingą bendradarbiavimą. Ypač didelį įspūdį Savivaldybių administracijų darbuotojams paliko kinologų su tarnybiniais šunimis pasirodymas.

Kinologinės veiklos skyriaus viršininkas Žydrūnas Karčiauskas papasakojo apie tarnybinių šunų dresūrą, jos metodiką bei tam naudojamą įrangą.

Kroatijos ambasadorius Lietuvoje: statykime naujus tiltus. 2018-11-29 Šalčininkuose lankėsi Kroatijos ambasadorius Lietuvoje Krešimir Kedmenec. Vizito tikslas – tęsti pažintį su Lietuvos regionais ir užmegzti bendradarbiavimo ryšius, pristatant Kroatijos kultūros paveldą, rengiant parodas, koncertus, filmų dienas.

APDOVANOJIMAI IR SVEIKINIMAI

2018 m. už gerą ir sąžiningą darbą, aktyvią veiklą, jubiliejų bei švenčių progomis Mero padėkos raštais buvo apdovanoti 128 asmenys, parašyti 5 sveikinimų raštai.

Savivaldybės mero pastangomis didelis dėmesys skiriamas sportui. Kaip ir kasmet sausio 25 d. buvo **apdovanoti geriausi Šalčininkų rajono sportininkai**. Šalčininkų rajono savivaldybės organizuojamame konkurse paaiškėjo penkių nominacijų nugalėtojai: geriausias 2018 metų Šalčininkų rajono sportininkas ir sportininkė, treneris, komanda bei sporto veteranas.

Apdovanojimų ceremonijos metu taip pat apdovanoti jaunieji sportininkai, aktyviausi sporto veikėjai ir rėmėjai.

Aktyvus jaunimas yra varomoji visuomenės jėga. Jis rūpinasi ne tik savo, bet ir visuomenės, kurioje gyvena, poreikiais, turiningu laisvalaikio praleidimu, generuoja idėjas. Tokių aktyvių jaunų žmonių netrūksta ir Šalčininkų rajone, todėl savivaldybė jau kelerius metus organizuoja **Jaunimo apdovanojimų ceremoniją**. Sausio 26 d. Šalčininkų kultūros centre vykusiame renginyje buvo pagerbti jauni žmonės, kurie savo darbais ir pasiekimais garsina Šalčininkų rajoną ir aktyviai veikia jo gerovei. Statulėles su „Geriausiojo“ ženklu pelnė: „Metų mokinys 2017“, „Metų mokinė 2017“, „Jaunasis metų menininkas 2017“, „Metų savanoris 2017“, „Metų studentas 2017“, „Metų iniciatyva 2017“, „Metų jaunimo darbuotojas 2017“, „Metų jaunimo organizacija 2017“.

Jau šeštus metus iš eilės asmenine Šalčininkų rajono mero Zdzislavo Palevičiaus iniciatyva savivaldybė teikia **apdovanojimus verslo ir darbo rinkos atstovams**. Vasario 2 d. Šalčininkų Vagnerių rūmuose vykusiame renginyje buvo pagerbti ir apdovanoti rajono verslininkai, kuriantys darbo vietas, diegiantys naujas ir inovatyvias technologijas, besirūpinantys gyvenamąja aplinka. Šia iniciatyva siekiama kurti teigiamą Šalčininkų rajono įvaizdį ir reklamuoti ūkio potencialą, skatinti verslo plėtrą, viešinti teigiamus pavyzdžius bei stiprinti vietos verslo patikimumą ir prestižą.

Renginio garbės svečias LR vidaus reikalų viceministras Giedrius Surplys savo kalboje gyrė Savivaldybę už pasiekimus sudarant sąlygas ūkio plėtrai bei viešinant verslininkų pasiekimus.

Šiame renginyje taip pat dalyvavo ir kalbėjo BNI „Nemunas“ Vilniaus skyriaus prezidentas Rokas Toomsalu ir Jaunimo verslo klubo prezidentas Evaldas Damanauskas.

Šiais metais paskelbose 13 kategorijų skirti net 23 apdovanojimai:

„Geriausia Šalčininkų rajono savivaldybės įmonė“ (daugiau negu 100 darbuotojų);

„Geriausia Šalčininkų rajono savivaldybės įmonė“ (mažiau negu 100 darbuotojų);

„Jaunas ir verslus“;

„Verslo pirmokas“;

„Sėkminga verslo plėtra kaimo vietovėje“;

„Už glaudų bendradarbiavimą su rajono verslininkais“;

„Nauji pramoniniai sprendimai“;

„Už logistinius sprendimus“;

„Už naujas rinkas ir naujus partnerius“;

„Materialios investicijos į rajono plėtrą“;

„Už ilgametę sėkmingą įmonės veiklą“;

„Profesijos lyderis“;

„Už sėkmingas inovacijas“.

Geriausių Šalčininkų rajono įmonių ir verslininkų apdovanojimo šventę papuošė Šalčininkų S. Moniuškos menų mokyklos auklėtinių ir iliuzionisto Justino Malinausko pasirodymai.

Didelis dėmesys Šalčininkų rajone skiriamas švietimui. Jau penkerius metus mokslo metų pabaigoje meras Zdzislav Palevič susitinka su gabiais ir talentingais rajono **moksleiviais** ir juos **apdovanoja**. 2018-05-22 buvo įteikti medaliai rajono mokiniams, sėkmingai pasirodžiusiems ir laimėjusiems rajoninėse olimpiadose. Iš viso įteikti 107 medaliai Šalčininkų rajono 9 -12 klasių mokiniams, kuriuos paruošė 62 rajono mokytojai. 32 medaliai įteikti I-ųjų vietų nugalėtojams, 42 medaliai II-ųjų vietų nugalėtojams, 33 medaliai III –ąsias vietas pelniusiems mokiniams. Aktyviausiai moksleiviai dalyvavo biologijos olimpiadoje (34 mokiniai), antroji pagal populiarumą – matematikos olimpiada, po jos – chemijos.

Rajono mokyklose dirba puikūs, savo darbą ir vaikus mylintys pedagogai. 2018-10-04 vyko tradicinė šventė, skirta Mokytojo dienai paminėti, kurios metu pagerbti ir apdovanoti **geriausi rajono**
pedagogai.

TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

Tarptautinis bendradarbiavimas – tiltas į ateitį. Jis be galo svarbus Šalčininkų rajono savivaldybei, kuri siekia stiprinti kaimyninius ryšius kultūros, sporto ir mokslo srityse, plėtoti žemės ūkį, pritraukti naujas investicijas. Tęsdama bendradarbiavimą su daugiau kaip 16 užsienio partnerių, Šalčininkų rajono savivaldybė palaiko draugiškus ryšius su Lenkijos Respublika, Baltarusijos Respublika, Italija, Vokietija, Belgija, Prancūzija, Latvija ir kitomis užsienio šalimis.

Per 2018 metus rajono vaikai ir jaunimas lankėsi Lenkijoje, Kroatijoje, Baltarusijos Respublikoje, Latvijoje Turkijoje Didžiojoje Britanijoje, meno kolektyvai dalyvavo šventėse bei įvairiuose pasirodymuose užsienyje, sportininkai dalyvavo įvairiose varžybose, buvo įgyvendinama mainų programa. Bendradarbiavimo su užsienio partneriais dėka rajono švietimo ir sveikatos įstaigas pasiekė elektroninė ir kompiuterinė įranga, metodinė medžiaga ir kitos dovanos iš Lenkijos bei Vokietijos.

2018 metais Šalčininkų rajono savivaldybė šventė **15 metų bendradarbiavimo su Lenkijos partneriu - Volštyno apskritimi - sukaktį.** Per šį laikotarpį buvo organizuojami mokinių ir jaunimo grupių mainai, aktyvus bendradarbiavimas vyko kultūros, švietimo ir sporto srityse. Š. m. kovo mėnesį Šalčininkuose svečiavosi Volštyno apskrities delegacija. Buvo pasirašyta bendradarbiavimo 2018 metais sutartis.

Gegužės 7 d. Šalčininkus aplankė **Suvalkų savivaldybės** vadovai Tadeuš Cholko (Tadeusz Cholko) ir Darjuš Saveljev (Dariusz Saweliew). Vizito tikslas – aptarti bendrą projektą pagal Interreg Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo per sieną programą. Susitikimo metu buvo numatytos Šalčininkų ir Suvalkų savivaldybių partnerystės galimybės, jungtinės projekto veiklos, apimančios gamtinio ir kultūrinio paveldo išsaugojimą bei pritaikymą turizmo reikmėms. Bendras projektas bus įgyvendintas pasitelkiant tokias bendradarbiavimo per sieną veiklas, kaip bendri kultūriniai ir pažintiniai renginiai, bendrų turizmo maršrutų abipus sienos kūrimas, Lietuvai ir Lenkijai vertingų kultūros objektų restauravimas.

Gegužės 17 – 21 dienomis Šalčininkų rajone svečiavosi delegacija iš **Italijos Castelnuovo Parano miesto**, kuriai vadovavo meras Oreste De Bellis, bei partneriai iš **Vakarų Varšuvos savivaldybės**, kuriuos lydėjo seniūnas Jan Žychlinski. Vizitų tikslas – užmegzti naujus bendradarbiavimo ryšius kultūros, švietimo, sporto, vaikų ir jaunimo grupių mainų srityse.

Penkių Šalčininkų rajono savivaldybės miestų partnerių delegacijos birželio 8 -11 d. dalyvavo partnerystės susitikimuose Šalčininkuose. Renginys vyko realizuojant atvirus visuomeninius debatus ir teminius mokymus apie Europos Sąjungos ateitį **„Kur eini, Europa?“**.

Kasmet tokie susitikimai vyksta viename iš miestų partnerių, jų tikslas – aptarti aktualius savivaldos veiklos ir tolesnio bendradarbiavimo klausimus, keistis sukaupta patirtimi ir apibendrinti nuveiktus darbus. Į Šalčininkus atvyko delegacijos iš Vokietijos Hude ir Kropelin miestų, Lenkijos Nowe Miasto Liubawskie miesto, Prancūzijos Arnage miesto ir Italijos Veneto miesto. Šiemet miestų partnerių susitikimo tema buvo orientuota į tautinių mažumų situacijos kiekvienoje užsienio šalyje pristatymą.

Š. m. rugsėjo 15 d. Šalčininkų rajono delegacija dalyvavo **Lenkijos Respublikos Prezidento Andžejaus Dudos Derliaus šventėje.** Dovanų buvo nuvežtas pabaigtuvių vainikas ir lietuviškos juodos duonos kepalas.

Nuo 2009 metų Šalčininkų rajono savivaldybė bendradarbiauja su **draugija „Odra-Nemen“.** Šios organizacijos tikslas yra bendradarbiauti su lenkais, gyvenančiais už Lenkijos ribų, padėti jų mokykloms, saugoti istorinius lenkų kultūros paveldo objektus. Ne vieną kartą per 2018 metus partneriai atvežė dovanų, kurios buvo įteiktos Šalčininkų rajono savivaldybės mokykloms ir darželiams, Šalčininkų lenkų trečiojo amžiaus universiteto senjorams. „Odra – Nemen“ draugija yra gera Dievo Gailestingumo bendruomenės bičiulė. Metų pradžioje, sausio mėnesį, trisdešimties asmenų draugijos delegacija kartu su juos lydėjusiais skautais aplankė nepasiturinčias šeimas Turgeliuose, Tabariškėse, Akmenynėje, Pabarėje ir Dainavoje, įteikė joms pačių būtiniausių maisto produktų paketus.

Jau 18 metų tęsiama graži ir prasminga tradicija – prieš Kalėdas ir Velykas Šalčininkus pasiekia dovanos iš Lenkijos **Tarnovo Podgurne** (Tarnowo Podgórne) seniūnijos ir draugijos „Širdžių dovana". Kovo 22 dieną taip pat į Šalčininkus atvyko autobusiukas iš Tarnovo Porgurne ir atvežė sąsiuvinių, drabužių kūdikiams, vaikams ir jaunimui, knygų, saldumynų. Skirta parama perduota Šalčininkų vaikų globos namams, lopšeliui – darželiui „Pasaka“ ir Šalčininkų J. Sniadeckio gimnazijai, Jašiūnų seniūnijai ir Dievo gailestingumo bendruomenei.

Kovo 23 d. Šalčininkuose lankėsi delegacija iš **Lovičiaus** (Lenkija). Šis bendradarbiavimas prasidėjo 1996 m. Partneriai remia rajono vaikų globos namus, senelių globos namus, lenkų mokyklas, ansamblį „Solčane“. Draugų iš Lovičiaus dėka į rajoną atkeliauja knygos ir maisto prekės.

2018-05-11 Šalčininkuose lankėsi **Lenkijos Pilsudčikų sąjungos** valdybos narys Valdemar Ziarek, ištikimas Šalčininkų rajono bičiulis ir rėmėjas. Šį kartą atvežta parama buvo skirta Turgelių P. K. Bžostovskio gimnazijai ir Dievo gailestingumo bendruomenei. Susitikimo su rajono meru metu aptartos rajono gimnazijų meno kolektyvų vasaros atostogų organizavimo galimybės Lenkijoje ir jaunimo iš Lenkijos svečiavimosi galimybės Šalčininkų rajone.

Prieš 29 metus prasidėjo Šalčininkų rajono savivaldybės **ir Lenkijos mokytojų sąjungos** bendradarbiavimas, kuris tęsiasi iki šiol. Ilgus metus puoselėti ryšiai davė labai gražių rezultatų. Nuolat mūsų rajono mokyklų mokytojai vyko pasisemti patirties iš lenkų kolegų, dalyvavo jų organizuojamuose metodiniuose mokymuose. Savo ruožtu mokytojai iš Lenkijos lankėsi rajono mokyklose, teikė paramą Dainavos pagrindinei mokyklai, Šalčininkų specialiajai mokyklai, Tabariškių darželiui, mokyklų meno kolektyvams. 2018-10-05 taip pat rajone svečiavosi mokytojų grupė iš Lenkijos. Delegacijos nariai, susitikę su Šalčininkų rajono meru, domėjosi rajono ekonomine, socialine ir švietimo situacija, rajono mokyklų tinklu, mokymo specifika, rajono daugiakultūriškumu.

Gausus savivaldybės partnerių būrys rodo, kad rajono populiarumas didėja, informacija apie Šalčininkų kraštą sklinda užsienyje. Mūsų rajonas – tai patikimas bei svetingas partneris, atviras naujoms idėjoms bei ryšiams. Tarptautinio bendradarbiavimo dėka nuolat vyksta kultūriniai bei sporto renginiai, jaunimo mainai, užsienio delegacijų vizitai, rajono ugdymo įstaigas, meno kolektyvus, nepasiturinčius rajono gyventojus pasiekia parama.

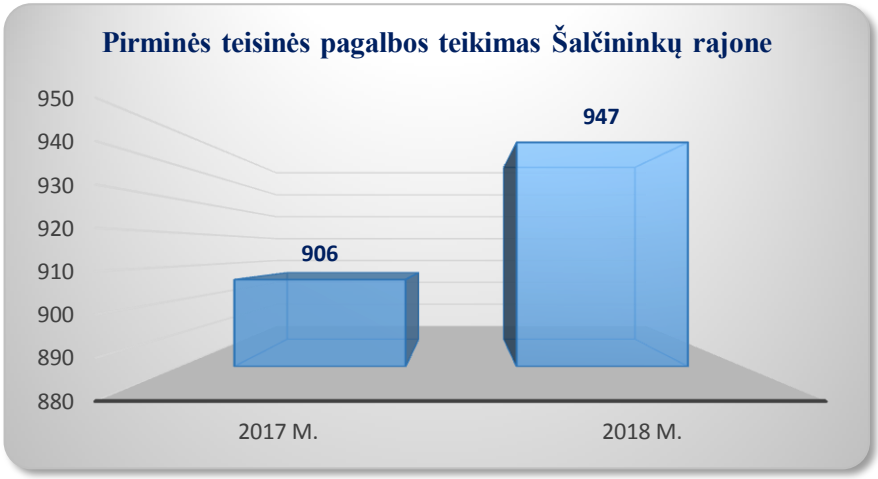
INFORMACIJOS TEIKIMAS IR TURIZMAS

Informatyvumas – judėjimas į priekį! Šalčininkų rajono savivaldybė skiria didelį dėmesį gero rajono įvaizdžio kūrimui panaudojant įvairias viešojo informavimo priemones: Savivaldybės interneto svetainė, Savivaldybės puslapis Facebook tinkle, vietinė ir respublikinė spauda.

Nuo 2009 metų Šalčininkų rajono savivaldybėje veikia gyventojų aptarnavimas **„vieno langelio“** principu. Ši sistema, įdiegta pagal parengtą projektą „Piliečių aptarnavimo gerinimas Šalčininkų rajono savivaldybėje diegiant „vieno langelio“ principą“, yra nuolat tobulinama ir gerinama. Rajono valstybės tarnautojai ir darbuotojai aptarnauja asmenis, atvykusius į savivaldybę,

priima ir nagrinėja gautus tiesiai iš asmenų ir atsiųstus paštu prašymus bei skundus, įformina priimtus sprendimus ir perduoda asmenims bei aptarnauja telefonu.

Šalčininkų rajono savivaldybės gyventojai turi galimybę gauti **pirminę teisinę pagalbą**.

Daugiausia sprendžiamų klausimų buvo susiję su šeimos interesų apsauga, t. y. **395** pirminės teisinės pagalvos atvejai. Nemažai interesantų konsultavosi dėl Civilinio kodekso bei Civilinio proceso kodekso – **216**, socialinės apsaugos teisės – **118**, administracinės ir administracinio proceso klausimais – **115** ir kt. Pastaraisiais metais, įsigaliojus naujam Lietuvos Respublikos darbo kodeksui, padaugėjo interesantų darbo teisės klausimais, t. y. **103** atvejai.

2018 metais Šalčininkų rajono savivaldybės prioritetu buvo gyventojų informavimas apie Savivaldybės veiklą, naujausius įvykius, gyventojai buvo skatinami dalyvauti savivaldos procesuose. Visą reikalingą informaciją galima buvo nesunkiai rasti savivaldybės internetiniame puslapyje www.salcininkai.lt, kur informacija grupuojama pagal veiklos sritis, o tituliniame puslapyje viešinami pranešimai apie susitikimus, atliekamus darbus, darbo skelbimai, savivaldybės įstaigų ir įmonių pranešimai, pristatomi nauji projektai, apžvelgiami Tarybos posėdžiai ir pan. Rengiant pranešimus spaudai apie statybos, remonto, rekonstrukcijos darbus tam tikrame objekte tema buvo apžvelgiama kelis sykius: prasidėjus darbams, darbų eigoje ir atlikus darbus. Kartais, apžvelgiant atliktus darbus, pateikiamos nuotraukos prieš projekto įgyvendinimą ir po jo.

Iš viso buvo paskelbti **1151** pranešimas spaudai: 369 skelbimai lietuvių kalba, 519 naujienų lietuvių kalba, 41 skelbimas lenkų kalba, 221 naujiena lietuvių kalba. Be to, kas mėnesį buvo pildomas renginių kalendorius.

Siekdama neatsilikti nuo progreso, Šalčininkų rajono savivaldybė turi paskyrą socialiniame tinkle **Facebook,** kurios sekėjų skaičius nuo 2015 metų padidėjo kone dvigubai ir šiuo metu siekia 6480. Savivaldybės administracijos atstovai nuolat komunikuoja su gyventojais socialiniame tinkle. Dažniausiai domimasi atliekų tvarkymo aktualijomis, kelių priežiūra, remontu, greideriavimu, valymu nuo sniego, apšvietimu, viešųjų erdvių tvarkymu, daugiabučių renovacija, objektų pritaikymu neįgaliesiems, socialiniais reikalais, teiraujamasi dėl vykstančių renginių ir kt.

Facebook paskyroje kuriami albumai sulaukia didelio gyventojų susidomėjimo, yra labai laukiami ir teigiamai vertinami. Be to, daugėja tiesioginių transliacijų iš svarbiausių rajono renginių. Jų peržiūrų skaičius svyruoja iki 6 tūkst.

Šalčininkų rajono savivaldybės paskyra Faceboolk‘e leidžia identifikuoti vartotojus pagal amžių, lytį, gyvenamąją vietą. Svarbu, kad mus skaito ir už Lietuvos ribų. Pagal gyvenamąją vietą sekėjai pasiskirsto pirmiausia pagal šalis: Lietuvos sekėjai – 5564, Lenkijos – 284, Jungtinės karalystės – 201, Vokietijos - 78, Airijos – 50, Baltarusijos – 45 ir kt.

Facebook savivaldybės paskyros populiarumas

Siekiant gerinti rajono įvaizdį, pranešimai platinami ne tik rajono, bet ir respublikinėse žiniasklaidos priemonėse. 2018 metais Savivaldybės informacija buvo platinama vietos laikraščiuose „Šalčios žinios“ ir „Šalčia“, taip pat laikraštyje „Vilniaus krašto savaitraštis“, portale L24.lt, leidinyje Savivaldybių žinios.

2018 m. sėkmingai funkcionavo interneto puslapis www.turizmas.salcininkai.lt Svetainėje pateikta informacija apie galimybes turiningai ir įdomiai praleisti laisvalaikį, nakvynės paslaugas, maitinimo įstaigas, lankytinas vietas, pramogas, susisiekimą, nuolat atnaujinama informacija apie būsimus arba jau įvykusius renginius, lankytinus objektus.

Nuo 2018 m. rudens Šalčininkų gyventojai bei miesto svečiai gali pamatyti informacinę vaizdo medžiagą apie rajoną Šalčininkų miesto centrinėje aikštėje įrengtame LED ekrane.

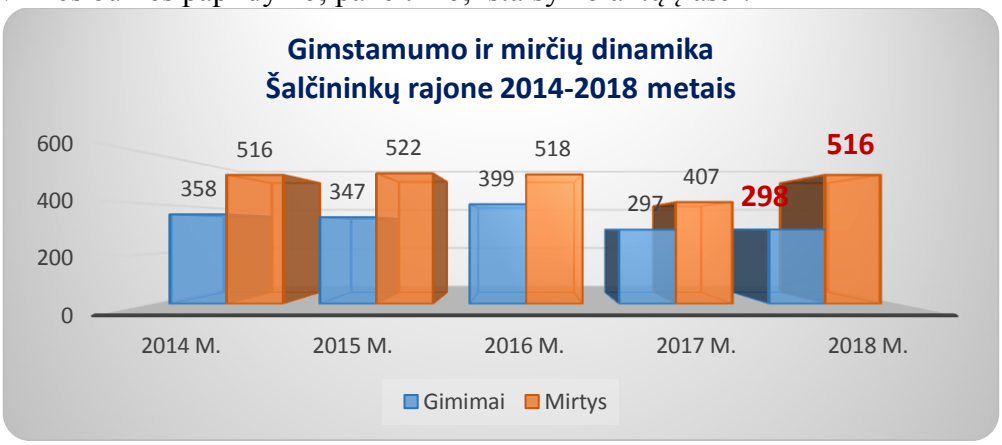
Šalčininkų rajono savivaldybė itin aktyviai dalyvauja mugėse, parodose, konkursuose. 2018 m. sausio 26-28 dienomis dalyvavo Lietuvos parodų ir kongresų centre LITEXPO vykusioje tarptautinėje turizmo ir aktyvaus laisvalaikio parodoje „Adventur“. Keičiantis keliautojų poreikiams, didelis dėmesys skiriamas gamtos objektams. Parodoje buvo pristatyta Rūdninkų giria – poilsio gamtoje lobis ir puiki vieta pažinti istoriją: karališkosios medžioklės, sukilimų istorijos, karo atgarsiai, kontinentinės kopos. Taip pat buvo pristatytas Dieveniškių istorinis regioninis parkas, „Levandų uostas“, Jašiūnų dvaras. Visi norintieji turėjo galimybę nemokamai išsiųsti nuotraukas su Šalčininkų rajono vaizdais ir užsidėjus virtualios realybės akinius pasižvalgyti po Šalčininkus, Paulavos respubliką, Jašiūnų dvarą ir Rūdninkų girią.

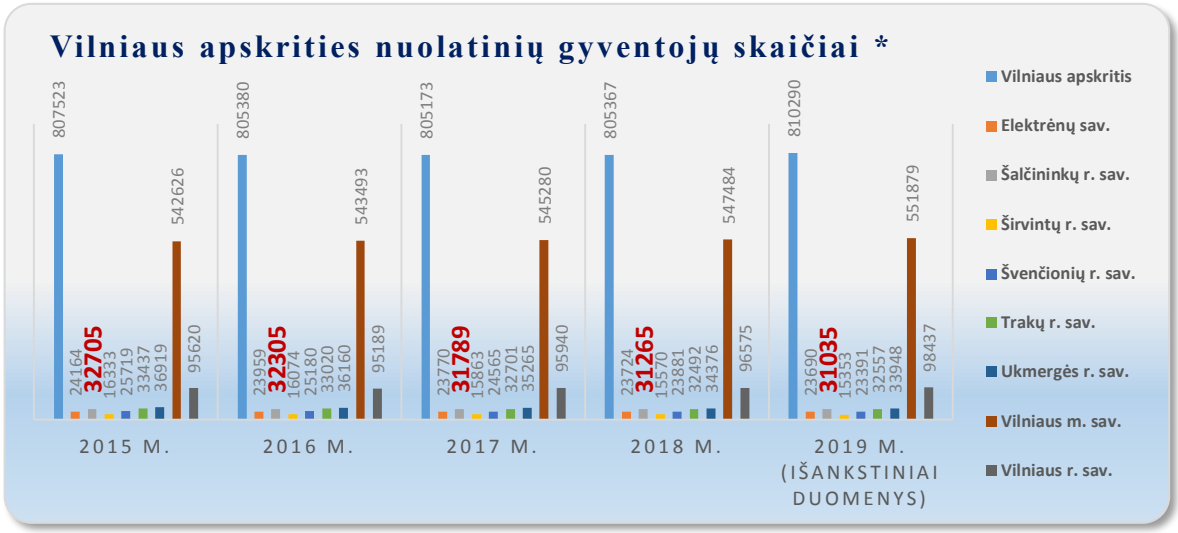
RAJONO DEMOGRAFINĖ SITUACIJA

2018 metais Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos Civilinės metrikacijos skyrius užregistravo:

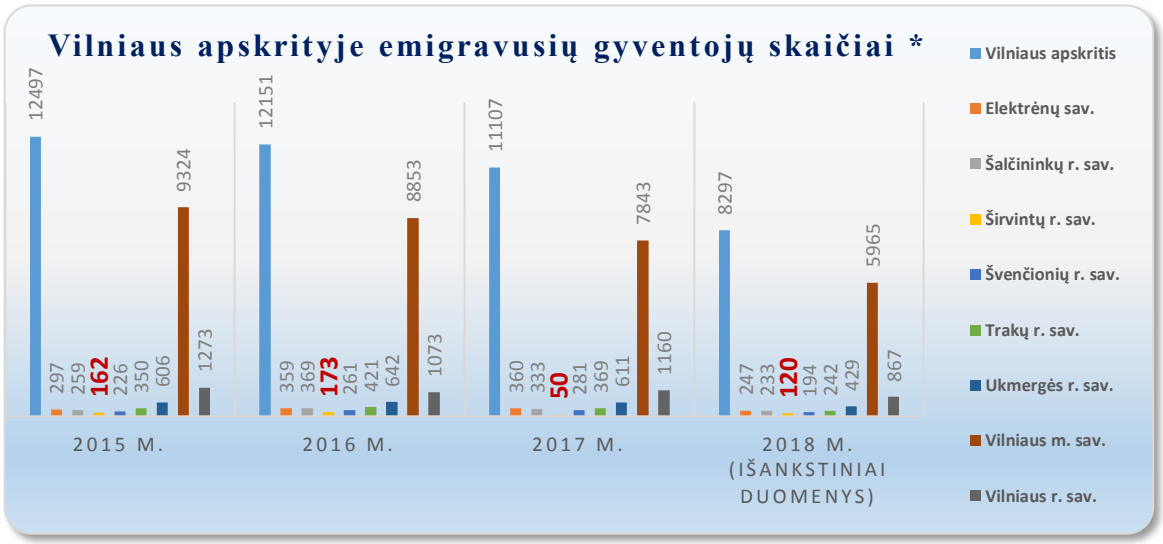
- **298** gimimo įrašus, iš jų 31 aktas įtrauktas į apskaitą (atvejai, kai iš mūsų rajono emigravusių gyventojų vaikai gimsta užsienyje: Jungtinėje Karalystėje, Airijoje, Norvegijoje, Lenkijoje, Baltarusijoje, Latvijoje, Rusijoje, Danijoje, Švedijoje ir t.t.);
- **516** mirties įrašų, iš jų 3 aktai įtraukti į apskaitą (rajono gyventojai mirė užsienio valstybėse);

- **170** santuokos įrašų, į apskaitą įtraukta 65 bažnytine tvarka sudarytų ir 20 užsienyje įregistruotų santuokų;
- **69** santuokos nutraukimo įrašai, į apskaitą įtrauktos 3 užsienyje nutrauktos santuokos;
- **148** civilinės būklės papildymo, pakeitimo, ištaisymo aktų įrašai.

* Lietuvos Statistikos departamento oficialiosios statistikos portalo duomenys

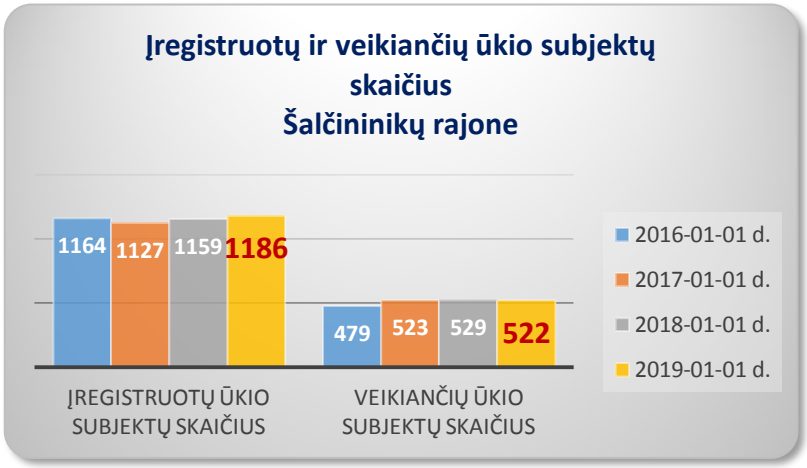

* Lietuvos Statistikos departamento oficialiosios statistikos portalo duomenys

Šalčininkų rajono savivaldybė bendradarbiauja su užsienio valstybių miestais ir pramonės įmonėmis, Lietuvoje ir užsienyje veikiančiomis įvairiomis verslo asociacijomis bei investuotojus vienijančiomis organizacijomis sudarydama bendradarbiavimo sutartis ir formuodama bendradarbiavimo tinklus. Kiekvienais metais rajono verslo potencialas, investavimo galimybės pristatomos potencialiems užsienio partneriams.

Nors Šalčininkų rajono savivaldybėje dominuoja smulkūs verslai, rajone sudarytos sąlygos kurtis ir vidutiniam, ir stambiam verslui. Tiek norintiems kurti savo verslą, tiek jau jį turintiems verslininkams ir potencialiems investuotojams teikiama visokeriopa pagalba, siūlomi geriausi sprendimai.

Rajone ne vienerius metus sėkmingai verslą plėtoja daržovių ūkis „Evaldo daržovės“, vaisių ir daržovių sulčių „Magnus“ gamintoja bendrovė „Straikas“, akcinė bendrovė „Actas“, krovinių gabenimo įmonė „Lotos Baltica“, plastikinių atliekų perdirbimo įmonė „Polivektris“ ir kitos.

Kurdama patrauklų klimatą verslui savivaldybė yra parengusi visus reikalingus teritorinio planavimo dokumentus, bendruosius ir specialiuosius planus, sukurta palanki verslui administracinių paslaugų sistema. Nuolat ieškoma ir kitų verslo bei savivaldybės poreikius atitinkančių bendradarbiavimo galimybių.

Šalčininkų rajono savivaldybės taryba kiekvienais metais tvirtina fiksuotus pajamų mokesčio dydžius, taikomus įsigyjant **verslo liudijimus** vykdomai veiklai, bei verslo liudijimus įsigyjantiems gyventojams taikomų lengvatų dydžius. Šalčininkų rajono savivaldybė, siekdama sudaryti palankesnes sąlygas asmenims, dirbantiems pagal verslo liudijimus, nustato mažesnį fiksuoto dydžio pajamų mokestį už pajamas, gautas iš veiklos, kuria verčiamasi turint verslo liudijimą, nustatydama tokias lengvatas šiems gyventojams:

- sulaukę senatvės pensijos amžiaus,
- bedarbiai, įregistruoti teritorinėse darbo biržose,
- tėvai (įtėviai), auginantys tris ir daugiau vaikų (įvaikių) iki 18 metų arba vyresnių,
- tėvai (motinos, įtėviai, įmotės) vieni auginantys vaiką (įvaikį) iki 18 metų arba vyresnį,
- tėvai (įtėviai) auginantys neįgalų vaiką (įvaikį) iki 18 metų arba vyresnį neįgalų vaiką (įvaikį), kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis,
- mokiniai (studentai),
- asmenys, turintys tradicinio amatininko statusą,
- dirbantys (tarnaujantys) asmenys (įskaitant individualių įmonių savininkus, ūkinių bendrijų tikruosius narius, mažųjų bendrijų narius, gaunančius su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusių pajamų),
- neįgalūs asmenys, kuriems nustatytas įvairus darbingumo lygis.

Lengvatų dydžiai yra nuo 10 iki 30 procentų. Populiariausios verslo liudijimų rūšys: specialieji statybos darbai, statybos baigimo, apdailos ir valymo darbai, prekyba, kirpyklų veikla, variklinių transporto priemonių techninė priežiūra ir remontas.

Siekiant skatinti verslumą bei pritraukti naujas investicijas, 2018 metais buvo sukurtas filmas apie verslą Šalčininkų rajone bei pradėjo veikti Šalčininkų rajono savivaldybės internetinis

portalas invest.salcininkai.lt. Jame verslininkai gali rasti nemažai naudingos informacijos apie verslo galimybes Šalčininkų rajone. Rajonas apibūdinamas kaip išsidėstęs palankioje geografinėje vietoje, netoli sostinės, netoli pasienio, turintis gerai išvystytą susisiekimo infrastruktūrą. Svetainėje aiškiai išdėstyta esama verslo aplinka, verslo skatinimo bei steigimo galimybės, laisvi pastatai bei sklypai.

Rajono meras bei savivaldybės administracija labai palankiai žiūri į verslo plėtojimą. Šalčininkų rajono savivaldybėje yra įsteigtas Šalčininkų rajono smulkaus ir vidutinio verslo rėmimo fondas (toliau – SVV fondas), taikomos lengvatos verslo liudijimo įsigijimui.

2018 metų pradžioje Šalčininkų rajono savivaldybė tapo **verslo klubo BNI®** nare. BNI® – didžiausia ryšių plėtros ir rekomendacijų organizacija pasaulyje, įkurta 1985 metais. Klubo nariai yra verslininkai ir profesionalai, padedantys vieni kitų verslams augti ir tikintys pagrindine organizacijos vertybe, kad visada laimi besidalinantys. Kiekvieną dieną vyksta tūkstančiai BNI® susitikimų visame pasaulyje, kuriuose verslo lyderiai susitinka užmegzti naujas pažintis, vystyti pasitikėjimu grįstus santykius bei keistis kokybiškomis ir šiltomis verslo rekomendacijomis.

Š. m. gegužės 25 d. Šalčininkų rajono savivaldybės iniciatyva, bendradarbiaujant su BNI® verslo klubu, Jašiūnų dvare vyko **verslo pusryčiai**. Juose dalyvavo apie 70 įvairių sričių verslo atstovų iš Šalčininkų ir Vilniaus rajonų. Susitikimo tikslas – suteikti pagreitį savo veiklai. Jo metu kiekvienas dalyvis turėjo galimybę pristatyti savo verslą ir užmegzti pažintis.

Susitikimo metu Šalčininkų rajono savivaldybės meras Zdzislav Palevič pristatė verslo kūrimosi ir investavimo galimybes Šalčininkų rajone. Taip pat kalbėjo apie verslo aplinką, mikroklimatą, verslininkai buvo kviečiami investuoti Šalčininkų rajone.

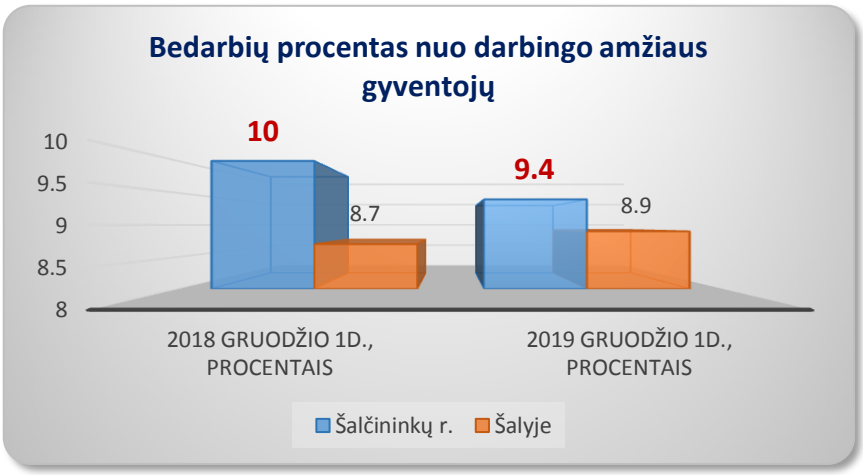
2019 m. sausio 1 d. Šalčininkų r. savivaldybėje buvo **19688** darbingo amžiaus gyventojų, iš jų: vyrų – 10 208 (51,8 proc.), moterų – 9 480 (48,2 proc.). Jaunimo iki 29 m. – **5720**, t. y. 29,1 proc. visų rajono darbingo amžiaus gyventojų.

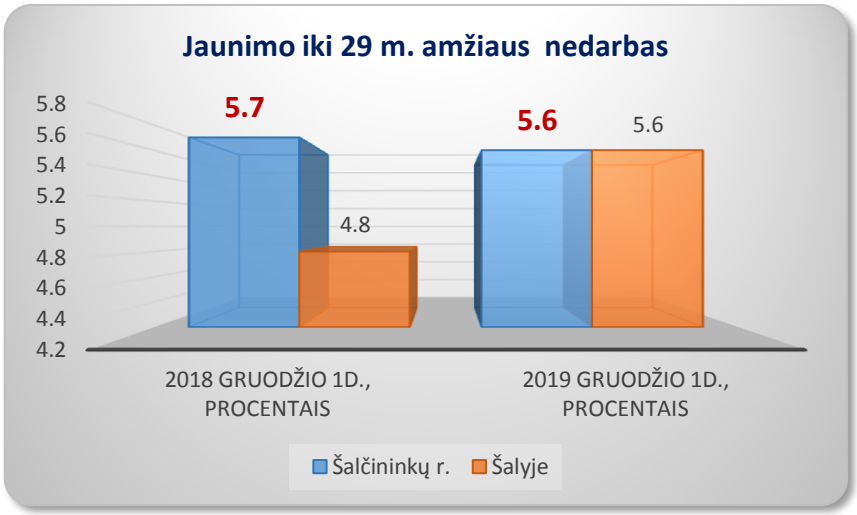
2019-01-01 įregistruota ieškančių darbo 2260
iš jų: bedarbių 1850

iš jų (proc. nuo bedarbių):

moterų **vyrų**	**808 (44 proc.)** **1042 (56 proc.)**
jaunimo iki 29 m. amžiaus **vyresnių nei 55 metų**	**319 (17,2 proc.)** **386 (20,9 proc.)**
nekvalifikuotų **su prof. pasirengimu** **specialistų**	**776 (42 proc.)** **874 (47,2 proc.)** **200 (10,8 proc.)**
gyvenančių kaimo vietovėse **ilgalaikių bedarbių** **neįgaliųjų**	**1295 (70 proc.)** **330 (17,8 proc.)** **152 (8,2 proc.)**

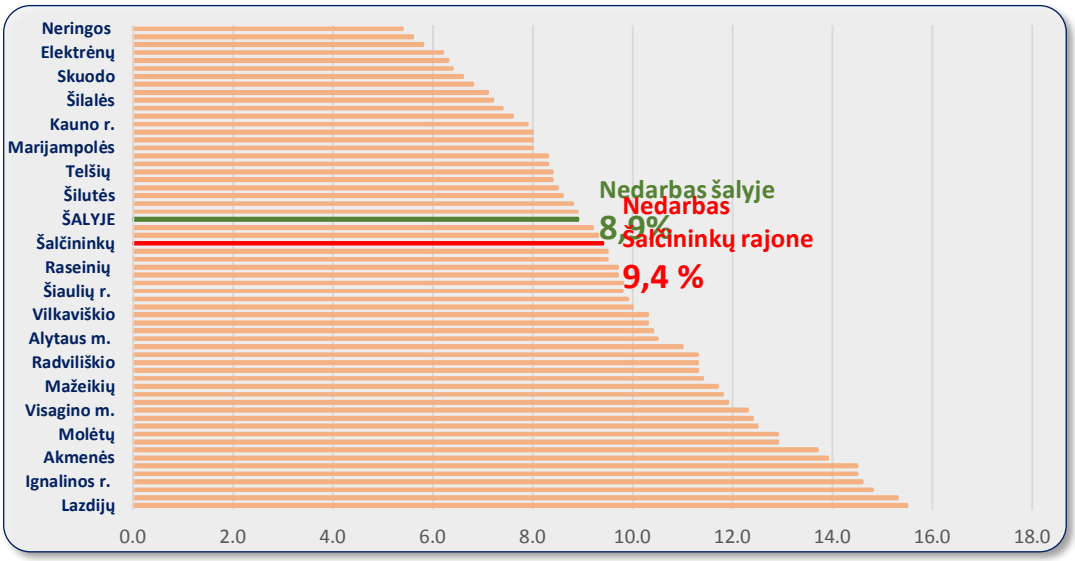
Per 2018 m. sausio – gruodžio mėn. bedarbių skaičius sumažėjo **157 žmonėmis** (nuo **2007 žmonių** 2018-01-01 iki **1850 žmonių** 2019-01-01). Per 2018 m. nedarbas Šalčininkų rajone sumažėjo **0,6 procento**, jaunimo nedarbas sumažėjo **0,1 procento.**

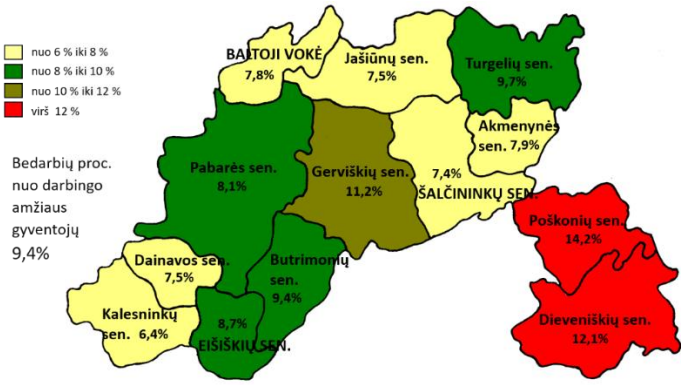

Pagal nedarbo lygį tarp Lietuvos savivaldybių 2019-01-01 Šalčininkų rajono savivaldybė užima **34 vietą.**

Nedarbo lygis šalyje 2019-01-01

Nedarbas Šalčininkų rajone pagal seniūnijas 2019-01-01

Per 2018 m. sausio – gruodžio mėn. jaunų iki 29 m. bedarbių skaičius sumažėjo **23** (nuo **342** 2018-01-01 iki **319** 2019-01-01). Jaunimo nedarbas per 2018 m. sumažėjo **0,1 proc.** punkto.

Pagal jaunimo nedarbo lygį tarp Lietuvos savivaldybių 2019-01-01 Šalčininkų r. savivaldybė užima **28 v**ietą.

	Per 2018 m. sausio-gruodžio mėn.
Įregistruota ieškančių darbo asmenų,	**3611**
iš jų bedarbių	**3310**
Įregistruota naujų laisvų darbo vietų	**2909**
Įdarbinta ieškančių darbo asmenų	**2101**
Pradėjo veiklą pagal verslo liudijimą	**1538**
Dalyvavo aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse	**837**

Daugiausia darbo pasiūlymų buvo įregistruota pardavėjams, prekybos salės darbuotojams, mūrininkams, tarptautinio krovinių vežimo transporto priemonės vairuotojams, virėjams, apdailos darbuotojams, betonuotojams, santechnikams, automobilių šaltkalviams, traktorininkams.

Užimtumo tarnybos Vilniaus KAD Šalčininkų skyrius palaiko nuolatinius ryšius su **469** darbdaviais. 2002-2018 m. Šalčininkų rajone buvo įgyvendinti **59** VUI projektai, įsteigtos **455** darbo vietos, suteikta **2,5 mln. Eur** valstybės pagalbos. Tuo tarpu 2018 m. įgyvendintas 1 VUI projektas, įsteigtos 2 darbo vietos bei 1 jaunas iki 29 m. asmuo įsteigė darbo vietą pagal savarankiško užimtumo rėmimo priemonę.

FINANSAI

2018 metais Šalčininkų rajono savivaldybė, vykdydama biudžeto planą, dėjo daug pastangų, kad būtų efektyviai panaudotos esamos lėšos:

1. 2018 m. biudžetas parengtas nustatytais terminais.

2. 2017 m. biudžeto įvykdymo apyskaita parengta ir patvirtinta Tarybos 2018 m. rugpjūčio 30 d. sprendimu Nr. T-1145 „Dėl Šalčininkų rajono savivaldybės 2017 m. biudžeto pajamų ir išlaidų vykdymo ataskaitos rinkinio patvirtinimo“.

3. Finansavimas buvo vykdomas pagal 2018 m. patvirtintą planą.

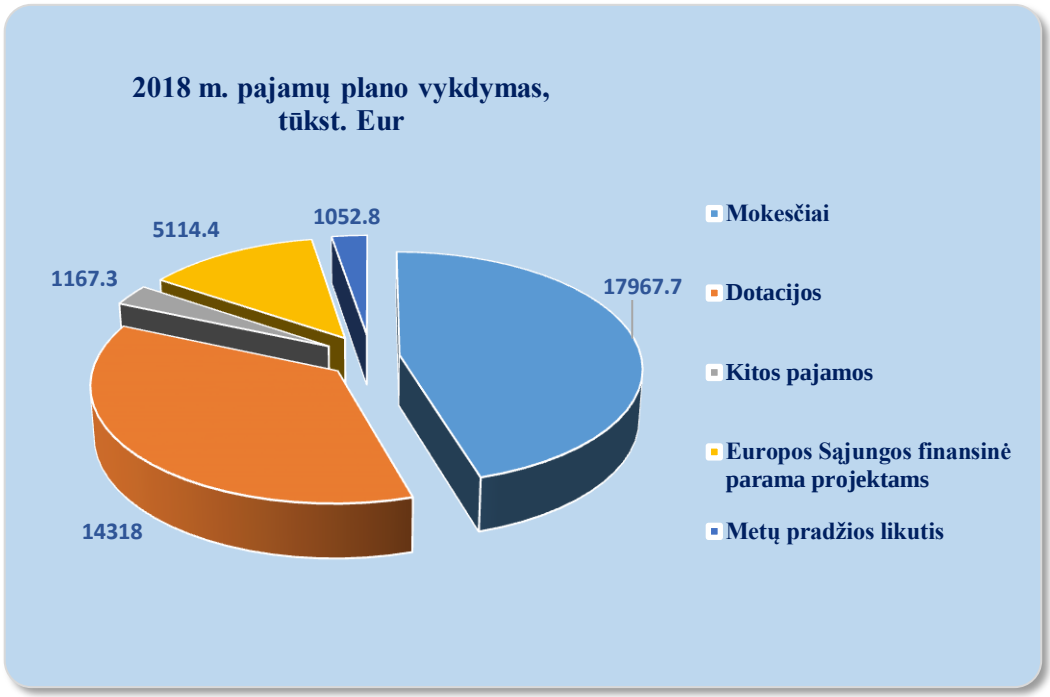
4. 2017 m. strateginio veiklos plano vykdymo ataskaita parengta ir patvirtinta Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos 2018 m. rugpjūčio 30 d. sprendimu Nr. T-1144 „Dėl Šalčininkų rajono savivaldybės 2017 metų strateginio veiklos plano vykdymo ataskaitos patvirtinimo“.

5. 2017 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys parengtas ir patvirtintas Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos 2018 m. rugpjūčio 30 d. sprendimu Nr. T-1143 „Dėl Šalčininkų rajono savivaldybės 2017 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“.

6. Švietimo biudžetinių įstaigų Klasės krepšelio lėšų apskaičiavimas, paskirstymas, naudojimas buvo vykdomas iki 2018 m. rugpjūčio 31 d. pagal Mokinio krepšelio patvirtintą metodiką. Nuo 2018 m.

rugsėjo 1 d. švietimo biudžetinių įstaigų lėšų apskaičiavimas, paskirstymas, naudojimas buvo vykdomas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimą Nr. 679 „Dėl mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo“.

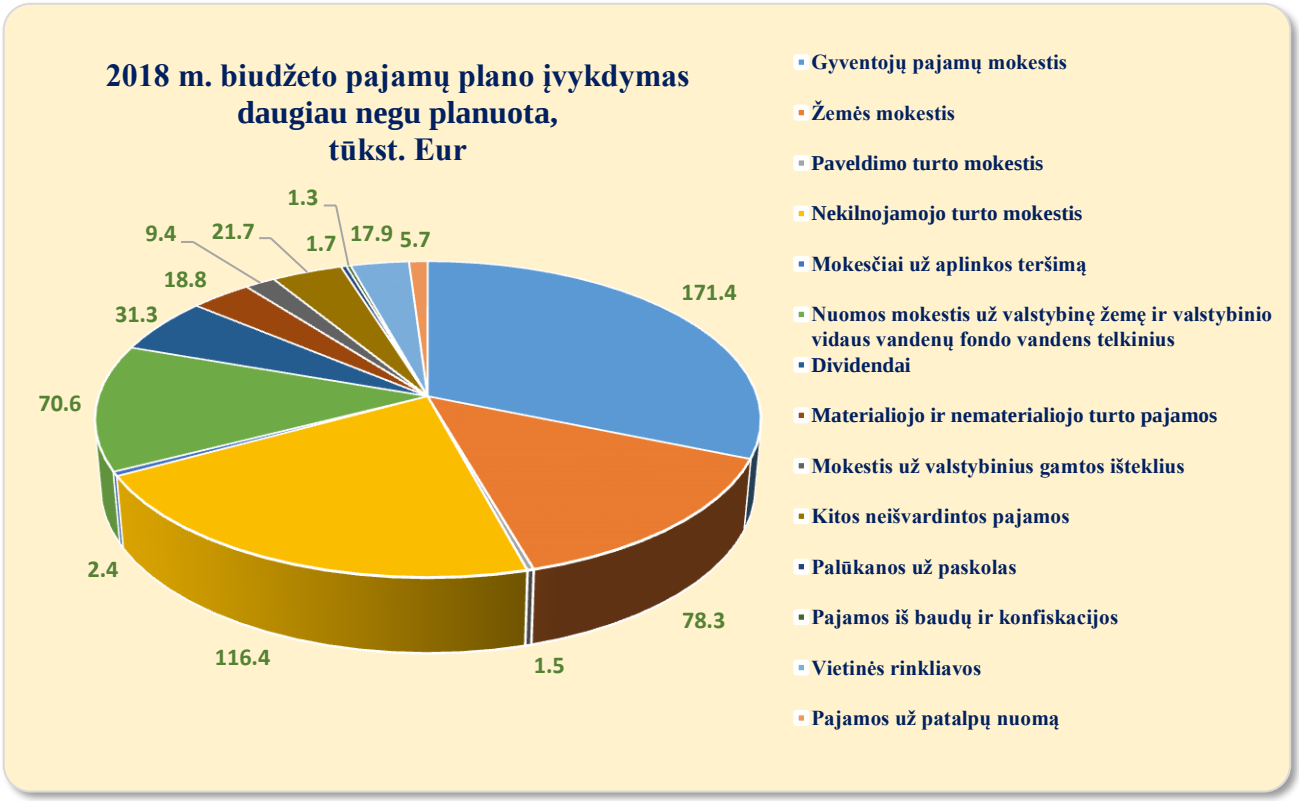
2018 metų gruodžio 31 d. Šalčininkų rajono savivaldybės biudžeto pajamų planas įvykdytas **101,1 procentų**. Bendras savivaldybės patikslintas 12 mėnesių planas – **39190,2 tūkst. Eur**, o įvykdyta – **39620,2 tūkst. Eur.**

Buvo **grąžintos paskolos** DnB bankui bei Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, iš viso **1121,0 tūkst. Eur.**

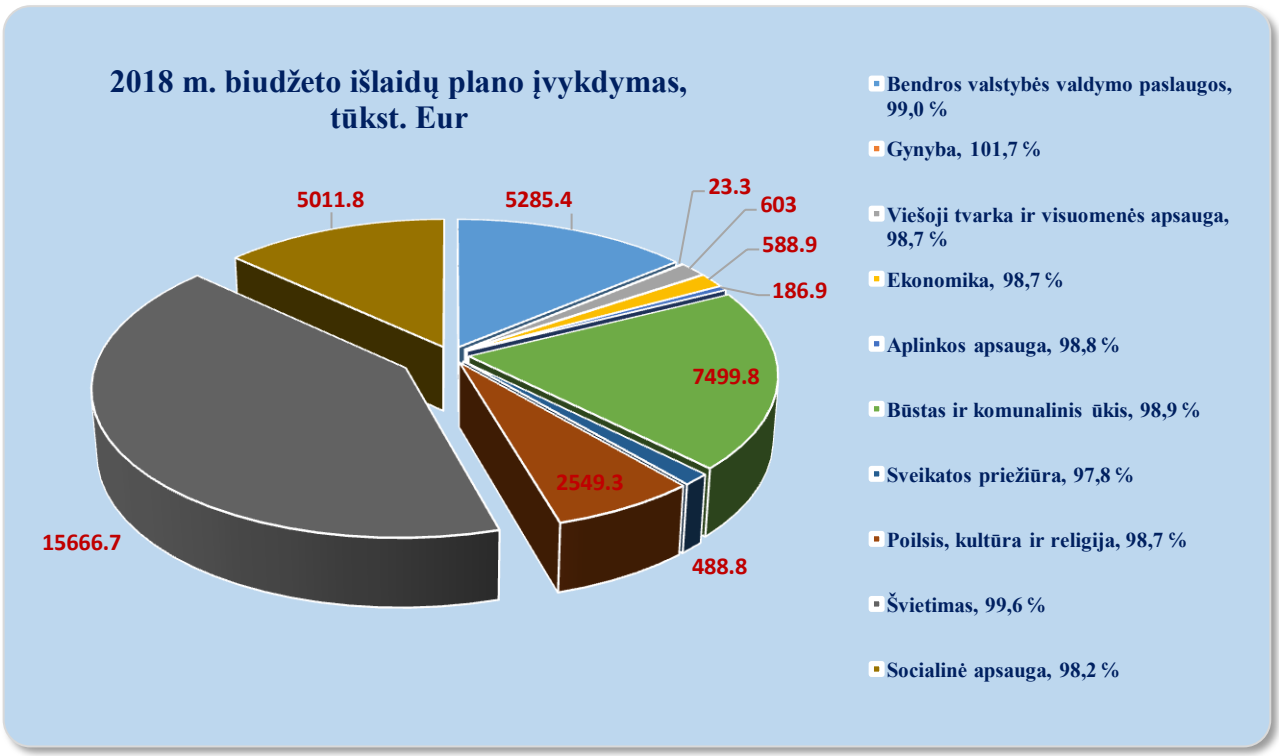
Savivaldybė 2018 m. gruodžio 31 d. negavo **52,3 tūkst. Eur**, iš jų : valstybės rinkliava – 4,9 tūkst. Eur; mokesčiai už valstybinius gamtos išteklius – 13,2 tūkst. Eur; biudžetinių įstaigų pajamos už prekes ir paslaugas – 34,2 tūkst. Eur.

Savivaldybė 2018 m. gruodžio 31 d. gavo **548,4 tūkst. Eur** daugiau negu planvo:

2018 metais savivaldybė gavo iš Europos Sąjungos 5114,4 tūkst. Eur bei iš Valstybės biudžeto 622838,81 Eur finansinę paramą projektams finansuoti.

2018 m. gruodžio 31 d. Šalčininkų rajono savivaldybės biudžeto išlaidų patikslintas planas – **38 255,8 tūkst. Eur**, įvykdymas –**37 903,9 tūkst. Eur**, **t. y. 99,2 procento**:

INVESTICIJOS

Per 2018 m. Investicijų ir strateginio planavimo skyrius pateikė visas suplanuotas per 2014-2020 metus paraiškas. Per 2014-2020 metų finansavimo laikotarpį buvo baigti įgyvendinti 16 projektų. 2018 m. įgyvendinamų ES projektų skaičius – **35,** gauta virš **10 mln. Eur** finansavimo. Visi projektai, dėl kurių pasirašytos finansavimo sutartys, sėkmingai pradėti įgyvendinti.

2018 m. realizuoti du Valstybės investicijų programos lėšomis finansuoti projektai:

- Kalesninkų L. Narbuto gimnazijos pastato modernizavimas už **644 000 Eur**.

Kalesninkų L. Narbuto gimnazijos pastato modernizavimas

- Šalčininkų ligoninės modernizavimas už **213 000 Eur.**

2018 m. buvo pradėti svarbūs ir dideli projektai:

- Eišiškių Stanislovo Rapolionio gimnazijos „Vilties“ pastato pritaikymas bendruomenės poreikiams. Lėšų suma **1 600 mln. Eur.**
- Baltosios Vokės teritorijos sutvarkymas. Projekto vertė apie **700 000 Eur**.
- Šalčininkų J. Sniadeckio gimnazijos modernizavimas. Projekto vertė **1 355 mln. Eur**, iš jų naujai šiuolaikiškai ir inovatyviai įrangai bus skirta apie 900 000 Eur.
- Nuotekų tinklų plėtra ir valyklų rekonstrukcijos projekto vertė virš **2 000 mln. Eur**. Puse sumos prie projekto turi prisidėti savivaldybė.

Įgyvendinta Bendruomeninių iniciatyvų skatinimo programa, kurios biudžetas – **22 675 Eur**. Pagal bendruomenių pateiktas paraiškas lėšos buvo skiriamos švenčių organizavimui, smulkiai infrastruktūrai sutvarkyti, vaikų ir jaunimo iniciatyvoms.

Sėkmingai įgyvendinta užimtumo didinimo programa, pagal kurią laikinus darbus turėjo galimybę atlikti 117 žmonių.

Įgyvendinti projektai iki 2019-01-01

Objekto pavadinimas	Vertė, Eur
Konteinerių aikštelių įrengimas ir konteinerių pirkimas Šalčininkų rajone	**823 529,41**
Baltosios Vokės daugiabučių gyvenamųjų namų kvartalo viešosios infrastruktūros sutvarkymas	**787 766,00**
Šalčininkų miesto tarp Mokyklos ir Pramonės gatvių viešosios	**1 003 060,00**

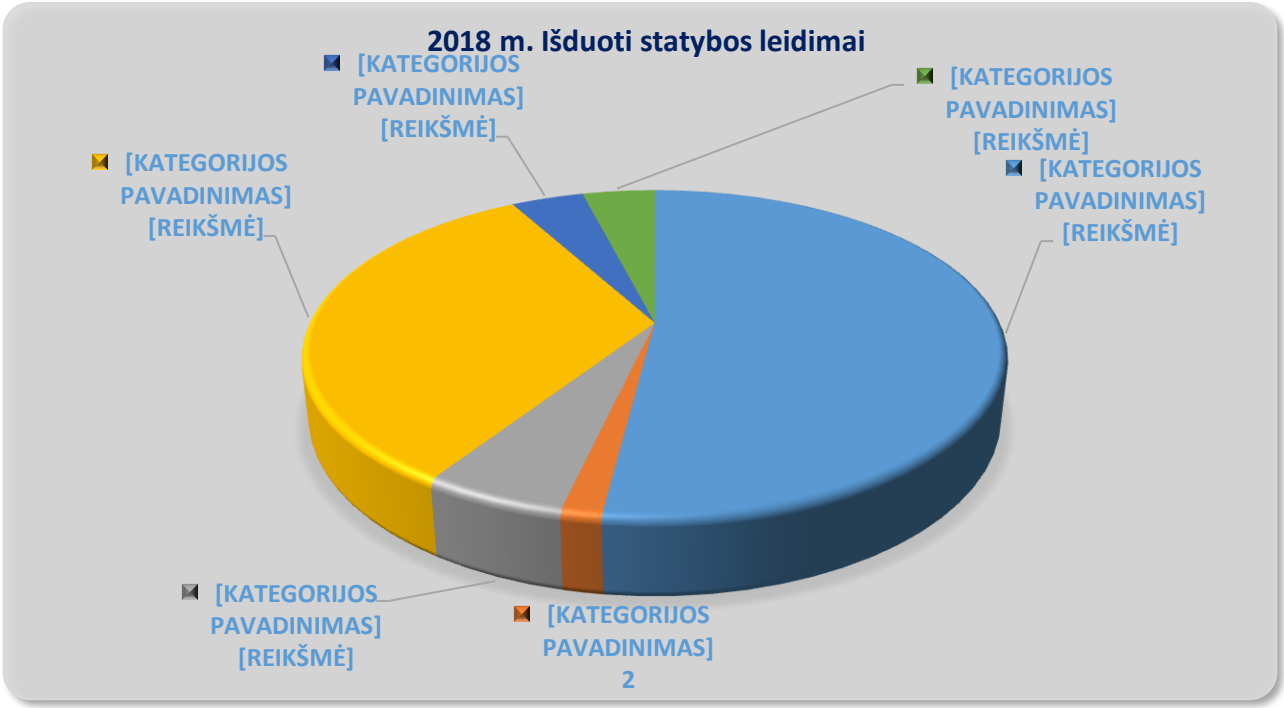
infrastruktūros sutvarkymas	
Šalčininkų rajono kultūros paveldo objekto - Jašiūnų dvaro sodybos - rūmų restauravimas. III etapas	**369 763,46**
A. Mickevičiaus ir M. Balinskio gatvių atkarpų rekonstrukcija Šalčininkų mieste	**562 649,00**
Naujosios ir J. Sniadeckio gatvių atkarpų rekonstrukcija Jašiūnų miestelyje	**632 674,00**
Pėsčiųjų ir dviračio tako įrengimas Šalčininkų mieste	**205 192,00**
Butrimonių kaimo pastato pritaikymas bendruomenės poreikiams	**203 042,32**
Turgelių laisvalaikio salės pritaikymas bendruomenės poreikiams	**439 003,00**
Šalčininkų rajono vietinių kelių sutvarkymas Šalčininkų ir Gerviškių seniūnijose	**272 690,18**
Poškonių pagrindinės mokyklos dalies patalpų pritaikymas kultūrinei ir socialinei veiklai	**100 589,62**
Užterštos teritorijos tvarkymas Tabariškių kaime	**99 183,10**
Iš viso:	**5 499 142,09**

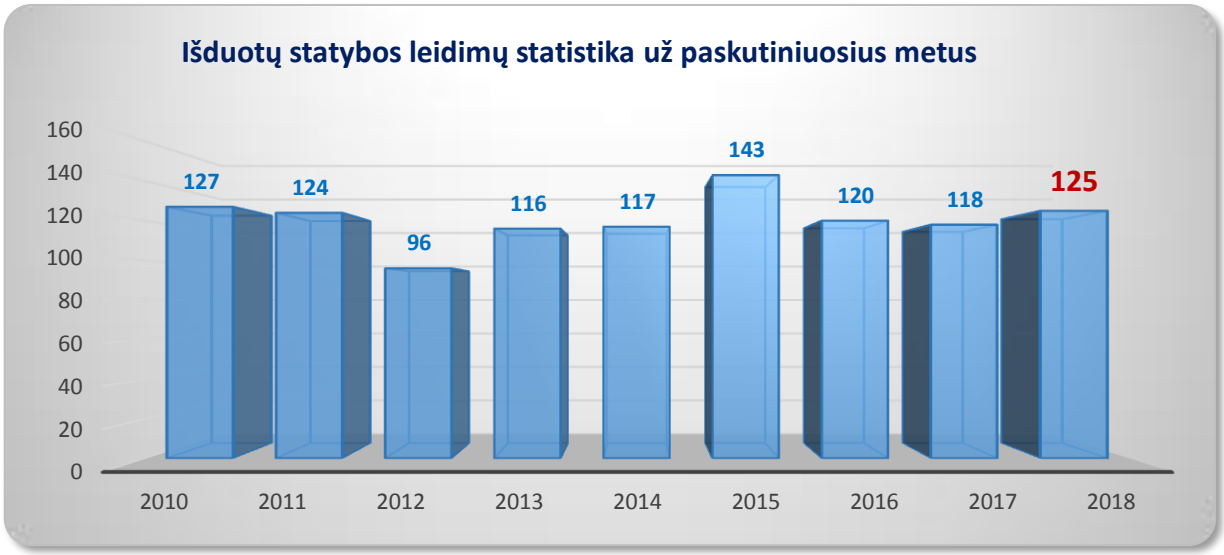
Dar įgyvendinami projektai 2019 metais

Objekto pavadinimas	Vertė, Eur
Jašiūnų lopšelio-darželio „Žilvitis“ rekonstrukcija	**720 000,00**
Eišiškių Stanislovo Rapolionio gimnazijos „Vilties“ skyriaus pastato pritaikymas bendruomenės poreikiams	**1 645 715,00**
Pietryčių Lietuvos turizmo maršrutas (Šalčininkų, Vilniaus ir Švenčionių rajonuose)	**105 000,00**
Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra Šalčininkų rajone (Čiužiakampis)	**478 636,00**
Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra Šalčininkų rajone (Baltojoje Vokėje, Jašiūnuose)	**2 150 500,00**
Pasijungimas prie nuotekų tinklų (2018 m. valstybės biudžeto lėšos)	**142 857,00**
Socialinio būsto fondo plėtra Šalčininkų rajone	**1 226 818,00**
Rekreacinių teritorijų sutvarkymas Šalčininkų rajone	**166 000,00**
Kompleksiškai teikiamos paslaugos šeimai	**259 837,00**
Visuomenės sveikatos biuro veiklos plėtra	**375 726,12**
Šalčininkų Jano Sniadeckio gimnazijos ugdymo aplinkos modernizavimas	**1 355 109,32**
Kraštovaizdžio formavimas prie Šalčininkų tvenkinio	**478 840,00**
DGAS statyba Dieveniškių zonoje	**180 000,00**
Šalčios skg. atkarpos rekonstrukcija Šalčininkų mieste (0,270 km)	**283 395,86**
Naujosios gatvės atkarpos rekonstrukcija Šalčininkų mieste (0,409 km)	**358 234,91**
Šalčininkų pirminės sveikatos priežiūros centro paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas	**248 151,35**
Eišiškių asmens sveikatos priežiūros centro pirminės asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas	**62 283,24**
Paslaugų ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimas Šalčininkų rajono savivaldybėje	**155 725,82**
Eišiškių gimnazijos stadiono modernizavimas	**290 000,00**
Tuberkuliozės gydymas	**12 000,00**
Globos centrų dalinis finansavimas	**120 094,00**
Vaikų dienos centrų plėtra	**220 550,00**
Vilkiškių dvaro rūmų pritaikymas jaunimo veikloms	**625 809,00**
Bendradarbiavimo projektas atnaujinant Eišiškių sporto mokyklos patalpas	**200 000,00**
Moniuškos menų mokyklos tarptautinis projektas "Muzikinis draugystės tiltas Šalčininkai-Lyda"	**180 647,00**
Iš viso:	**12 041 929,62**

STATYBA IR PASTATŲ RENOVAVIMAS

Šalčininkų rajono savivaldybė skiria didelį dėmesį ne tik palankios gyventojų gerovės kūrimui, bet kartu stengiasi pagerinti rajono demografinę situaciją, skatina jaunas šeimas atvažiuoti gyventi į Šalčininkų rajoną, statytis naujus namus, kurti ūkius, plėsti verslą. Per 2018 m. išnagrinėta ir patikrinta **64** prašymai išduoti specialiuosius reikalavimus, parengta ir išduota **60** sąlygų statinio architektūrai formuoti ir statybos sklypui tvarkyti, peržiūrėta **162** techniniai projektai ir išduoti **125** statybos leidimai.

Rajono savivaldybės švietimo įstaigų, suremontuotų 2018 m., sąrašas

Objekto pavadinimas	Atliktų darbų vertė, Eur
Šalčininkų J. Sniadeckio gimnazijos pastato vidaus erdvių paprastas remontas	**83 981,41**

L. Narbuto gimnazijos, (Un. Nr. 8599-4001-3015) fasadų šiltinimas (atnaujinimas (modernizavimas))	**170 700,05**
L. Narbuto gimnazijos, (un. Nr. 8599-4001-3015) vidaus laiptinės remonto statybos darbai	**12 084,89**
Valgyklos pastato, esančio Mokyklos g. 4, Kalesninkų k., Šalčininkų r. sav. (un. Nr. 8599-4001-3048), vidaus patalpų remonto statybos darbai	**167 509,73**
Mokslo paskirties pastato Kalesninkų Liudviko Narbuto gimnazijos, Mokyklos g. 4, Kalesninkų k., Šalčininkų r. sav., katilinės pastato prijungimas prie lauko elektros tinklų	**2 117,50**
Zavišonių lopšelio-darželio „Varpelis“ patalpų paprastas remontas	**54 065,46**
Šalčininkų rajono lopšelio-darželio „Žilvitis“ pastato atnaujinimas (modernizavimas) ir rekonstravimas	**209 777,59**
Šalčininkų r. Baltosios Vokės Elizos Ožeškovos gimnazijos patalpų paprastas remontas	**134 046,37**
Šalčininkų r. Dieveniškių A. Mickevičiaus gimnazijos sporto salės paprastas remontas	**46 915,43**
Šalčininkų r. Versekos mokyklos – daugiafunkcinio centro valgyklos patalpų remonto darbai	**10 400,00**
Iš viso:	**891 598,43**

Šalčininkų rajono švietimo įstaigų pastatų remontai, rekonstrukcijos bei renovacijų darbai 2018 metais buvo finansuojami iš savivaldybės ir valstybės biudžetų bei Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų. Iš savivaldybės biudžeto buvo skirta **209 858,36 Eur,** iš valstybės biudžeto –**353 593,28 Eur**, ES paramos lėšos sudarė **136 227,09 Eur.**

Kaip ir kiekvienais metais svarų indėlį, t. y. **181 519,70 Eur,** į rajono švietimo įstaigų remontus įdėjo bendrija „Wspólnota Polska“ bei **10 400,00 Eur** skyrė Fondas „Pomoc Polakom na Wschodzie“.

Kitų savivaldybės įstaigų, suremontuotų 2018 m., sąrašas

Objekto pavadinimas	Atliktų darbų vertė, Eur
Šalčininkų rajono kultūros paveldo objekto Jašiūnų dvaro sodybos rūmų restauravimas (III etapas)	**197 117,00**
Šalčininkų rajono kultūros paveldo objekto Jašiūnų dvaro sodybos oficinos tvarkybos darbų projektavimo paslaugų pirkimas	**22 869,00**
Gyvenamojo namo (Jašiūnų dvaro sodybos (u. k. 495) oficinos (u. k. 26255)) J. Sniadeckio g. 4, Jašiūnų mstl., Šalčininkų r. sav. rekonstravimas keičiant statinio paskirtį į kultūros.	**40 733,09**
Stanislovo Rapolionio gimnazijos „Vilties“ skyriaus pastato, esančio Ąžuolų g. 3, Eišiškių m., Un. Nr. 4400-0502-5072, Šalčininkų r., rekonstrukcija su pastato paskirties keitimu, pritaikant pastatą bendruomenės poreikiams	**428 474,67**
Buvusių Čiužiakampio senelių globos namų, esančių Vilties g. 10, Čiužiakampio k., Šalčininkų r., kapitalinis remontas, pritaikant statinį savarankiško gyvenimo namams	**253 602,40**
Pastato, esančio Rakliškių g. 10, Butrimonių k., Šalčininkų r., kapitalinis remontas, pritaikant bendruomenės reikmėms	**228 076,48**
Šalčininkų r. Poškonių pagrindinės mokyklos dalies, esančios Mokyklos g. 7, Poškonių k., Poškonių sen., Šalčininkų r., vidaus patalpų kapitalinis remontas pritaikant bendruomenės reikmėms	**64 272,49**
Šalčininkų r. sav. kultūros centro struktūrinio padalinio Turgelių laisvalaikio salės, esančios Akmenynės g. 1, Turgelių mstl., Šalčininkų r.	**344 676,83**

sav., vidaus patalpų kapitalinis remontas	
VšĮ Šalčininkų rajono savivaldybės ligoninės remonto darbai	**52 064,33**
Šalčininkų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro, esančio Nepriklausomybės g. 38 B, Šalčininkų m., patalpų remonto darbai	**22 500,00**
Teritorijos sutvarkymas aplink butą, esantį Šalčininkų mst., Spalio 25-osios g. 1-1	**9 890,37**
Administracinio pastato, esančio Vilniaus g. 49, Šalčininkų m., vidaus keleivinio lifto įrengimo statybos darbai	**68 139,70**
Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos kabinetų Nr. 1-16 ir 3-20 remonto darbai	**4 369,23**
Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos vidaus patalpų Nr. 2-10, 3-21 ir 4-22 remonto darbai	**10 544,96**
Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos vidaus patalpų Nr. R-40, R-43 ir 1-31 remonto darbai	**9 440,00**
Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos kabinetų Nr. 2-14 durų keitimo darbai	**786,50**
Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos pastato, esančio Vilniaus g. 49, Šalčininkų m., patalpų Nr. R-14 ir R-18 remonto darbai	**2 468,40**
Dvaro, esančio P. Vendziagolskio g. 4, Zavišonių k., Šalčininkų sen., Šalčininkų r. sav., išorinės kolonos mūrijimo bei medinio karkaso įėjimo demontavimo darbai	**2 486,20**
Socialinio būsto, esančio Žalioji g. 5-7, Baltosios Vokės m., Šalčininkų r. sav., vidaus remonto darbai	**12 100,00**
Pabarės k. seniūnijos (un. Nr. 8500-1000-3013), esančios I. Jundzilo g. 43, Pabarės k., Šalčininkų r. sav., vidaus patalpų remonto darbai	**34 863,73**
Butrimonių seniūnijos, esančios Mokyklos g. 5, Butrimonių k., Šalčininkų r. sav., pastato fasado bei įėjimo remonto, automobilių stovėjimo aikštelės, pėsčiųjų takų įrengimo darbai	**9 584,41**
Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos Gerviškių seniūnijos, esančios Šalčios g. 1, Gerviškių k., Šalčininkų r. sav., stogo remonto darbai	**6 555,86**
Energinio naudingumo sertifikatų ir investicinių planų rengimo daugiabučiams namams paslaugų pirkimas	**7 961,80**
Daugiabučio namo Šalčios skg. 8, Šalčininkuose atnaujinimo (modernizavimo) investicinio plano korektūros paslaugų pirkimas	**484,00**
Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) investicijų planų parengimo paslaugų pirkimas	**612,26**
Iš viso:	**1 834 673,71**

Šalčininkų rajono įstaigų pastatų remontų, rekonstrukcijų bei renovacijų darbams 2018 metais iš savivaldybės biudžeto buvo skirta **554 053,23 Eur,** iš valstybės biudžeto **83 547,27 Eur,** ES paramos lėšos sudarė **1 197 073,21 Eur.**

Iš viso švietimo bei kitose savivaldybės įstaigose atlikta darbų už 2 726 272,14 Eur.

KOMUNALINIS ŪKIS
KELIŲ IR GATVIŲ PRIEŽIŪRA BEI PLĖTRA

2018 m. Šalčininkų rajono savivaldybė ir toliau siekė efektyvesnės kelių priežiūros, norėdama užtikrinti, kad rajono gyvenvietės, kaimai ir viensėdžiai būtų patogesni gyventi, taptų lengviau pasiekiami sutvarkytais keliais ir gatvėmis, kad gyvenvietėse būtų skiriama daugiau dėmesio eismo dalyvių saugumui.

Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšomis
2018 metais finansuojamų Šalčininkų rajono savivaldybės atliktų darbų sąrašas:

Eil. Nr.	Objekto (dalies) pavadinimas	Darbų ir paslaugų rūšis	Ilgis, m	Skirta lėšų, tūkst. Eur.
TURTUI ĮSIGYTI				
1.	Turgelių sen. Merkinės k. vietinės reikšmės kelio Nr. Tu-17 ruožas (nuo rajoninio kelio Nr. 3937 link Pavlovo Respublikos fragmentų) (asfaltbetonio danga)	Kapitalinis remontas, inžinerinės paslaugos	180	**39,9**
2.	Tiltas per Merkio upę Jašiūnų sen. Jašiūnų mstl. J. Sniadeckio g. unikalus Nr. 4400-4793-9080	Kapitalinis remontas	100	**12,4**
3.	Jašiūnų sen. Jašiūnų mstl. Popierinės g. (apšvietimas)	Kapitalinis remontas, inžinerinės paslaugos	365	**13,7**
			Iš jų eismo saugumo priemonės	***13,7***
4.	Šalčininkų m. Užupio g. (asfaltbetonio danga)	Kapitalinis remontas, inžinerinės paslaugos	300	**60,6**
5.	Šalčininkų sen. Bruknynės k. vietinės reikšmės kelio Nr. Ša-34 ruožas (nuo magistralinio kelio A15 Vilnius - Lyda) (asfaltbetonio danga)	Kapitalinis remontas, inžinerinės paslaugos	380	**68,9**
6.	Šalčininkų m. Draugystės g. (asfaltbetonio danga)	Kapitalinis remontas, inžinerinės paslaugos	465	**106,9**
7.	Šalčininkų m. Šv. J. Pauliaus II g. (apšvietimas)	Kapitalinis remontas, inžinerinės paslaugos	450	**17,4**
8.	Baltosios Vokės sen. Baltosios Vokės mstl. Geležinkelio g. (apšvietimas)	Kapitalinis remontas, inžinerinės paslaugos	730	**19,0**
			Iš jų (7-8) eismo saugumo priemonės	***36,4***
9.	Baltosios Vokės sen. Rudnios k. Vilniaus g. (asfaltbetonio danga)	Kapitalinis remontas, inžinerinės paslaugos	350	**62,7**
10.	Baltosios Vokės sen. Rūdninkų k. Bažnyčios g. (asfaltbetonio danga)	Kapitalinis remontas, inžinerinės paslaugos	290	**60,1**
11.	Dieveniškių sen. Dieveniškių mstl. Aido g. (asfaltbetonio danga)	Kapitalinis remontas, inžinerinės paslaugos	122	**34,9**
12.	Gerviškių sen. Tribonių k. Ramioji g. (asfaltbetonio danga)	Kapitalinis remontas, inžinerinės paslaugos	337	**56,0**
13.	Pabarės sen. Pabarės k. vietinės reikšmės kelio Nr. Pa-55 ruožas (nuo rajoninio kelio Nr. 3906 link kapinių) (asfaltbetonio danga)	Kapitalinis remontas, inžinerinės paslaugos	100	**32,1**
			Iš viso turtui įsigyti (>50%)	***584,6***
Iš jų turtui (naujai statybai, rekonstravimui), kurio vertė daugiau negu 360 tūkst. Eur, įsigyti				**0**
			Iš jų eismo saugumo priemonės	***50,1***
EINAMIESIEMS TIKSLAMS				
14.	Šalčininkų rajono vietinės reikšmės keliai ir gatvės (priežiūra žiemą)	Priežiūra	950 km	**40,0**
15.	Vietinės reikšmės keliai ir gatvės su asfaltbetonio danga (išdaužų remontas)	Priežiūra	168 km	**51,8**
16.	Vietinės reikšmės keliai ir gatvės (su žvyro danga)	Priežiūra	950 km	**83,6**

			Iš viso priežiūrai:	***175,4***
17.	Kelio ženklai	Priežiūra	65 vnt.	**9,3**
18.	Gatvių horizontalusis ženklinimas	Priežiūra	168 km	**2,4**
			Iš viso (17-18) eismo saugumo priemonės:	***11,7***
19.	Kadastrinių matavimų bylų parengimas	Inžinerinės paslaugos	15 vnt.	**1,6**
20.	Akmenynės sen. Akmenynės k. Naujosios g. ir vietinės reikšmės kelio Nr. Ak-8 sankryža (asfaltbetonio danga)	Paprastasis remontas	276	**17,5**
21.	Butrimonių sen. Butrimonių k. Kaštonų g. ir Jaunystės g. sankryža (asfaltbetonio danga)	Paprastasis remontas	400	**26,0**
22.	Jašiūnų sen. Jašiūnų mstl. Parko g. (asfaltbetonio danga)	Paprastasis remontas	90	**14,0**
23.	Jašiūnų sen. Jašiūnų mstl. Krantinės g. (asfaltbetonio danga)	Paprastasis remontas	297	**15,3**
24.	Jašiūnų sen. Jašiūnų mstl. Popierinės g. (asfaltbetonio danga)	Paprastasis remontas	110	**8,5**
25.	Pabarės sen. Pabarės k. Tylioji g. (asfaltbetonio danga)	Paprastasis remontas	137	**6,1**
26.	Pabarės sen. Pabarės k. E. Žastauto g. (asfaltbetonio danga)	Paprastasis remontas	247	**11,0**
27.	Eišiškių sen. Tausiūnų k. Medžiotojų g. (asfaltbetonio danga)	Paprastasis remontas	140,5	**10,6**
28.	Eišiškių sen. Tausiūnų k. Ūkininkų g. (asfaltbetonio danga)	Paprastasis remontas	249	**18,1**
29.	Eišiškių sen. Mateikonių k. Saulėtoji g. (asfaltbetonio danga)	Paprastasis remontas	211	**11,6**
30.	Šalčininkų m. Pramonės g., A. Mickevičiaus g. ir vietinės reikšmės kelio Nr. N-2 sankryža (asfaltbetonio danga)	Paprastasis remontas	60	**9,4**
31.	Šalčininkų m. vietinės reikšmės kelių Nr. N-2 ir Nr. N-4 sankryža (asfaltbetonio danga)	Paprastasis remontas	159	**19,9**
32.	Šalčininkų m. vietinės reikšmės kelias Nr. N-4 (asfaltbetonio danga)	Paprastasis remontas	35	**2,2**
33.	Zavišonių k. vietinės reikšmės kelias Nr. N-19 (asfaltbetonio danga)	Paprastasis remontas	105	**6,7**
34.	Gerviškių sen. Čiužiakampio k. Janapolio g. (asfaltbetonio danga)	Paprastasis remontas	242	**15,9**
35.	Turgelių sen. Tabariškių k. Merkio g. (asfaltbetonio danga)	Paprastasis remontas	300	**17,9**
36.	Poškonių sen. Poškonių k. Krantinės g. (asfaltbetonio danga)	Paprastasis remontas	127	**7,1**
37.	Dieveniškių sen. Krakūnų k. Kaštonų g. (asfaltbetonio danga)	Paprastasis remontas	245	**16,9**
			Iš viso kelių ir gatvių su a/b danga paprastasis remontas:	***234,7***
38.	Turgelių sen. Naidūnų k. vietinės reikšmės kelias Nr. Tu-34 (žvyro danga)	Paprastasis remontas	1120	**27,4**

39.	Turgelių sen. Viktoriškių k. vietinės reikšmės kelias Nr.Tu-33 (žvyro danga)	Paprastasis remontas	1000	**16,3**
40.	Dainavos sen. vietinės reikšmės kelio Nr. Da-12 ruožas (žvyro danga)	Paprastasis remontas	550	**10**
41.	Dainavos sen. Pajuodupio k. Sodų g. (žvyro danga)	Paprastasis remontas	450	**10**
42.	Gerviškių sen. Makniūnų k. vietinės reikšmės kelias Nr. Ge-24 (žvyro danga)	Paprastasis remontas	250	**4,5**
43.	Gerviškių sen. Čiužiakampio k. Mokyklos g. (nuo rajoninio kelio Nr.3907 link Pušyninškių k.) ir vietinės reikšmės kelias Nr. Ge-23 (Pušyniškių k. - Makniūnų k.) (žvyro danga)	Paprastasis remontas	700	**10**
44.	Akmenynės sen. Kalniškių k. Kalniškių g. (žvyro danga)	Paprastasis remontas	230	**2,9**
45.	Šalčininkų sen. vietinės reikšmės kelias Nr. Ša-20 (Tartokų k. - Skubėtų k.) (žvyro danga)	Paprastasis remontas	1500	**19,8**
46.	Kalesninkų sen. Vaidagų k. Draugystės g. (žvyro danga)	Paprastasis remontas	500	**7,5**
47.	Jašiūnų sen. Dainavos k. Liepų g. (žvyro danga)	Paprastasis remontas	2280	**14,8**
	Iš viso kelių ir gatvių su žvyro danga paprastasis remontas			**123,2**
	Iš viso einamiesiems tikslams:			***546,6***
	Iš jų paprastas remontas:			***357,9***
	Iš jų eismo saugumo priemonėms:			***11,7***
	IŠ VISO:			**1 131,20**
	Iš jų turtui (naujai statybai, rekonstravimui), kurio vertė daugiau negu 360 tūkst. Eur, įsigyti			**0**
	Iš jų eismo saugumo priemonės (>5%)			***61,8***

Ši vasara buvo didelis išbandymas Šalčininkų miesto bendruomenei dėl vykusių statybos darbų daugiabučių kiemuose. Ambicingą iššūkį Šalčininkų rajono savivaldybė sėkmingai įgyvendino, o dabar tik galime palyginti ir įvertinti pokyčius.

Pirmiausia darbai prasidėjo ir anksčiausiai baigti Mokyklos g. 21, A. Mickevičiaus g. 21, 17a ir 15 daugiabučių kiemuose. Vėliau statybininkai kėlėsi į kitus objektus: Mokyklos g. 25 ir 27, A. Mickevičiaus g. 1a, 3a, 5, J. Sniadeckio g. 23, Vytauto g. 29, 31 ir 33, 22 ir 22a, Mokyklos g. 17 ir Vilniaus g. 45 daugiabučių kiemus. Iš viso Šalčininkų miesto daugiabučių kiemuose paklota apie 10 000 kv. m trinkelių dangos ir daugiau negu 16 500 kv. m asfaltbetonio dangos, atnaujintą teritoriją apšvietė 72 žibintai.

ELEKTROS ŪKIS

Per 2018 metus buvo įrengtos **22** naujos lauko apšvietimo linijos:

Pavadinimas	Kaina:
Šalčininkų miesto ženklo bei herbo apšvietimo įrengimas	**6 248,15**
Gerviškių sen. Dainiškių k. lauko apšvietimo įrengimas	**3 254,17**
Pabarės k. stadiono apšvietimo įrengimas	**5 081,99**
Lauko apšvietimo plėtra Šalčininkų sen. Baušių k.	**2 625,42**

Šalčininkų r. Bruknynės k. lauko apšvietimo plėtra	**9 853,27**
Kalesninkų sen. Kalesninkų k. bei lauko apšvietimo rekonstrukcijos darbai	**6 601,00**
Dainavos sen. Dainavos k. lauko apšvietimo rekonstrukcijos darbai	**3 824,81**
Poškonių sen. Šiaurimų k. lauko apšvietimo įrengimas	**5 947,05**
Baltosios Vokės sen. Rūdninkų k. lauko apšvietimo plėtra	**4 344,75**
Turgelių sen. Skynimų k. lauko apšvietimo rekonstrukcija	**5 893,68**
Turgelių sen. Tabariškių k. lauko apšvietimo rekonstrukcija	**2 501,07**
Turgelių k. lauko apšvietimo skydų rekonstrukcija	**5 000,00**
Šalčininkų m. Jono Pauliaus II g. lauko apšvietimo įrengimas	**16 999,99**
Jašiūnų mstl. Popierinės g. lauko apšvietimo įrengimas	**13 310,00**
Baltosios Vokės mstl. Geležinkelio g. lauko apšvietimo įrengimas	**18 499,99**
Šalčininkų sen. Jaglimanių k. lauko apšvietimo įrengimas	**11 030,84**
Jašiūnų mstl. valymo įrenginių elektros įvado įrengimas	**1 933,64**
Naujųjų Rališkių k. lauko apšvietimo įrengimas	**6 888,58**
Gerviškių k. apšvietimo valdymo skydų rekonstrukcija	**3 629,78**
Rūdninkų k. Bažnyčios g. lauko apšvietimo rekonstrukcija	**3 892,18**
Baltosios Vokės apšvietimo linijos remontas	**4 111,06**
Pabarės sen. Tetėnų k. apšvietimo linijos remontas	**4 095,06**
Iš viso:	**145 566,48**

UAB „ŠALČININKŲ ŠILUMOS TINKLAI“ – TARPTAUTINĖJE ARENOJE

Šių metų gegužę Šalčininkų rajono savivaldybės įmonė UAB „Šalčininkų šilumos tinklai“ įsitraukė į tarptautinį projektą „Europos centralizuoto šilumos tiekimo tinklų veiklos modernizavimas“, kuriuo siekiama perimti ir įdiegti pažangias užsienio šalių technologijas Šalčininkų rajone. Projektas realizuojamas pagal ES bendrąją mokslinių tyrimų programą „Horizontas 2020“. Per trejus metus Vokietijos kompanijos „WIP Renewable Energies“ partneriai iš Bosnijos ir Hercogovinos, Danijos, Kroatijos, Italijos, Vokietijos, Italijos, Lenkijos, Olandijos parengs bendrovės „Šalčininkų šilumos tinklai“ esamos situacijos analizę, galimas veiklas apibrėžiančią galimybių studiją ir šilumos ūkio modernizavimo modelį. Strateginis įmonės tikslas – optimizuoti sąnaudas įrengiant modernią šilumos gamybos infrastruktūrą. 2018-10-12 Šalčininkuose lankėsi užsienio šilumos ūkio specialistų, konsultantų, mokslininkų, projektuotojų, inžinierių grupė. Jašiūnų dvare vykusioje konferencijoje buvo pristatytos naujos šilumos gamybos galimybės, savivaldybės darbuotojai supažindino su rajono verslo situacija bei perspektyvomis, žemės ūkio išsivystymu, papasakojo apie rajono daugiakultūrį išskirtinumą.

KRAŠTOVAIZDŽIO IR GYVENIMO KOKYBĖS GERINIMAS

Šalčininkų rajono savivaldybė kruopščiai rūpinasi paveldosauga bei kraštovaizdžio gerinimu.

2018 metais baigtas Šalčininkų rajono kultūros paveldo objekto - Jašiūnų dvaro sodybos - rūmų restauravimo III etapas. Jašiūnų dvaras – vizitinė rajono kortelė ir Šalčininkų rajono savivaldybės veiklos sėkmė. Tai mūsų krašto pasididžiavimas, turistų traukos centras. Nuo 2015 metų rudens duris atvėrusį Balinskių dvarą jau aplankė daugiau kaip **31 tūkst. lankytojų**. Šalčininkų rajono savivaldybės pastangomis dvaras prikeltas naujam gyvenimui. Jame vyksta aukšto lygio kultūrinis gyvenimas. Dvaro patalpos taip pat pritaikytos seminarams ir konferencijoms.

2017-2018 m. atlikti Merkinės dvaro sodybos, vadinamos Pavlovo respublika, ledainės tvarkybos darbai. Šiam projektui įgyvendinti lėšos skirtos iš Savivaldybės biudžeto bei Paveldotvarkos programos.

2018 m. baigti projektai, finansuojami iš rajono savivaldybės biudžeto ir ES struktūrinių fondų:

- Šalčininkų miesto gyvenamojo rajono tarp Mokyklos ir Pramonės gatvių viešosios infrastruktūros sutvarkymas bei Šalčininkų m. pėsčiųjų – dviračių tako rangos darbai.

- Buvusios naftos bazės užterštos teritorijos Šalčininkų r. sav. Turgelių sen., Tabariškių k. sutvarkymo darbai.
- M. Balinskio g. ruožo (tarp esamų naujai įrengtų asfalto dangų tarp Dainavos ir Kovo 11-osios gatvių) rekonstrukcija.
- Pietryčių Lietuvos turizmo maršrutas. Projektas įvykdytas bendradarbiaujant su Vilniaus rajono ir Švenčionių rajono savivaldybėmis.
- Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra Šalčininkų rajone (Šalčininkų mst., Baltojoje Vokėje ir Jašiūnuose).
- Dieveniškių, Akmenynės ir Šalčininkėlių kaimų kraštovaizdžio sutvarkymas.
- Komunalinių atliekų tvarkymo plėtra (pusiau požeminių ar antžeminių aikštelių įrengimas).
- Baltosios Vokės daugiabučių namų kvartalo viešosios infrastruktūros sutvarkymas.
- Gudelių g. ruožo (nuo rajoninio kelio Nr. 3903) Gudelių k., Gerviškių sen. nauja statyba.
- Naujakiemio ir Jaunystės gatvių Naujakiemio k., Šalčininkų sen. nauja statyba.
- Šalčininkų miesto A. Mickevičiaus gatvės ruožų (I ir II) rekonstrukcija.
- Naujosios ir J. Sniadeckio gatvių atkarpų Jašiūnų miestelyje rekonstrukcija.
- Suprojektuoti Šalčininkų miesto Naujosios g. ruožo (tarp Vilniaus ir Gėlių gatvių) ir Šalčios g. rekonstrukcijos darbai.
- Suprojektuoti įrengimo darbai pagal projektus „Kraštovaizdžio formavimas prie Šalčininkų tvenkinio“ ir „Vilkiškių dvaro sodybos teritorijos kraštovaizdžio sutvarkymas“.

2018 m. Šalčininkų rajono savivaldybės pastangomis buvo įrengtos pusiau požeminių atliekų konteinerių aikštelės Šalčininkuose, Eišiškėse ir Baltojoje Vokėje. Iš viso įrengta **36** modernios pusiau požeminės atliekų surinkimo aikštelės, kiekvieną sudaro keturi konteineriai: vienas iš jų skirtas buitinėms atliekoms surinkti, kiti trys – antrinių žaliavų rūšiavimui, t. y. popieriui, plastikui, stiklui. Naujos kartos aikštelės yra patogios naudoti, estetiškos bei padeda spręsti sklidusio nemalonaus kvapo problemą.

ŽEMĖS ŪKIS

Šalčininkų rajonas pasižymi kaip žemės ūkio rajonas. Per 2018 m. rajone buvo įregistruoti **24** nauji ūkininkai. Bendras jų skaičius 2018 m. gruodžio 31 d. rajone buvo **1269.** Palyginti su 2017 m., jų sumažėjo 56 ūkiais. Rajone yra įregistruota **3811** žemės ūkio ir kaimo valdų. Per 2018 m. šių valdų duomenis atnaujino **2965** žemdirbiai. Šiuo metu **92** ūkininkai ūkininkauja **5511 ha** bendro ploto ekologiniuose ūkiuose.

Kompensuodama negautas pajamas valstybė 2017-2018 m. jiems išmokės apie **1,08 mln. Eur** išmokų. 2018 m. Žemės ūkio skyrius organizavo paraiškų tiesioginėms išmokoms už žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus gauti teisingą užpildymą bei pateikimą Nacionalinei mokėjimo agentūrai buvo pateiktos **2677** paraiškos tiesioginėms išmokoms bei išmokoms už nepalankias ūkininkauti vietoves gauti bei deklaruota **52,3 tūkst. ha** dirbamos žemės. Palyginti su 2017 metais, 2018 m. rajone deklaravusiųjų asmenų skaičius sumažėjo 119, tačiau deklaruotas dirbamos žemės plotas padidėjo tūkstančiu ha.

Rajono ūkininkai turėjo galimybę teikti paraiškas išmokoms už mėsinius galvijus, ėriavedes, bites, ekologines žuvis, karves žindenes gauti. Paraiškų išmokoms už gyvulininkystės produkciją gauti per 2018 m. buvo priimta **3497 vnt**. Šių paraiškų pagrindu už 2018 m. žemdirbiai gaus **0,88 mln. Eur** išmokų.

Pagal visas užpildytas paraiškas 2018 m .pabaigoje ir 2019 m. pradžioje rajono gyventojams bus išmokėta **13 mln. Eur** išmokų. Bendrai už 2018 m. mūsų rajono žemdirbiai iš ES struktūrinių fondų per įvairias Kaimo plėtros programas gaus apie **15 mln. Eur** išmokų ir kompensacijų.

Vykdant melioracijos darbų programą 2018 m. valstybės biudžeto lėšomis penkių ūkininkų laukuose buvo suremontuotos melioracijos sistemos, suremontuoti du hidrotechniniai įrenginiai, sutvarkyta 8 tvenkinių hidrotechninių įrenginių aplinka, atlikta Turgelių seniūnijos Tabariškių kaimo, Gerviškių sen. Počiabutų kaimo, Dieveniškių sen. Rudnios kaimo ir Butrimonių sen.

Gudelių kaimo griovių remontas. Bendrai rajone buvo išvalyta 8,56 km griovių bei atlikta 16,66 km griovių priežiūra. Iš respublikos biudžeto melioracijos įrenginių remontui ir priežiūrai buvo skirta **120 tūkst. Eur**. Per 2018 m. išduotos 7 techninės sąlygos statiniams statyti, suderinta 150 techninių projektų, patikrinta 410 topografinių planų, išnagrinėti 85 pareiškėjų prašymai ir skundai melioracijos klausimais.

Vykdant Vietos savivaldos įstatymą, rajono Žemės ūkio skyriuje buvo įregistruoti 4 nauji kombainai ir 19 naujų traktorių, taip pat per metus perregistruota 333 vnt. žemės ūkio technikos. 2018 m. 1131 traktoriui ir traktorinėms priekaboms buvo atlikta techninė apžiūra.

Vykdydama Vietos savivaldos įstatymą, Laukinių medžiojamų gyvūnų padarytos žalos nustatymo komisija surašė 22 rajono gyventojams gyvūnų padarytos žalos aktus. 2018 m. vilkai rajono teritorijoje papjovė 101 naminį gyvulį. Kompensuojant ūkininkams vilkų padarytą žalą, išmokėta **11,9 tūkst. Eur**. Medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinių priemonių diegimui Šalčininkų rajone Finansinės paramos skirstymo komisija paskaičiavo Šalčininkų miškų urėdijai 10,7 tūkst. Eur kompensaciją už išlaidas, atsiradusias diegiant prevencines priemones.

2018-03-02 Šalčininkų rajono žemdirbių asociacija šventė 20 – ties metų veiklos jubiliejų. Į šventę atvyko LR žemės ūkio ministras Bronius Markauskas. Asociacija stengiasi stiprinti rajono žemdirbių bendruomeniškumą bei žemdirbių savivaldą.

2018-06 05 vyko XV rajono **Artojų varžybos**. **12** Šalčininkų rajono artojų demonstravo profesionalaus arimo gebėjimus ir varžėsi dėl nugalėtojo taurės. I –osios vietos laimėtojas Andrej Pozniak (Akmenynės sen.) rugsėjo 13 dieną dalyvavo Dotnuvoje įvykusiose respublikinėse varžybose, kur tradicinių netobulintų plūgų grupėje laimėjo I –ąją vietą.

Kiekvienais metais pagerbti ūkininkus bei pasidžiaugti derliumi rudenį organizuojama **Derliaus šventė.** Rugsėjo 16 dieną vykusios Derliaus šventės metu buvo apdovanoti konkurso „Gražiausia rajono sodyba 2018“ laureatai.

ŠVIETIMAS

Viena iš prioritetinių savivaldybės sričių yra švietimas. Didžioji savivaldybės biudžeto dalis skiriama būtent šiai sričiai. 2018 metais Šalčininkų rajono savivaldybė glaudžiai bendradarbiavo su vietos gyventojų bendruomenėmis, pedagogais, tėvais, jaunimu, stiprino švietimo įstaigų socialines funkcijas ir kūrė atviras mokyklas, švietimo įstaigas visiems vaikams. Užtikrino kokybiškų ir prieinamų paslaugų teikimą visame rajone pagal gyvenamąją vietą. Efektyviai sprendė mokinių pavėžėjimo klausimą. Su vaikais ir jaunimu dirbo aukštos kvalifikacijos, kompetentingi, nuolat keliantys kvalifikaciją pedagogai. Skatino vaikų ir jaunimo kūrybiškumą, asmenybės formalųjį ir neformalųjį ugdymą. Sėkmingai ir planingai vykdė jaunų rajono gyventojų profesinio orientavimo ilgalaikes ir trumpalaikes programas, atsižvelgdama į poreikius, individualius polinkius ir galimybes.

2018 m. rajone veikė:

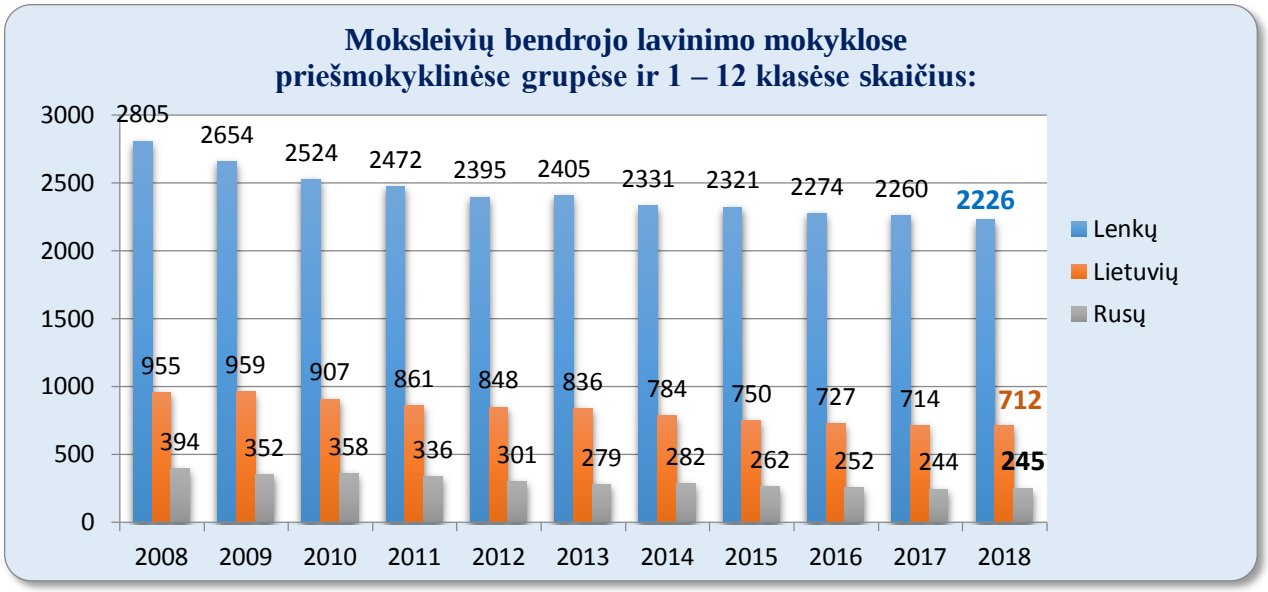
- **13** gimnazijų,
- **6** pagrindinės mokyklos,
- **1** mokyklos daugiafunkcis centras,
- Šalčininkų specialioji mokykla,
- **10** ikimokyklinio ugdymo mokyklų,
- **1** universalusis daugiafunkcis centras, kuris įgyvendina ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas,
- **4** neformaliojo vaikų švietimo mokyklos.

Rajone ikimokyklinio ir priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas įgyvendina 2 Švietimo ir mokslo ministerijos pavaldumo gimnazijos ir 2 pagrindinės mokyklos. Vidurinio ugdymo bei profesinio mokymo programas įgyvendina Dieveniškių technologijų ir verslo mokykla.

2018 m. rugsėjo 1 d. duomenimis rajono savivaldybės pavaldumo bendrojo ugdymo mokyklose mokėsi **3387** mokiniai (iš jų 3183 pagal priešmokyklinio ugdymo programą ir 1 – 12

klasėse, iš jų **20** mokinių mokėsi Šalčininkų ,,Santarvės“ gimnazijos suaugusiųjų klasėse pagal suaugusiųjų vidurinio ugdymo programą). Švietimo ir mokslo ministerijos pavaldumo mokyklose mokėsi **828** mokiniai. Iš viso 2018 metų rugsėjo 1 d. Šalčininkų rajone buvo **4215** mokinių.

Pagal ikimokyklinio ugdymo programas savivaldybės pavaldumo ugdymo įstaigose buvo ugdomi **1034** vaikai, ŠMM pavaldumo mokyklose – **73** vaikai, pagal priešmokyklinio ugdymo programas - **279** vaikai, ŠMM pavaldumo mokyklose – **53** vaikai.“

Savivaldybėje efektyviai naudojant lėšas atnaujinamos mokyklų patalpos, inventorius, kuriama įdomi edukacinė aplinka, modernizuojamas ugdymo procesas (aprūpinama interaktyviosiomis lentomis), puoselėjama mokyklos kultūra.

- Higienos pasus turi visos ugdymo įstaigos.
- 17 mokyklų sistemingai taiko kokybės valdymo sistemą.
- 18 mokyklų pastatai priklauso I ar II grupei (visi pastatai geros būklės).
- 20 mokyklų naudoja elektroninį dienyną.
- Mokyklose yra 112 interaktyvių lentų.
- Daugialypės terpės projektorių – 300 vnt.
- Bendras kompiuterių skaičius visose mokyklų patalpose – 1277 vnt.
- 2017- 2018 m. m. savivaldybė vykdė Baltosios Vokės „Šilo“ gimnazijos modernizavimo projektą.

Ugdymo aplinkos modernizavimui, mokymo priemonėms ir naujiems baldams įsigyti skirta **682 000 Eur.**

Šalčininkų rajono savivaldybė savo lėšomis organizuoja vaikų pavėžėjimą **1845** vaikams. Visuomeniniu transportu pavežami **1287** vaikai, geltonaisiais autobusais – **558** vaikai. Savivaldybės mokyklos turi 15 geltonųjų autobusų ir vieną mokyklinį, dviem specialiaisiais reisais vežami vaikai iš Jašiūnų ir Eišiškių gyvenviečių.

2017 – 2018 m. m. bendrojo ugdymo mokyklose dirbo **453** pedagoginiai darbuotojai:

Kvalifikacinės kategorijos	Iš viso	Iš jų turi pedagoginio darbo stažą		
		iki 10 metų	10-14 metų	15 metų ir daugiau
Mokytojai	**68**	32	13	23
Vyresn. mokytojai	**271**	21	18	232
Metodininkai	**63**	2	0	61
Ekspertai	**2**	0	0	2
Atestuotų iš viso:	**404**	**55**	**31**	**318**

MOKINIŲ IŠSILAVINIMO LYGIS

Šalčininkų rajono savivaldybės mokinių pagrindinio išsilavinimo lygis Lietuvos mastu yra aukštas.

Tolimesnė 10 klasės mokinių veikla

Metai	Tęsia mokslus 11 kl.	Tęsia mokslus profesinėje mokykloje	Nedirba/nesimoka
2015	82,2 %	12,5 %	3,3 %
2016	80,35 %	14,39 %	3,15 %
2017	77,95 %	17,72 %	2,76 %
2018	79,8 %	12,5 %	2,3 %

Dauguma mokinių, baigusių 10 klasių, tęsia mokslus gimnazijose (apie 80%). Profesines mokyklas pasirenka vidutiniškai apie 15% mokinių. Nedirbančių ir nesimokančių procentas mažėja nuo 3,3% -2015 m. iki 2,3% -2018m.

Tolimesnė abiturientų veikla

Metai	Gavo brandos atestatus	Mokosi		Dirba	Nedirba/nesimoko
		Aukštosiose mokyklose	Profesinėse mokyklose		
2015	96,8 %	51,55%	23,43 %	16,07 %	4,29 %

2016	97,5 %	57,31%	19,51 %	13,00 %	4,88 %
2017	97,6 %	54,84%	16,59 %	19,82 %	5,53 %
2018	99,09 %	57,26%	15,45 %	15,00 %	2,27 %

Džiugina faktas, kad kasmet mokiniai geriau išlaiko brandos egzaminus ir didesnis procentas gauna brandos atestatus: 96,8% - 2015 metais ir 99,09% -2018 metais. Daugiau negu pusė pasirenka studijas šalies ir užsienio aukštosiose mokyklose, 2018 metais virš 57%. Stojančiųjų į profesines mokyklas skaičius sumažėjo nuo 23,43% 2015 m. iki 15,45% 2018 m. Sumažėjo skaičius ir niekur nesimokančių bei nedirbančių, nuo 4,29% 2015m. iki 2,27% 2018 m.

Šalčininkų J. Sniadeckio gimnazijos vienuoliktokai kartu su savivaldybe įgyvendino projektą, kurio dėka moksleiviai gavo galimybę pabūti savivaldybės administracijos darbuotojais ir stebėti, kaip vykdomos atskirų skyrių funkcijos. Pasiskirstę grupėmis gimnazistai kartu su skyrių vedėjais ir specialistais vyko apžiūrėti rajono kelius, stebėjo jų remonto ir asfaltavimo darbus, mokėsi rengti pasisakymų tekstus ir viešai kalbėti, domėjosi kompleksine pagalba šeimai ir tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriaus darbu. Viena moksleivių grupė gavo užduotį surinkti informaciją apie realizuotą projektą ir publikuoti jį savivaldybės interneto svetainėje. Su gimnazistais susitikęs Šalčininkų rajono meras Zdzislav Palevič akcentavo atsakomybės jausmo svarbą atliekant bet kokius darbus, pristatė Savivaldybės veiklos sritis, kalbėjo apie jaunimo galimybes dalyvauti savivaldos procesuose.

DALYVAVIMAS DALYKŲ OLIMPIADOSE, KONKURSUOSE

2017-2018 m. m. Šalčininkų rajono savivaldybėje buvo organizuoti 15 olimpiadų antrieji turai. Įvyko anglų, rusų (užsienio) ir rusų (gimtosios), lenkų, lietuvių, lietuvių (tautinių mažumų) kalbų, matematikos, fizikos, biologijos, chemijos, istorijos geografijos, dailės, technologijų, informatikos olimpiados.

Šalčininkų rajono olimpiadų antruosiuose turuose 2017-2018 m. m. geriausiai pasirodė Šalčininkų Jano Sniadeckio gimnazijos mokiniai, kurie iškovojo 27 prizines vietas (iš jų 10 laimėjo I –ąsias vietas), Eišiškių Stanislovo Rapolionio gimnazijos mokiniai – 21 prizinę vietą (iš jų 6 mokiniai laimėjo I –ąsias vietas), Eišiškių gimnazijos mokiniai – 19 prizinių vietų (iš jų 4 mokiniai laimėjo I –ąsias vietas).

2017-2018 m. m. rajoninėse visų mokomųjų dalykų olimpiadose sėkmingai dalyvavo 238 mokiniai, iš jų 107 laimėjo prizines vietas. Olimpiadų dalyviai apdovanoti diplomais. 1 – 3 vietų nugalėtojams įteikti medaliai, juos rengusiems mokytojams – padėkos raštai.

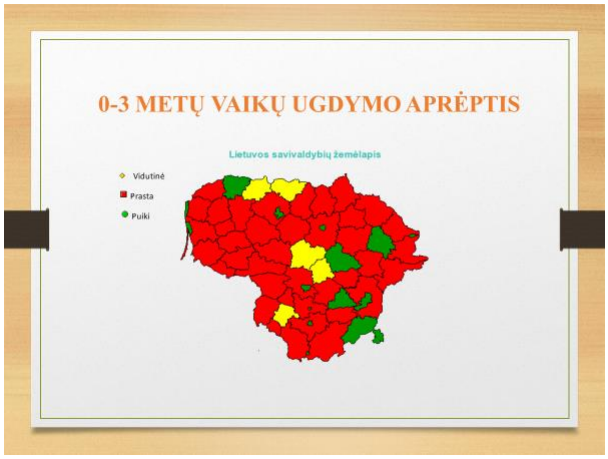
Šalčininkų rajono mokyklų mokiniai kasmet aktyviai dalyvauja tarptautiniame matematikos konkurse „Kengūra“, saugaus eismo konkurse „Šviesoforas“, meninio skaitymo konkurse ir kt. konkursuose.

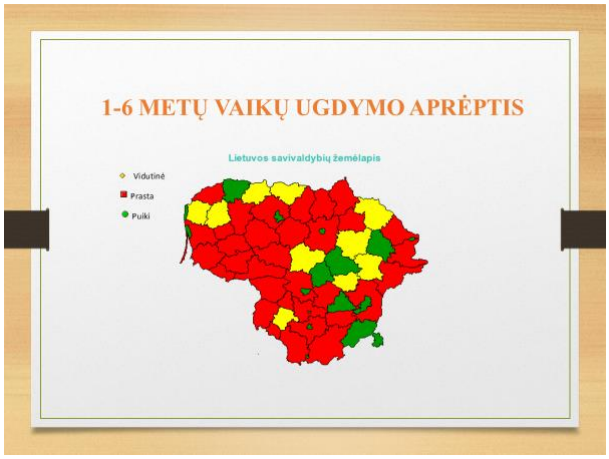
2017-2018 m. m. Švietimo ir sporto skyriaus specialistai organizavo 15 konkursų, 8 festivalius, 2 mokinių parodas.

IKIMOKYKLINIS, PRIEŠMOKYKLINIS UGDYMAS

Vaikų poreikių tenkinimas, darželių prieinamumas seniūnijose ir galimybė tėvams ugdyti vaiką gimtąja kalba yra vienas iš savivaldybės prioritetų. Šiam prioritetui įgyvendinti steigiamos pagal poreikį naujos grupės darželiuose, priešmokyklinės grupės prie gimnazijų ir pagrindinių mokyklų.

Šalčininkų rajone veikia **11** lopšelių–darželių (10 lopšelių–darželių ir 1 universalusis daugiafunkcis centras), iš jų 7 kaimo vietovėse. Ikimokyklinėse ugdymo įstaigose ugdomi **984** vaikai. Ikimokyklinės grupės įkurtos ir bendrojo ugdymo mokyklose, kuriose pagal pasirinktą modulį ikimokyklinukai būna iki 15.00 val. arba visą darbo dieną.

2018 metais Šalčininkų lopšelyje–darželyje „Pasaka“ įsteigta dar viena ikimokyklinio ugdymo grupė. Jašiūnų M. Balinskio ir Dieveniškių „Ryto“ gimnazijose pailgintas grupių darbo laikas.

Gerinama darželių materialinė bazė. Baltosios Vokės lopšelis-darželis, dalyvaudamas projektinėje veikloje, įsigijo projektorių, ekraną, kiekviena grupė aprūpinta spausdintuvais, kolonėlėmis, naujais baldais. Butrimonių lopšelyje darželyje įrengta bei aptverta lauko vaikų žaidimų aikštelė. Kalesninkų lopšelyje darželyje atnaujinti baldai grupėse.

Darželių patalpos turi būti estetiškos ir modernios, todėl šiemet yra renovuojamas Jašiūnų lopšelis-darželis, tęsiamas remontas Zavišonių lopšelyje darželyje. Šalčininkų lopšelio-darželio „Vyturėlis“ teritorijoje atlikti pėsčiųjų takų kapitalinio remonto darbai, atlikti vienos grupės bei rūbinės remonto darbai.

Šalčininkų lopšelyje-darželyje „Pasaka“ atlikti pėsčiųjų takų kapitalinio remonto darbai. Įrengta skalbykla, sporto salė, atlikti sanitarinių mazgų remonto darbai. Atnaujintas lauko inventorius.

2018-04-18 Šalčininkų kultūros centro scenoje šurmuliavo Šalčininkų rajono mažieji. Tradiciniu tapęs rajono festivalis **„Dainuojantys darželinukai“** sukvietė 75 dainininkus, skyrusius dainas Lietuvos ir Lenkijos Nepriklausomybės šimtmečiams.

NEFORMALUSIS ŠVIETIMAS IR UGDYMAS

Įvairiuose būreliuose vykdomas neformalusis ugdymas. Džiugina faktas, kad kasmet mokyklose būrelių ir dalyvaujančių mokinių skaičius didėja.

Neformalusis vaikų ugdymas (NU) bendrojo ugdymo mokyklose:

Mokslo metai	NU būrelių skaičius	NU valandų skaičius	Dalyvauja NU veikloje mokinių
2015-2016 m. m.	242	385	2436
2016-2017 m. m.	249	385	2549
2017-2018 m. m.	269	378	2705

Šalčininkų rajone didelis dėmesys skiriamas mokinių lavinimui už formaliojo švietimo įstaigų ribų. Neformalusis švietimas yra neatsiejama ugdymo dalis, kuri orientuota į kompetencijų ir sėkmingos asmenybės ugdymą. Neformaliojo vaikų švietimo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas rajone vykdo **4** ugdymo įstaigos: Šalčininkų Stanislavo Moniuškos menų mokykla, Eišiškių muzikos mokykla, Jašiūnų muzikos mokykla bei Eišiškių A. Ratkevičiaus sporto mokykla. 2017-2018 m. m. neformaliojo švietimo ugdymo įstaigas lankė **669** mokiniai, tai sudarė **17,47** proc. iš bendrojo ugdymo mokinių skaičiaus.

Mokinių, besimokančių neformaliojo vaikų švietimo įstaigose, skaičius:

	Šalčininkų Stanislavo	Šalčininkų r. Eišiškių	Šalčininkų r. Jašiūnų	Eišiškių A. Ratkevičiaus	Iš viso:

	Moniuškos menų mokykla	muzikos mokykla	muzikos mokykla	sporto mokykla	
2017-2018 m. m.	244	64	53	308	**669**
2018-2019 m. m.	273	56	53	285	**667**

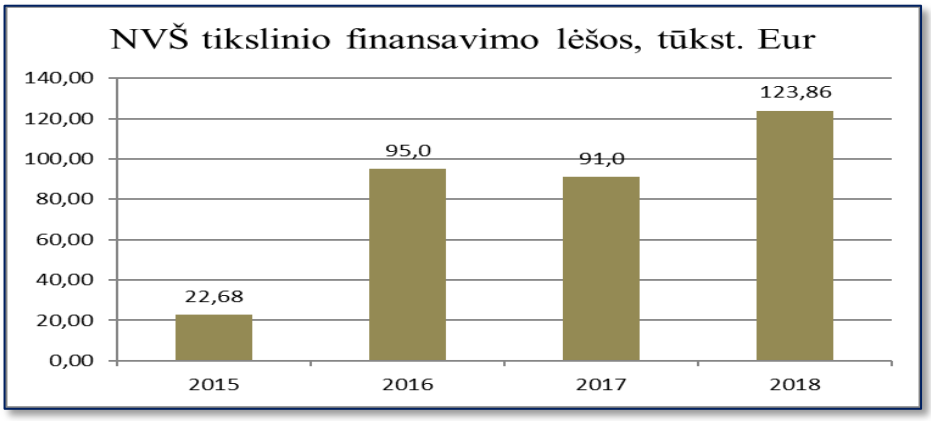
Menų ir muzikos mokyklų mokiniai aktyviai dalyvavo įvairiuose tarptautiniuose ir respublikiniuose festivaliuose **Lietuvoje, Lenkijoje, Kroatijoje, Baltarusijos Respublikoje, Latvijoje**.

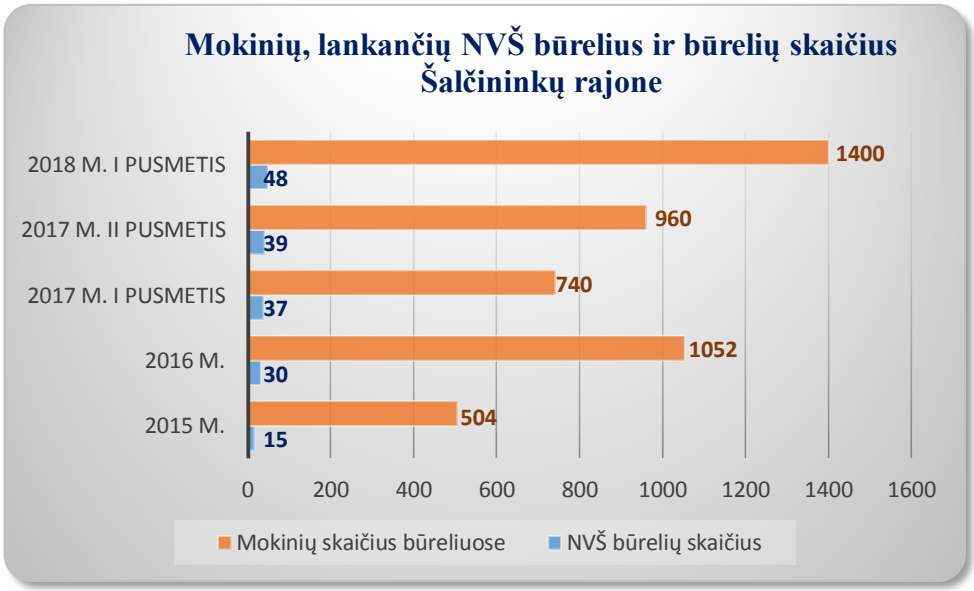
Nemažai festivalių surengta rajono mokyklose: rajoninis chorų festivalis „Dainuojantis gaidys“, pučiamųjų ir mušamųjų instrumentų festivalis Jašiūnų muzikos mokykloje, jaunųjų pianistų ir ansamblių festivalis „Linksmos natos” Eišiškių muzikos mokykloje, kamerinių ansamblių festivalis Šalčininkų S. Moniuškos menu mokykloje. Per metus vyko daug tradicinių renginių, įvairių koncertų mokyklose ir už jų ribų.

2018 m. liepos 3-6 d. Lietuvos šimtmečio dainų šventėje „Vardan tos...“ dalyvavo **107** mokiniai: kanklininkų ansambliai, jaunių chorai, pučiamųjų instrumentų orkestras bei choreografijos grupė.

Neformalusis vaikų švietimas (NVŠ), kuris organizuojamas finansuojant būrelius vaikams valstybės biudžeto ar Europos Sąjungos paramos lėšomis, teikia prasmingo laisvalaikio galimybes bei sprendžia popamokinio užimtumo problemas rajone. NVŠ krepšelio finansavimas įvestas 2015 m.

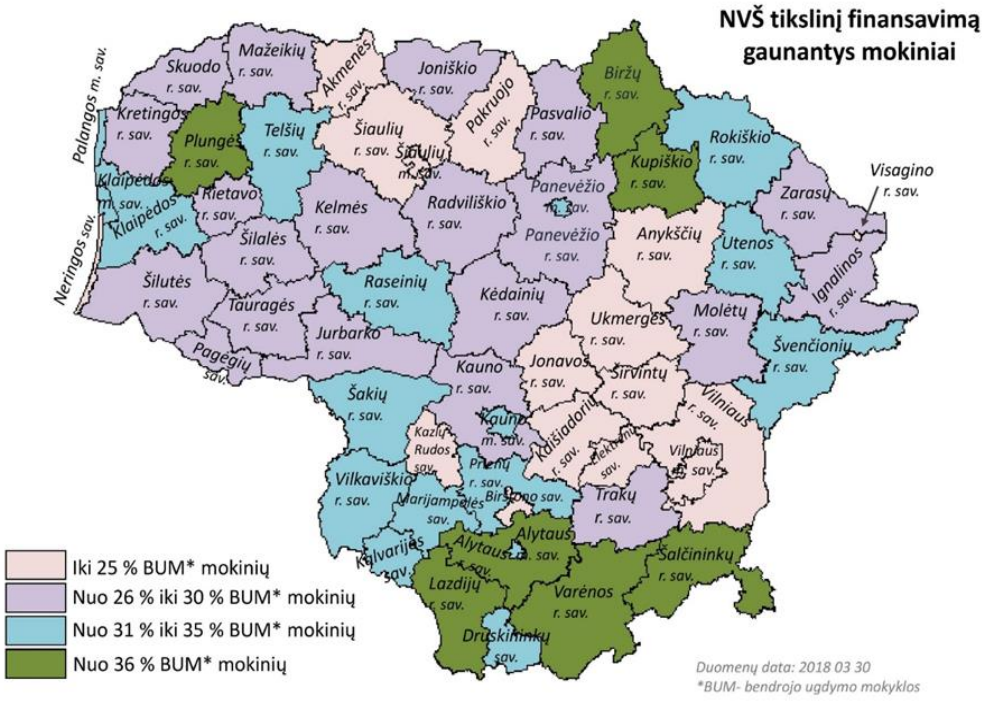
Valstybė nuosekliai didina NVŠ krepšeliui finansuoti skiriamas lėšas. Šalčininkų rajono savivaldybei 2015 m. buvo skirta 22,68 tūkst. Eur, o 2018 m. jau 123,86 tūkst. Eur.

Didėjant finansavimui, didėjo ir NVŠ programų ir mokinių, lankančių NVŠ būrelius, skaičius.

2015 m. Šalčininkų rajone NVŠ veiklas vykdė 15 būrelių, kuriuos lankė 504 mokiniai, o 2018 m. I pusmetį būrelius lankė virš 1,4 tūkst. mokinių (virš 36 proc. iš visų savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus), veiklas vykdė **48** švietimo teikėjai - laisvieji mokytojai, asociacijos, neformaliojo švietimo įstaigos. Vaikams siūloma rinktis iš **53** sporto, muzikos, kalbų, šokių, informacinių technologijų, pilietiškumo, teatro ir kt. programų. Pagal veiklos kryptis didžiausio susidomėjimo sulaukė sporto ir kalbų krypties programos

METODINĖ VEIKLA

2018 m. Šalčininkų rajone aktyviai dirbo įvairių dalykų rajono mokytojų metodiniai būreliai. Jų pastangų dėka rajono mokytojams organizuojami metodiniai seminarai, konferencijos, atviros pamokos, integruotos pamokos, projektai, gerosios patirties sklaidos renginiai, edukacinės išvykos, festivaliai.

2018 metais iš viso buvo surengta 75 renginiai: 31 seminaras (557 asm.), iš kurių 9 gerosios patirties sklaidos, 4 praktinės veiklos užsiėmimai, 12 pasitarimų, 4 mokymai, konsultacijos, 1 edukacinis seminaras – išvyka į Lenkijos Respublikos Torunės miestą, 1 konferencija. Ugdymo įstaigų administracijai surengti 8 seminarai-konsultacijos.

Įvykę metodiniai renginiai labai plataus spektro, juose dalyvavo ikimokyklinių įstaigų, lenkų ir anglų kalbos, geografijos, biologijos, matematikos, kūno kultūros, istorijos, socialiniai pedagogai ir psichologai, logopedai ir spec. pedagogai, kitų dalykų mokytojai. Kvalifikacijos tobulinimosi renginių metu mokytojai dalijosi geriausia darbo patirtimi su kolegomis.

Savivaldybės administracijos Švietimo ir sporto skyrius glaudžiai bendradarbiauja su Ugdymo plėtotės centru. Šiais metais ypatingas dėmesys buvo skirtas atnaujintų pradinio ir pagrindinio ugdymo lietuvių kalbos ir literatūros programų sklaidai. Pravesti 4 seminarai lietuvių kalbos mokytojams, dirbantiems pradinėse ir 5-10 kl.

ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMAS

15 rajono ugdymo įstaigų buvo teikiama švietimo, socialinė, specialioji, psichologinė pagalba, dirbo 7 psichologai, 17 logopedų, 2 specialieji pedagogai. 2018 m. birželio mėn. pasirašyta sutartis su Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centru pagal projekto „Saugios aplinkos

mokykloje kūrimas II“ veiklą „Psichologinės pagalbos teikimas“. Psichologinei pagalbai teikti numatyta **51510 Eur.**

Ugdymo įstaigose buvo vykdomos įvairios socialinio emocinio ugdymo programos: alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos „Įveikiame kartu“, tabako, alkoholio ir narkotinių medžiagų vartojimo prevencijos programa 12-14 m. vaikams „Gyvai“, smurto ir patyčių prevencijos programa „Olweus“. Šalčininkų J. Sniadeckio, Jašiūnų M. Balinskio, Turgelių P.K. Bžostovskio gimnazijos, Šalčininkų lopšeliai darželiai „Pasaka“ ir „Vyturėlis“ dalyvauja prevencinėje programoje „Zypio draugai“, Šalčininkų J. Sniadeckio, Baltosios Vokės „Šilo“, Kalesninkų L. Narbuto gimnazijos prevencinėje programoje „Obuolio draugai“. Baltosios Vokės E. Ožeškovos gimnazijoje vyko rajoninė konferencija „Patyčių, smurto ir žalingų įpročių prevencijos patirtis mokyklose“. Konferencijoje dalyvavo socialiniai pedagogai, mokytojai, 8-12 kl. mokiniai. Šios gimnazijos socialinė pedagogė atliko tyrimą „Patyčių, smurto, žalingų įpročių paplitimas tarp gimnazijų mokinių“ ir pristatė tyrimo rezultatus. Institucijų bendradarbiavimą prevencinio darbo srityje, ugdymo įstaigų vaiko gerovės komisijų veiklą koordinavo savivaldybės administracijos vaiko gerovės komisija, kurioje yra savivaldybės padalinių, policijos, prokuratūros, Vilniaus probacijos tarnybos, kitų institucijų, dalyvaujančių prevencinėje veikloje, atstovai.

Šalčininkų rajono savivaldybė, bendradarbiaudama su asociacija „Pilietinių iniciatyvų centras“, VšĮ „Atviras Lietuvos fondas ir VšĮ „OSFL projektai“, įgyvendino ESF finansuojamą projektą Nr. 10.1.2-ESFA-K-917-01-0010 **„Aš irgi sprendžiu“.** III-ajame etape, Veiksmo dienoje, dalyvavo 14 rajono mokyklų ir gimnazijų mokiniai, kurie pristatė 14 skirtingų projektų. Visuotinio balsavimo metu buvo išrinktas laimėtojas, t. y. projekto „Pieno tūsas 2019“ autoriai –Baltosios Vokės Elizos Ožeškovos gimnazijos mokinių komanda. Jiems bus skirta 3000 Eur įgyvendinti projektą. Jaunimas taip pat turėjo susitikimus su Savivaldybės tarybos nariais, Savivaldybės direktoriumi ir skyrių vedėjais, Savivaldybės darbuotojais. Susitikimų metu mokiniai galėjo užduoti jiems klausimus.

VAIKŲ VASAROS POILSIO ORGANIZAVIMAS

Mokinių vasaros poilsis kasmet tampa vis turiningesnis. Savivaldybės partnerių dėka 2018 metais **479** mokiniai poilsiavo **20** vasaros stovyklų Lenkijos Respublikoje, dalyvavo įvairiose edukacinėse programose.

Iš viso 2018 m. vasaros poilsio organizavimui skirta **46 705,57 Eur.** Šalčininkų rajono savivaldybės administracija taip pat iš dalies finansavo rajono savivaldybės mokinių kelionių į stovyklas transporto išlaidas bei edukacines išvykas. Tam buvo skirta **20 000,00 Eur.**

13 rajono mokyklų organizavo dienines stovyklas vaikams, kurie gauna nemokamą maitinamą. Tokiose stovyklose atostogavo **561** vaikas.

9 švietimo įstaigose organizuotos dieninės stovyklos, kurių veikla buvo finansuojama Lenkijos Respublikos asociacijos „Wspólnota Polska“ lėšomis. Poilsiavo **200** vaikų.

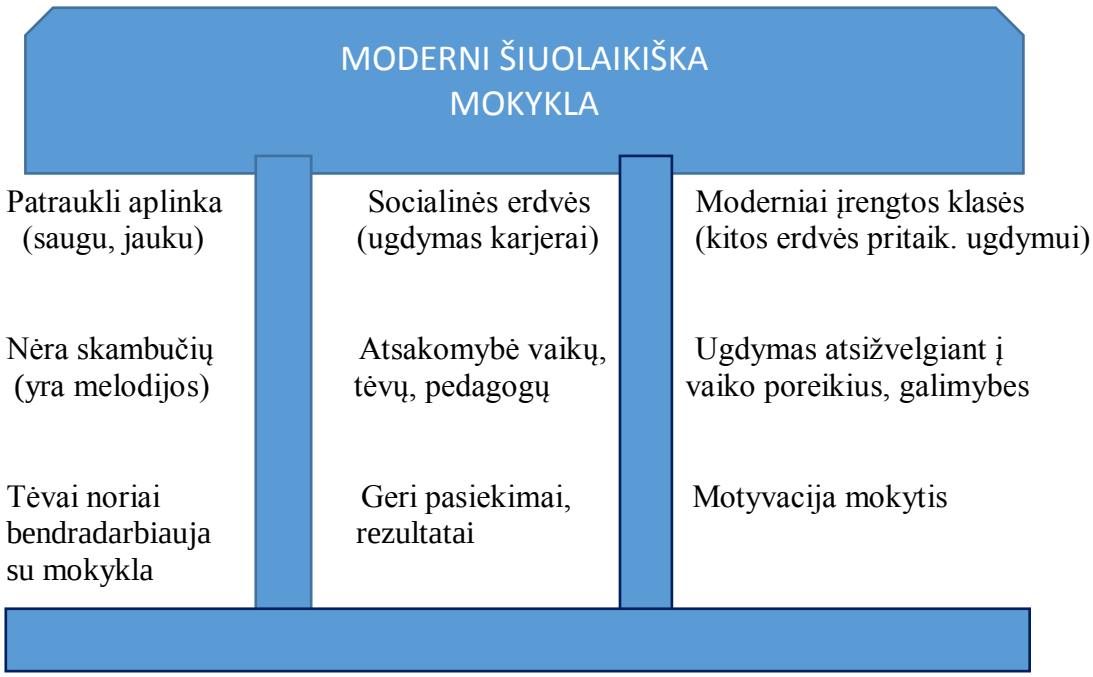
PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMAS IR ADMINISTRAVIMAS

Projektas „Lyderių laikas 3“

Projektu „Lyderių laikas 3“ siekiama sukurti kuo palankesnę terpę švietimo lyderystei savivaldos bei mokyklos lygmeniu. Tai nacionalinė iniciatyva, siekianti tobulinti ugdymo įstaigų vadybos praktiką bei mokinių mokymosi kokybę, kad mokyklų švietimo lyderiai būtų labiau pasirengę inicijuoti ir vykdyti kokybinius pokyčius savo mokyklose.

Projekto teikiamos galimybės savivaldybei:

- Profesionali konsultacinė pagalba savivaldybės kūrybinei komandai kuriant ir įgyvendinant pokyčio projektą (10 narių);
- Tyrėjų pagalba renkant, analizuojant bei interpretuojant kuriamam projektui aktualius duomenis, įsivertinant projekto pažangą bei įtaką mokymuisi;
- Švietimo lyderystės magistrantūros studijos (studijuoja 3 rajono pedagogai);
- Mokymai rajono švietimo įstaigų darbuotojams (dalyvavo 210 mokytojų);
- Neformalioji švietimo lyderystės programa (dalyvavo 18 mokytojų);
- Kūrybinės komandos narių stažuotės Lietuvoje (Kauno miesto ir rajono mokyklos bei Šiaulių miesto bei rajono mokyklos) ir užsienyje (Estija – Suomija, Lenkija – Vokietija). **Pokyčio projekto tema: „Pamoka - kurioje noriu būti. Partnerystė vaiko sėkmei“.** Visoms rajono ugdymo įstaigoms yra aktualu gerinti mokinių pažangos pasiekimus, todėl mokyklų bendruomenių glaudesnis bendradarbiavimas bus labai naudingas. Įsivaizduojamas šiandienos mokyklos modelis:

13 Šalčininkų rajono gimnazijų rugsėjo – spalio mėnesiais dalyvavo mokinių verslumo ugdymo projekte: **„Verslumas: patirtys** mokyklos suole **keičia gyvenimus“.** Projektą rengė ir vykdė VšĮ „Lietuvos Junior Achievement“. Mokiniai turėjo unikalią galimybę sukurti ir valdyti realų verslą dar mokykloje, lavino komandinio darbo, komunikacijos bei verslumo įgūdžius. Taip pat stiprino supratimą apie ekonomiką ir verslą iš praktinės patirties. Projekto veiklose dalyvavo virš **500** rajono mokinių.

Šalčininkų rajono savivaldybė ir Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras yra projekto „**Saugios aplinkos kūrimas II. Psichologinės pagalbos teikimas“** partneriai. Gautas finansavimas - 51,510 Eur. Pagal šį projektą 2 metams įdarbinta psichologė Baltosios Vokės „Šilo“ gimnazijoje. 8 mokyklose, kurios neturi savo psichologo, bus teikiama patyrusių psichologų pagalba mokytojams, mokiniams, tėvams. Projektas turi būti įgyvendintas iki 2019 m. balandžio 30 d.

Savivaldybės administracijos Švietimo ir sporto skyrius administruoja projektą **„Mokyklų aprūpinimas gamtos ir technologinių mokslų priemonėmis“.** 2017 metais gauta mokymo priemonių už 75889 Eur, 2019 metais bus skirta 28 3066 Eur.

Šalčininkų S. Moniuškos menų mokykla kartu su partneriu Baltarusijos Respublikos Lydos vaikų muzikos meno mokykla 2016 m. gruodžio mėn. Europos Komisijai pateikė paraišką projektui **„Muzikiniai draugystės tiltai - Šalčininkai-Lyda“** pagal 2014-2020 m. Latvijos-Lietuvos-Baltarusijos bendradarbiavimo per sieną programą. Planuojama gauti 200 tūkst. eurų finansavimą.

Šių metų birželio mėn. Šalčininkų Jano Sniadeckio gimnazijoje, įgyvendinant projektą **„Jaunimo socialinių įgūdžių lavinimas kaip sąlyga integracijai į visuomenę“**, įvyko du seminarai jaunimui tema: „Bendravimo įgūdžių lavinimas: savęs pažinimas ir konstruktyvus elgesys stresinėse situacijose“. Seminarų tikslas – padėti jauniems bendruomenės nariams teisingai suvokti save kaip asmenį ir savo vaidmenį visuomenėje. Formuoti pozityvų bendravimą ir bendradarbiavimą, konstruktyvaus elgesio įgūdžius konfliktinėse ir stresinėse situacijose. Bendravimo kultūrą ir problemų sprendimo praktiką formuoja patys gyventojai, natūraliai formuojasi asmens ir bendruomenės santykio tradicija. Seminaro pradžioje ypač svarbu formuoti konstruktyvų jaunimo suvokimą ir santykį su aplinka, kurti pozityvias sąveikos tradicijas.

PEDAGOGINĖ, PSICHOLOGINĖ IR SOCIALINĖ PAGALBA

Siekiant Šalčininkų rajone teikti profesionalią pedagoginę psichologinę pagalbą rajono vaikams, jų tėvams, mokytojams, didinti specialiųjų poreikių, psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų turinčių asmenų ugdymosi veiksmingumą, padedant jiems įveikti socialinę atskirtį, atgauti dvasinę darną, gebėjimą gyventi ir mokytis, atskleisti ir realizuoti savo žmogiškuosius resursus, teikti reikalingą konsultacinę, informacinę pagalbą tėvams (globėjams, rūpintojams) bei mokytojams dėl šių vaikų problemų, veikia Pedagoginė psichologinė tarnyba (PPT).

Pedagoginis psichologinis įvertinimas2018 m.

	Įvertinimų skaičius
Atlikta specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimų	56
Atlikta kompleksinio pedagoginio psichologinio vaikų įvertinimų	55
Paruošta pažymų dėl egzaminų pritaikymo	7
Iš viso:	**118**

Pedagoginis psichologinis konsultavimas

Klientų grupė	**Konsultacijų skaičius**											
	Specialiojo pedagogo			**Logopedo**			**Psichologo**			**Socialinio pedagogo**		
	PPT	**Mokykloje**	**el. paštu/ telefonu**	**PPT**	**Mokykloje**	**el. paštu/ telefonu**	**PPT**	**Mokykloje**	**el. paštu/ telefonu**	**PPT**	**Mokykloje**	**el. paštu/ telefonu**
Pedagogai	82	58	29	84	47	24	93	85	47	34	15	6
Švietimo pagalbos specialistai	37	123	31	38	91	43	48	74	38	27	18	9

Švietimo įstaigų vadovai	6	15	4	6	14	27	15	26	19	3	3	-
Tėvai	112	27	59	184	96	63	87	51	49	41	22	13
Vaikai/ mokiniai	134	34	-	201	133	-	112	33	-	38	13	-
	371	**257**	**123**	**513**	**381**	**157**	**355**	**269**	**153**	**143**	**71**	**28**

Psichologinės pagalbos teikimas:

Problema	**Klientų skaičius**					**Konsultacijų skaičius**				
	Tėvų, globėjų	**Švietimo pagalbos specialistų**	**Pedagogų**	**Vaikų**	**Kitų**	**Tėvų,, globėjų**	**Švietimo pagalbos specialistų**	**Pedagogų**	**Vaikų**	**Kitų**
Elgesio ar/ir emocijų (hiperaktyvumo sutrikimas, depresiškumas, prislėgtumas, liūdesys, baimė, nerimas, drovumas, uždarumas, agresyvumas, piktumas, pervargimas, neklusnumas, melavimas, manipuliavimas, vagiliavimas, pabėgimai, perdėtas prieraišumas, piktnaudžiavimas kvaišalais ir pan.)	4	4	4	4	0	48	62	46	57	0
Bendravimo (tarp tėvų (globėjų) ir vaikų, mokinių ir mokytojų, bendraamžių, šeimos narių; vienišumas)	3	3	3	3	0	26	29	17	17	0
Mokymosi (pedagoginis apleistumas, motyvacijos stoka ir kt.)	8	5	4	5	0	67	53	48	27	0
Krizės (savižudybės krizė ir save žalojantis elgesys, netektys, skyrybos, socialinis ir/ar psichologinis apleistumas, fizinė ar psichologinė atskirtis nuo tėvų)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Patyčios ir smurtas (fizinis, psichologinis, seksualinis ir kt.)	3	0	3	3	0	20	0	15	15	0
Klinikinės (neurozės (tikai, enurezė, įkyrumai, isterinės reakcijos ir kt.), depresija, elgesio sutrikimai, fobijos, autizmas, valgymo, nerimo sutrikimas, potrauminio streso sindromas, priklausomybės ir kt.)	2	1	1	1	0	24	14	6	8	0
Asmenybės savęs pažinimo ir augimo (savivertė, savęs pažinimas ir saviugda)	0	15	6	10	0	0	22	48	18	0
Iš viso:	**20**	**28**	**21**	**26**	**0**	**185**	**180**	**180**	**142**	**0**

PPT specialistai padėjo švietimo įstaigoms užtikrinti kokybišką specialiųjų ugdymosi poreikių, psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų turinčių mokinių ugdymą, konsultuodami mokinius, vaiko gerovės komisijų narius, švietimo įstaigų pedagogus, parengdami ir organizuodami

teorinius - praktinius pranešimus mokiniams, vaiko gerovės komisijų nariams, atsakingiems vadovams, specialistams bei tėvams.

SPORTAS

Savivaldybėje didelis dėmesys yra skiriamas kūno kultūrai ir sporto plėtrai. 2018 metais Šalčininkų rajone organizuota nemažai sporto renginių, kuriuose dalyvavo apie **3000** žmonių.

2018 metais tradiciškai buvo organizuota:

- Atvirosios Šalčininkų miesto tinklinio pirmenybės Šalčininkų rajono mero taurei laimėti
- Atvirosios Šalčininkų rajono salės futbolo pirmenybės
- Šalčininkų rajono parapijinės sporto žaidynės
- Šalčininkų rajono seniūnijų sporto žaidynės
- Šalčininkų rajono mokyklų sporto žaidynės
- Šalčininkų rajono moksleivių krepšinio lyga
- Šalčininkų rajono stalo teniso pirmenybės
- Pavasarinė sporto šventė bei tarptautinis bėgimas Baltojoje Vokėje
- Tarptautinis A. Ratkevičiaus rankinio turnyras
- Tarptautinis stalo teniso turnyras Z. Sliževskiui atminti
- Dailiojo jojimo varžybos Šalčininkų rajono mero taurei laimėti
- Teniso turnyras Šalčininkų rajono savivaldybės taurei laimėti
- Tinklinio turnyrai Stanislavo Mikonio taurei laimėti
- Lietuvos lenkų sąjungos Šalčininkų rajono skyriaus mokinių tinklinio turnyrai
- Mini futbolo 5x5, tinklinio turnyrai KKD „Sokół“ taurei laimėti
- Šalčininkų miesto krepšinio pirmenybės
- Geriausių 2017 m. Šalčininkų rajono sportininkų apdovanojimai
- Šalčininkų rajono sporto šventė
- Naktinis krepšinio turnyras
- Sportinių žaidimų festivalis.

Rajono sportininkai aktyviai dalyvavo Lietuvos Respublikos čempionatuose bei pirmenybėse:

- Stalo tenisininkai dalyvavo LR komandinėse pirmenybėse aukščiausioje, I, II, III, IV ir V lygose
- Šalčininkų rajono vyrų rankinio komanda „Sokół“ dalyvavo Lietuvos rankinio I lygos čempionate
- Šalčininkų rajono futbolo komandos „Visinčia“ I lygos salės futbolo pirmenybėse
- Šalčininkų krepšinio klubas BC „Šalčininkai“ dalyvavo Vilniaus krepšinio lygoje
- Eišiškių „Sokół“ krepšinio komanda sekmadienio krepšinio lygoje
- Šalčininkų vyrų ir moterų tinklinio komandos dalyvavo Vilniaus tinklinio lygos varžybose

Geriausių rezultatų pasiekė vyrų stalo teniso komanda, laimėjusi **Lietuvos stalo teniso II lygos komandinėse pirmenybėse II –ąją vietą** ir patekusi į I lygą. Rajono sportininkai dalyvavo LSD „Žalgiris“ žiemos bei vasaros sporto žaidynėse. Stalo teniso komanda laimėjo **I –ąją vietą,** tinklinio moterų komanda- **II –ąją vietą**. Respublikinėse bei tarptautinėse varžybose rajonui atstovavo dailiojo jojimo, tinklinio (vyrai ir moterys), krepšinio, lengvosios atletikos, ringo, graikų-romėnų imtynių sporto šakų sportininkai.

Buvo organizuotas ir pravestas Šalčininkų rajono mokinių olimpinis festivalis, kuriame dalyvavo gimnazijų bei pagrindinių mokyklų mokiniai, kurie varžėsi 12 sporto šakų. Šalčininkų rajono mokinių olimpinio festivalio nugalėtojai atstovavo rajonui respublikinėse varžybose.

Šalčininkų rajono savivaldybė trečius metus dovanoja gyventojams žiemos pramogas – visi kviečiami į čiuožyklą.

KULTŪRA

Šalčininkų rajone gausu kultūrinių renginių. Žymiausi, jau tradiciniais tapę kultūros renginiai: Užgavėnės, Gegužinės, folkloro festivalis „Daina prie Šalčios“, Joninės, Žolinės, rajoninė Derliaus šventė, tarptautinei vaikų gynimo dienai skirti renginiai, vasaros menų mokykla, „Jaunimo vasara“, tarptautinė šunų paroda, valstybinių švenčių minėjimai, Velykų ir Kalėdų renginiai bei kt.

2018 m. Kultūros centro veikla

Eil. Nr.	Programos	Mato vienetas	Vienetų skaičius
1.	**Kultūros centro ir struktūrinių padalinių organizuoti renginiai, iš jų:**	**Renginys**	**667**
1.1.	Mėgėjų meno kolektyvų koncertai	Renginys	56
1.2.	Profesionaliojo meno koncertai	Renginys	22
1.3.	Edukaciniai renginiai	Renginys	69
1.4.	Ekskursijos su gido paslauga Jašiūnų dvaro sodybos rūmuose	Ekskursija	201
1.5	Ekskursijos tautodailininkės A. Krepštul muziejuje	Ekskursija	61
1.6.	Profesionaliojo meno spektakliai	Renginys	27
1.7.	Kiti renginiai bendruomenei	Renginys	196
1.8.	Pramoginės muzikos koncertai	Renginys	4
1.9.	Kino filmai	Filmas	8
1.10.	Parodos (iš viso), iš jų:	Paroda	23
1.10.1.	profesionaliojo meno	Paroda	4
1.10.2.	mėgėjų meno	Paroda	19
2.	**Lankytojų skaičius (iš viso visuose renginiuose)**	**Žiūrovas**	**100180**
2.1.	iš jų vaikai ir jaunimas	Žiūrovas	26050

Rajono savivaldybės kultūros centras kiekvienais metais pritraukia vis daugiau žiūrovų ir renginių dalyvių. 2018 m. Šalčininkų kultūros centre ir jo struktūriniuose padaliniuose įvyko **667** kultūriniai renginiai.

Šalčininkų rajone iškilmingai atšvęstas **Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetis**. Minėjimai vyko visuose struktūriniuose padaliniuose: Baltosios Vokės pramogų centre savo programą pristatė dainų ir šokių ansamblis VORUTA, Dieveniškių laisvalaikio salėje koncertavo VU liaudiškos muzikos ansamblis JAUNIMĖLIS, Jašiūnų dvaro sodybos rūmuose koncertinę programą „Mano sieloj šiandien šventė“ pristatė Natalija Krauter (sopranas), Lina Burbaitė-Vaitkuvienė (fortepijonas), Rima Švėgždaitė (smuikas) ir Jonas Armonas (violončelė).

Šalčininkuose V**asario 16-osios minėjimas** prasidėjo Šv. Mišiomis, dalyvaujant Lietuvos vidaus reikalų ministerijos vyrų chorui „Sakalas“, po to vyko iškilminga eisena iki savivaldybės aikštės, kur buvo pakelta valstybės vėliava, o dangų nuspalvino vėliavos spalvų fejerverkai. Kultūros centre koncertavo Šalčininkų Stanislovo Moniuškos menų mokyklos pučiamųjų instrumentų orkestras ir choras, Eišiškių muzikos mokyklos choras, grupė „Art of Music“ ir lietuviškojo folkloro grupė KITAVA.

Paminėtos ir kitos valstybinės šventės: **Laisvės gynėjų diena, Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo šimtmetis, Valstybės (Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo) diena.**

Rugsėjo mėnesį Šalčininkuose jau daug metų vyksta **Derliaus šventė,** tapusi pagrindine tradicine rajonine švente, žinoma ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje.

Buvo organizuojami festivaliai: **„Daina prie Šalčios“,** kuriame koncertavo Šalčininkų rajono kolektyvai bei svečiai iš Lietuvos ir užsienio, vyko tradicinė amatininkų mugė. Pirmą kartą vyko **„Tarptautinis gatvės teatrų festivalis“**, kuriame dalyvavo teatrai iš Lietuvos: Vilniaus LĖLĖ, Kauno valstybinis LĖLIŲ, Klounų teatro studija DULIDU, pantomimos teatras „A“; teatras WAGABUNDA iš Lenkijos, Plastikos teatras INZHEST (Baltarusija) ir Lvovo akademinis teatras VOSKRESINNIA (Ukraina). Buvo parodyti net 8 nemokami profesionalaus atlikimo spektakliai vaikams ir suaugusiems.

Ištisus metus atviri lankytojams buvo **Jašiūnų dvaro sodybos rūmai**, kuriuos aplankė **11333** lankytojai iš Lietuvos ir užsienio. Rūmuose vyko įvairios konferencijos, parodos, poezijos vakarai ir jau tradicija tapę klasikinės muzikos koncertai, kurių šiemet buvo **18**. Jau trečius metus iš eilės vasaros sekmadienio popietėmis rajono gyventojus, svečius iš Lietuvos ir užsienio džiugina festivalis „Muzika Jašiūnų dvare“, t. y. bendras Šalčininkų kultūros centro ir Lietuvos nacionalinės filharmonijos projektas, surengti net **8** nemokami profesionalaus atlikimo koncertai.

Vasarą Šalčininkų kultūros centre, Akmenynės ir Jančiūnų laisvalaikio salėse jau **15 kartą** buvo įsikūrusi **Vasaros menų mokykla**, vadovė dailininkė iš Gdansko Anna Szpadzinska-Koss. Iš viso mokymuose dalyvavo apie **100** vaikų ir jaunuolių, 10 dienų praleidusių kūrybiškoje atmosferoje.

Visus metus Šalčininkų kultūros centre vyko profesionalių teatrų – Lietuvos nacionalinio dramos, Vilniaus kamerinio, „Lėlė“, Baltarusijos jaunimo – spektakliai vaikams ir suaugusiems. Iš viso per metus įvyko **22** spektakliai.

Vasara palydėta renginiu **„Jaunimo vasara“.** Jo metu vyko koncertas, jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų prisistatymas, mugė, Pabarės atviroji jaunimo erdvė pasiūlė šventės dalyviams ekstremalių, kūrybiškų, sportinių pramogų, taip pat pailsėti įrengtoje „Chill zonoje“. Šventės dalyviai galėjo prisijungti prie renginio kulminacinės dalies – kartu su organizatoriais įžiebti naktinį dangų paleisdami šviečiančius balionus.

2018 m. Šalčininkų kultūros centre ir jo struktūriniuose padaliniuose veikė **39** mėgėjų meno kolektyvai, studijos, būreliai, klubai, kuriuose dalyvavo virš **600** dalyvių.

Kultūros centro ansambliai intensyviai dalyvavo rajoniniuose renginiuose, koncertavo Lietuvoje, turėjo nemažai koncertinių išvykų į Lenkiją ir Baltarusiją.

Vasario mėnesį atšvęstas dainų ir šokio ansamblio **„Solčanie“ 30-ties metų jubiliejus**.

PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMAS

Kultūros centras parengė **29** paraiškas projektams, iš jų **16** skirtas dalinis finansavimas

Projekto finansavimo šaltinis	Projekto pavadinimas
Lietuvos kultūros taryba	„Muzika Jašiūnų dvare“
	Tarptautinis gatvės teatrų festivalis Šalčininkuose
LR Kultūros ministerija	Koncertai, skirti Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimui
Lenkijos Respublikos ambasada Vilniuje	XXIII festivalis „Daina prie Šalčios“
	Folkloro ansamblio „Turgelianka“ dalyvavimas religinės dainos festivalyje Otvocko mieste
	Lenkijos Respublikos nepriklausomybės šimtmečio minėjimo koncertas
Asociacija „Lenkijos bendruomenė“ (Wspólnota Polska)	Lenkų tradicijų ir papročių puoselėjimas Šalčininkų krašte
Fondas „Pagalba lenkams rytuose“ (Pomoc Polakom na Wschodzie)	Tarptautinis gatvės teatrų festivalis Šalčininkuose
	250-ųjų Andžejaus Sniadeckio metinių minėjimas
	Knygos „Nadworna malarka Ostrobramskiej“ leidimas
	„Jaunimo vasara“
	Jaunųjų „Solčane“ ir „Smail“ rėmimas
	Lenkijos Respublikos nepriklausomybės šimtmečio minėjimas
	Festivalis „Muzika Jašiūnų dvare”
	XV vasaros menų mokyklos organizavimas, skirtas Lenkijos Respublikos šimtmečiui
	6 Tarptautinių chorinės muzikos festivalių „Auksinė Šalčios juosta“ CD plokštelės leidimas

Papildomas finansavimas gautas:

Nacionalinis atminties institutas	**XXIII festivalis „Daina prie Šalčios“**
	Koncertas „Kelias į Laisvę“, skirtas Lenkijos Respublikos šimtmečiui
Gloguvek seniūnija (Lenkija)	„Derliaus šventė“
Kujavijos-Pamario apskritis (Lenkija)	„Derliaus šventė“
VĮ VILNVARSA	Lenkijos Respublikos šimtmečio minėjimas

Iš viso Kultūros centro projektinei veiklai 2018 m. gauta 72 144 eurai.

Projektai, įgyvendinti bendradarbiaujant su partneriais:

1. Pagal projektą „Muzikos enciklopedija gyvai“ Šalčininkų kultūros centras, bendradarbiaudamas su Lietuvos nacionaline filharmonija, surengė 5 edukacinius koncertus.
2. Filmo „Dvi karūnos“, apie šv. Maksimilijono Kolbės gyvenimą, pristatymas, bendradarbiaujant su Lenkijos institutu Vilniuje.
3. 18-asis Lenkų kino festivalis, bendradarbiaujant su Lenkijos institutu Vilniuje.
4. XXV Lenkijos ir Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 100-mečiui skirto festivalio „Gegužė prie Neries“ renginiai: „Susitikimas su lenkų vaikų ir jaunimo rašytoju Grzegorzu Kasdepke”, „Lenkų ir lietuvių poezijos vakaras”, bendradarbiaujant su Kultūros plėtros draugija „Znad Wilii“ ir Mazovijos kultūros institutu Varšuvoje.
5. Ian Maksin (JAV) ir Vilniaus gitarų trio koncertas „COME TOGETHER“ Jašiūnų dvaro sodybos rūmuose, bendradarbiaujant su JAV ambasada.
6. Lenkų teatro dienos Lietuvoje (Šalčininkų kultūros centre 3 spektakliai, Eišiškėse – 1 spektaklis, Jašiūnų dvaro sodybos rūmuose – 1 spektaklis), bendradarbiaujant su fondu „Zatrzymać Czas” ir Lenkų kultūros namais Vilniuje.

TARPTAUTINIAI JAUNIMO KULTŪROS MAINAI

2018 m. rugpjūčio 15 - 23 dienomis Slobodos mokyklos draugų asociacija iš Lenkijos (Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły w Słobódce, Szypliszki, Polska) ir Šalčininkų rajono savivaldybės kultūros centras įgyvendino projektą **„Paint my world for openness”** („Pieškite mano pasaulį atvirumu“) pagal programą „Erasmus+“. Projekte dalyvavo 20 jaunų žmonių grupė drauge su lyderiais iš Eišiškių ir Lenkijos.

2018 m. liepos 22 - 28 dienomis Luko aktyvių asociacija „STOPA“ (Ełckie Stowarzyszenie Aktywnych „STOPA”, Ełk, Polska) ir Šalčininkų rajono savivaldybės kultūros centras įgyvendino Lietuvos ir Lenkijos jaunimo mainų fondo finansuojamą projektą **„Dance is our common language“** („Šokis mūsų bendra kalba”). Projekte dalyvavo šokių ansamblio „SMILE” jaunimas kartu su jaunimu iš Lenkijos.

Šalčininkų rajono savivaldybės kultūros centras kartu su Bieszczady plėtros ir skatinimo asociacija „Grodzisko“ įgyvendino „Erasmus +“ projektą **„Ekologinio mokymosi istorija“.** Projekto dalyviai: dainų ir šokių ansamblis „Znad Merečanki“ ir Lesko (Lenkija) seniūnijos jaunimas. 2018 m. sausio 27 d. - vasario 4 d. jaunimas svečiavosi Murzasichle mieste, aplankė Zakopanės apylinkes.

2018 m. liepos 1 - 8 dienomis Bieščadų plėtros ir skatinimo asociacija „Grodzisko“, Hočevas, Lenkija (Stowarzyszenie na Recz Rozwoju i Promocji Bieszczadów "Grodzisko", Hoczew, Polska) ir Šalčininkų rajono savivaldybės kultūros centras įgyvendino projektą **„The story of your heART”** pagal programą „Erasmus+”. Projekte dalyvavo dainų ir šokių ansamblis „Znad Merečanki“ kartu su jaunimu iš Lenkijos.

Birželio 19 – 22 dienomis mažieji ansamblio „Solčane“ ir „Smile“ nariai dalyvavo liaudies ir šiuolaikinio šokio mokymuose, vykusiuose prie Baltijos jūros, Lenkijoje. Viešnagės metu vaikai lankėsi Gdanske, Sopote, Gdynėje ir Jastšembia Gura apylinkėse. Projektas finansuojamas fondo „Pomoc Polakom na Wschodzie“, Lenkijos Respublikos Senato lėšomis.

Gegužės 26 d. ansamblio „Znad Merečanki“ šokėjų grupės dalyvavo XIV-ajame, M. K. Oginskiui skirtame tarptautiniame festivalyje - konkurse **„Polonezas-2018“,** kuris įvyko Slonimo mieste, Baltarusijoje. Konkurse dalyvavo 32 kolektyvai iš Lenkijos, Latvijos, Baltarusijos ir Lietuvos. Ansamblio „Znad Merčanki“ pasirodymą komisija įvertino labai gerai: jaunesnioji šokėjų grupė savo amžiaus kategorijoje laimėjo II vietą, o vyresnioji iškovojo garbingą I vietą.

JAUNIMO REIKALŲ KOORDINAVIMAS

Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2018 m. Šalčininkų rajono savivaldybės teritorijoje gyveno **6365** (14-29 m.) jauni žmonės, tai sudarė **20,36 proc.** visų savivaldybės gyventojų.

2018 m. rugsėjo mėn. baigėsi projektas **„Atrask save“,** kuris buvo orientuotas į jaunus, niekur nedirbančius ir nesimokančius asmenis, siekiant paruošti juos darbo rinkai. Iš viso projekto veiklose dalyvavo **106** asmenys, pasirengę darbo rinkai, ir **662** asmenys, nepasirengę darbo rinkai.

2018 m. vasario mėnesį visuotinio susirinkimo metu įvyko nauji Jaunimo reikalų tarybos rinkimai, kurių metu lygiateisės partnerystės ir pariteto principu išrinkta Taryba: 5 jaunimo, su jaunimu dirbančių organizacijų ir neformalių jaunimo grupių atstovai ir 5 savivaldybės administracijos ir seniūnijos darbuotojai.

2018 m. gegužės mėnesį Jaunimo reikalų taryba patvirtino 2018-2019 m. veiklos planą. Nuspręsta Tarybos posėdžius organizuoti skirtingose rajono seniūnijose, tuo būdu skatinti jaunų asmenų įsitraukimą į atvirųjų jaunimo erdvių veiklas, supažindinti moksleivius su savivaldybės darbuotojų kasdieniniu darbu ir kt.

Jaunimo reikalų taryba 2018 m. lapkričio mėnesį dalyvavo veiklos stiprinimo konsultacijoje, kurią vedė Jaunimo reikalų departamento prie SADM lektorius Mantas Zakarka.

2018 m. iš savivaldybės biudžeto Jaunimo programai buvo skirta **15000 Eur.** Programos tikslas – skatinti jaunų asmenų aktyvų dalyvavimą visuomeninėje veikloje, remti iniciatyvas, sprendžiančias jaunimo problemas, bei stiprinti jaunimo, su jaunimu dirbančių organizacijų veiklą. Jaunimo programą kiekvienais metais kartu su biudžetu tvirtina Savivaldybės taryba. Už programos vykdymą yra atsakinga Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos jaunimo reikalų koordinatorė.

Jaunimo programai skirtos lėšos ir projektų skaičius

Metai	2017	2018
Jaunimo programa, Eur	15 000	**15 000**
Jaunimo projektai, vnt.	17	**14**

Projektai subūrė skirtingų socialinių grupių jaunuolius, užsimezgė tarpusavio bendravimas, išaugo tarpusavio pagarba, pilietiškumas.

Šalčininkų rajono savivaldybės administracija organizavo renginius, diskusijų vakarus, mokymus, skirtus jauno asmens formavimui.

Renginiai, skirti jauniems asmenims, 2017-2018 m.

Jauno asmens įtraukimo priemonės	Metai	
	2017	2018
Renginių ir diskusijų skaičius, vnt.	6	**14**

Siekiant vystyti jaunų asmenų kūrybiškumą, iniciatyvumą ir pilietiškumą, buvo paskelbtas konkursas geriausiai renginio idėjai, skirtai atkurtų **Lietuvos ir Lenkijos valstybių šimtmečiui paminėti**. Konkursui gautos 6 idėjos, iš kurių geriausią išrinko Šalčininkų rajono jaunimas per idėjų pristatymą. Laimėtoja pripažinta idėja „Šimtmečio ąžuolai“. Iš surinktų gilių išauginti ąžuolų sodinukai buvo pasodinti Šalčininkų Jano Sniadeckio gimnazijos teritorijoje. Jaunimas įsipareigojo sodinukus prižiūrėti.

Balandžio mėnesį oficialiai duris atvėrė Pabarės atviroji jaunimo erdvė. Atidarymo ceremonijoje dalyvavo Jaunimo reikalų tarybos nariai, jaunimo reikalų koordinatorė, Pabarės seniūnijos jaunimas ir kiti svečiai. Lėšos renginiui buvo skirtos iš Jaunimo programos.

Nuo 2016 m. vykdomas projektas **„MES. Motyvuoti, efektyvūs, sėkmingi“,** kurio dėka rajono jaunimas susipažįsta su jaunais ir talentingais žmonėmis, užimančiais vadovaujančias pareigas arba pasiekusiais gyvenime sėkmės. 2018 m. buvo organizuotas renginys „Pažink kelionių skonį“, diskusija apie verslumą ir galimybes įkurti nuosavą verslą. Renginyje VMI ir SoDros darbuotojai papasakojo apie mokestinius įsipareigojimus, Užimtumo tarnybos Šalčininkų skyriaus vedėja supažindino su vykdytomis programomis ir papasakojo sėkmės istorijas, kai jauni žmonės pasinaudojo dotacijomis ir įsteigė darbo vietas, kalbėjo Lietuvos Respublikos ūkio viceministras Gintaras Vilda.

2017 m. Šalčininkų rajono savivaldybė pradėjo bendradarbiauti su VšĮ „Politikos ir tyrimų institutas“, kuris vykdo Britų tarybos finansuojamą programą „Active Citizens“. 2018 m. pradžioje aktyvus rajono jaunimas, neformalių jaunimo grupių atstovai, Eišiškių S. Rapolionio gimanzijos mokiniai, lopšelio–darželio „Pasaka“ auklėtojos dalyvavo įvadiniame programos „Active Citizens“ susitikime. Programos dėka Šalčininkų rajone buvo parengti ir įgyvendinti **6 projektai:** Versekos mokyklos – daugiafunkcio centro „Žingsnis link sveikatos“, Eišiškių Stanislovo Rapolionio gimnazijos „Jaunimo sodas“, Jančiūnų universalaus daugiafunkcio centro „Siuvimo pagrindų kursas pradedantiesiems“, Turgelių seniūnijos bendruomenės centro „Senolių paveldas“, Pabarės laisvalaikio salės „Youth of Pabarė“, lopšelio-darželio „Pasaka“ „Pilietiškumo skatinimas sportuojant“.

Liepos mėnesį Šalčininkų rajono laisvalaikio ir pramogų sodyboje „Erarichi“ vyko antrasis tarptautinio projekto **„Bendruomenės lyderiai“** susitikimas. 17 jaunų žmonių iš Lenkijos ir 13 Šalčininkų rajono moksleivių visą savaitę mokėsi ugdyti savyje lyderio savybes, kalbėti viešai, diskutuoti bei dirbti komandoje. Jaunimas klausė įdomias ir naudingas paskaitas, kurias vedė LR ūkio viceministras Elijus Čivilis, PKP Energetyka Capital Group Railen Baltics generalinis direktorius Zbignev Chylinski, LR užsienio reikalų ministerijos II sekretorius Mindaugas Stanys, UAB „Talentų namai“ partneris, sertifikuotas konsultantas Justas Gavėnas. Specialiai iš Lenkijos atvyko Lenkijos Respublikos lyderių akademijos lektorius, teisininkas ir politologas, Viešųjų debatų instituto valdybos pirmininkas Andžej Skiba. Su jaunaisiais lyderiais susitiko Šalčininkų rajono meras Zdzislav Palevič, kuris pasidalijo savo mintimis apie šių laikų lyderystę ir paragino jaunimą daugiau mokytis ir siekti savo tikslų. Projektą „Bendruomenės lyderiai“ vykdė Lenkijos organizacijos Jaunimo iniciatyvų fondas (Fundacja Inicjatyw Młodzieżowych) pagal „Erasmus+“ programą. Pirmasis jaunimo susitikimas vyko 2017 m. rugsėjo mėnesį Varšuvoje. Projekto tikslas – didinti jaunimo aktyvumą visuomeniniame ir ekonominiame abiejų šalių gyvenime bei įkurti Lyderių klubą.

Šalčininkų J. Sniadeckio gimnazijos mokiniai su mokytojais, Jaunimo reikalų tarybos nariai ir savivaldybės administracijos atstovai Užsienio reikalų ministerijos kvietimu dalyvavo Gegužės 3-iosios minėjime. Šalčininkų rajono delegacija apsilankė Seimo rūmuose, dalyvavo iškilmingame vėliavų pakėlime Nepriklausomybės aikštėje, kartu su valdžios atstovais ir Lietuvos lenkų sąjungos Šalčininkų rajono skyriaus pirmininko pavaduotojais padėjo gėlių Rasų kapinėse ant Motinos ir sūnaus širdies kapo.

BIBLIOTEKŲ VEIKLA

Šalčininkų rajonas yra vienas iš daugiausiai bibliotekų turinčių rajonų, net **26.** Bibliotekose apsilankė **82965** lankytojai, fonduose sukaupta **226908** vnt. dokumentų. 2018 m. fondai papildyti **12507** dokumentais.

2018 metais Šalčininkų rajono savivaldybės viešoji biblioteka ir jos filialai pasipildė dovanotomis ar paramos būdu gautomis **knygomis** iš leidyklų, skaitytojų, įmonių, įstaigų. Iš viso gauta: **4911 vnt.** (2017 m. -3180 vnt.).

Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos 2018 metų veiklos prioritetais buvo:

- Skaitytojų aptarnavimo posistemės (SAP) kūrimas, tobulinimas ir diegimas, bibliotekos informacinės ieškos sistemos kūrimas, jos tobulinimas, bibliotekinių procesų modernizavimas.

- Universalaus ir optimalaus bibliotekos fondo formavimas, atsižvelgiant į Šalčininkų rajono istorines tradicijas, ekonominę bei kultūrinę plėtrą, demografinę situaciją bei gyventojų poreikius.
- VB ir filialų darbuotojų profesionalumo skatinimas.
- Bibliotekos veiklos viešinimas.
- Bibliotekos filialų infrastruktūros gerinimas.

Visos rajono bibliotekos turi prieigą prie interneto. Interneto vartotojų skaičius per 2018 metus – **6760.** 2018 m. vyko 283 val. individualus kompiuterinio raštingumo mokymai. Dalyvavo **215** vartotojų. Bibliotekoje yra prieiga prie EBSCO Publishing ir INFOLEX duomenų bazių. Šalčininkų rajono savivaldybės viešoji biblioteka per 2018 metus suorganizavo **806** įdomius renginius, kuriuose dalyvavo **10420** lankytojų.

Bendradarbiaujant su Švedų ambasada, buvo pravesta šeimų viktorina apie Švediją**,** nugalėtojai laimėjo šventinius pietus Ambasadoje. Apie Šalčininkų biblioteką ir jos filialus buvo parašyti **136** straipsniai. Buvo organizuotas piešinių konkursas 1-4 klasių mokiniams tema „Lenkiškos legendos liustracija“, poezijos skaitymo konkursas, kiekvienoje bibliotekoje pavasarį gyventojai galėjo pateikti deklaracijas bei pasikonsultuoti su VMI specialistais.

2018 metais Šalčininkų bibliotekoje buvo suorganizuoti susitikimai su rašytojais, knygų sudarytojais, poetais: Renata Šerelyte, Mykolu Majausku, Miroslava Vojšvilo, Benjaminu Kondratu. Taip pat bibliotekoje vyko nemažai parodų, pvz.: bendradarbiaujant su JAV ambasada organizuota paroda „Per Atlantą: Lietuvos ir JAV draugystės amžius“, fotografijų albumo „Neregėta Lietuva“ paroda, „Kurčiųjų meno pasaulis – pamatykime ir susipažinkime“, senų Šalčininkų miesto fotografijų paroda ir kt. Visos bibliotekos dalyvavo konkurse „Skaitymo iššūkis“, Šalčininkų bibliotekoje buvo organizuoti kūrybiškumo užsiėmimai vaikams iki 2 metų su Kristina Savickyte Damanskiene, beigelių popietė, kurioje žydų bendruomenės nariai pasakojo apie savo kultūrą ir tradicijas bei vaišino susirinkusius tradiciškais patiekalais. Bibliotekoje vyko edukaciniai užsiėmimai suaugusiems: ebru menas, sausų kvepalų gamybos, lūpų balzamo gamybos, muilo gamybos, žvakių iš vaško darymo, popierinių gėlių darymo, kalėdinių žaislų iš vaško darymo, kalėdinių vainikų darymo užsiėmimai ir kt. Visose bibliotekose buvo pravesti valstybinėms šventėms skirti renginiai. Rugsėjo mėnesį Šalčininkų aikštėje biblioteka suorganizavo garsinio skaitymo akciją, skirtą Stefano Žeromskio kūrybai. Biblioteka dalyvavo Derliaus šventėje, mūsų palapinėje vaikai galėjo piešti, daryti knygų skirtukus, minti mįsles, veidus išpiešti pasakų personažais. Nuolat bibliotekoje pravedamos ekskursijos bei pagal pageidavimus organizuojamos kraštotyros ekskursijos. Per Nacionalinę Lietuvos bibliotekų savaitę Šalčininkų biblioteka pateko į daugiausiai renginių suorganizavusių bibliotekų trejetuką.

Gegužės mėnesį Šalčininkų rajono savivaldybės viešoji biblioteka pirmą kartą organizavo Šalčininkuose Vilniaus regiono bibliotekų tarybos narių susirinkimą. Buvo atvažiavę Vilniaus apskrities savivaldybių bibliotekų direktoriai bei komplektavimo specialistai. Po susirinkimo biblioteka svečiams suorganizavo ekskursiją po Šalčininkų rajoną. Buvo aplankyti Balinskių rūmai bei Paulavos Respublika.

2018 m. biblioteka įsigijo naują automobilį, laimėjo „***Wspólnota Polska***“ draugijos projektą, kurio dėka buvo nupirkti 2 nešiojamieji kompiuteriai bei spalvotas spausdintuvas.

Ataskaitiniais metais 9 bibliotekose buvo atlikti remontai bei 5 bibliotekoms nupirkti nauji baldai.

SOCIALINĖ PARAMA IR SVEIKATOS APSAUGA

Šalčininkų rajono savivaldybė didelį dėmesį skiria socialinei paramai bei sveikatos apsaugai, nuo kurių labai priklauso gyventojų pragyvenimo lygis rajone. Socialinė parama yra viena iš sudėtinių socialinės apsaugos sistemos dalių, apimanti svarbiausias sferas: ekonominės socialinės aplinkos kūrimas mažinant nedarbą; profesinio aktyvumo skatinimas; paramos šeimoms ir vaikams sistemos tobulinimas; šeimų atsakomybės už šeimos gerovę didinimas; palankių sąlygų šeimoms

kūrimas sprendžiant būsto problemas; pašalpų šeimoms derinimas su kitomis paramos formomis bei kitos priemonės, skatinančios žmones aktyviau integruotis į darbo rinką, įgyjant išsilavinimą.

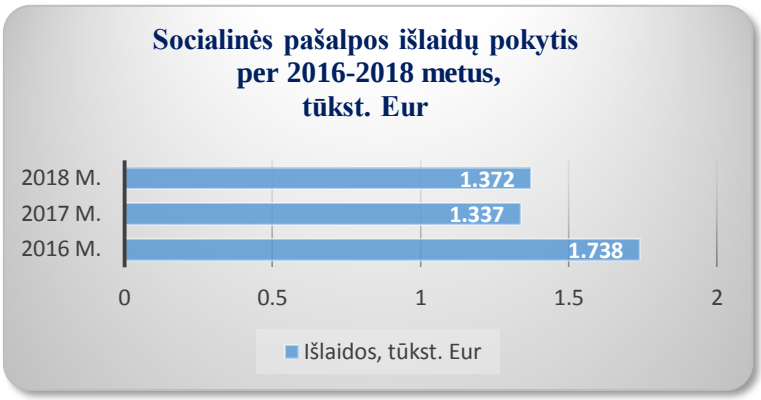
Piniginės socialinės paramos palyginimas

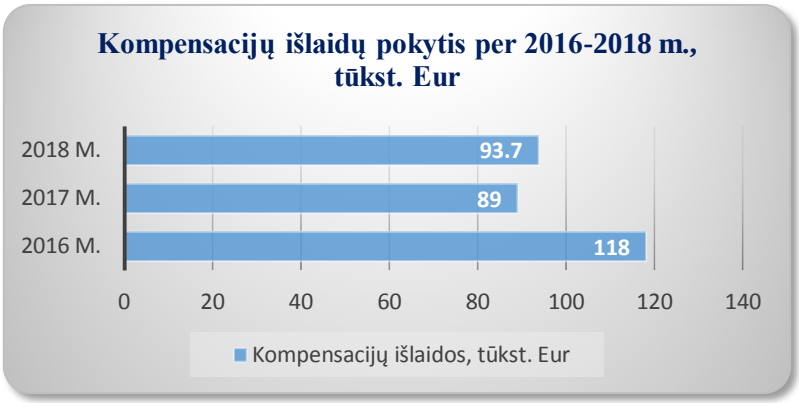
Eil. Nr.	Piniginės paramos rūšys ir vykdymas	2016 m.	2017 m.	2018 m.
1.	**Asmenų, gavusių socialinę pašalpą, skaičius**	**2396**	**1846**	**1527**
2.	**Socialinės pašalpos suma, tūkst. Eur**	**1738,9**	**1337,9**	**1372,3**
3.	Kompensacijos už centrinį šildymą, karštą bei šaltą vandenį (šeimų skaičius)	651	577	572
4.	Kompensacijos už centrinį šildymą, karštą bei šaltą vandenį, tūkst. Eur	118,0	89,0	93,7
5.	Kompensacijos už suvartotas gamtines dujas (šeimų skaičius)	22	14	17
6.	Kompensacijos už suvartotas gamtines dujas suma, tūkst. Eur	3,0	2,5	3,8
7.	Kompensacijos už kietąjį kurą (šeimų skaičius)	1046	908	1032
8.	Kompensacijos už kietąjį kurą suma, tūkst. Eur	132,8	83,7	236,8
9.	Tvarkytų įrašų apie turto vertinimą, skaičius	3122	2516	2477
10.	Neturėjo teisės į paramą dėl turto vertės normatyvo viršijimo (šeimų skaičius)	83	63	59
11.	Tvarkyta įrašų apie piniginės socialinės paramos skyrimą kompiuterinėje sistemoje „Parama“	11070	12683	9633
12.	Šeimų, gaunančių piniginę socialinę paramą bei išmokas vaikams kortelėmis, skaičius	31	12	7
13.	Šeimų, gaunančių piniginę socialinę paramą bei išmokas vaikams į socialines korteles, skaičius	21	52	56
14.	Išmokėta vienkartinių materialinių pašalpų iš savivaldybės biudžeto lėšų asmenims, grįžusiems iš įkalinimo vietovių, tūkst. Eur	0,7	0,6	0,8
15.	Išmokėta vienkartinių materialinių pašalpų iš savivaldybės biudžeto lėšų stichinės nelaimės metu padarytiems nuostoliams dalinai atlyginti, tūkst. Eur	11,1	7,9	9,3
16.	Išmokėta vienkartinių materialinių pašalpų iš savivaldybės biudžeto lėšų kitais atvejais, tūkst. Eur	14,0	17,5	27,1

Įgyvendinant Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą, kaip savarankiškąją vietos savivaldos funkciją, vidutinis socialinių pašalpų gavėjų skaičius 2018 metais, palyginti su 2017 metais, sumažėjo **20,0 proc**. Tačiau išlaidos socialinėms pašalpoms išmokėti išlieka tokios pačios dėl valstybės remiamų pajamų padidėjimo.

Palyginti su kitomis šalies savivaldybėmis, piniginės socialinės paramos gavėjų skaičius sumažėjo. Šiam rodikliui tiesioginės įtakos turi ekonominė rajono situacija: nedarbas, pasiūla darbo rinkoje, darbo užmokesčio dydis ir kiti rodikliai. Mūsų rajone dominuoja kaimiškos vietovės. Uždarbis kaimuose žymiai mažesnis negu miestuose, neigiamos demografinės tendencijos, prastesnės būklės infrastruktūra (susisiekimas ir t. t.), žemesnis paslaugų pasiekiamumas.

Palyginti su 2017 metais, 2018 metais padidėjo vienkartinių materialinių pašalpų skaičius. Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos sprendimu 2018 metais buvo patvirtintas sąlyginės, periodinės bei tikslinės pašalpų skyrimas. Tokį vienkartinių materialinių pašalpų padidėjimo rodiklį lėmė gyventojų socialinio pobūdžio problemų augimas.

2018 metais buvo suarchyvuotos **1008** piniginės socialinės paramos gavėjų bylos.

SOCIALINĖ PARAMA VAIKAMS IR MOKSLEIVIAMS

Socialinė parama mokiniams skiriama nuo mokslo metų pradžios iki mokslo metų pabaigos. Prašymai dėl socialinės paramos mokiniams priimami seniūnijose. Per 2018 metus užregistruoti ir apdoroti **693** prašymai. Suformuota, atspausdinta ir užregistruota **316** sprendimų dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo ir 70 sprendimų dėl socialinės paramos mokiniams nutraukimo.

Moksleivių, gaunančių socialinę paramą, kiekio analizė

Metai	Bendras mokinių skaičius rajone	Mokinių, kuriems paskirtas nemokamas maitinimas, skaičius	%	Mokinių, kuriems paskirtas aprūpinimas mokinio reikmenimis, skaičius	%
2015	4115	1879	45,66	1646	40,00
2016	4122	1411	34,23	1333	32,34
2017	4014	1337	33,31	1066	26,56
2018	**4084**	**1212**	**29,68**	**1176**	**28,80**

Nuo 2018 m. sausio 1 d. įteisinta **universali išmoka vaikui** (vaiko pinigai) - 0,79 bazinės socialinės išmokos (30,02 Eur) dydžio išmoka per mėnesį kiekvienam vaikui nuo gimimo iki 18 metų ir vyresniam, jeigu jis mokosi pagal bendrojo ugdymo programą (įskaitant ir profesinio mokymo įstaigose besimokančius pagal bendrojo ugdymo programą ir pagal bendrojo ugdymo programą kartu su profesinio mokymo programa), ne ilgiau, iki jam sukaks 21 metai.

2018 m. Šalčininkų rajono savivaldybės administracijoje Socialinės paramos ir sveikatos apsaugos skyriuje (toliau Skyriuje) išmokas gavo **7102** gavėjai.

Išmokos vaikams 2018 m.

Išmoka vaikui	7102 asm.
Vienkartinė išmoka nėščiai moteriai	77
Vienkartinė išmoka vaikui	338

Išmoka besimokančio ar studijuojančio asmens vaiko priežiūrai	10
Išmoka gimus vienu metu daugiau kaip vienam vaikui.	8
Išmoka privalomosios pradinės karo tarnybos kario vaikui	1
Išmoka įvaikinus vaiką	1

Kas mėnesį išmokama apie **224 567,24 Eur** išmokų vaikams.

Per 2018 m. Elektroniniu būdu buvo pateikta ir patenkinta virš **1240 vnt**. prašymų išmokai vaikui gauti. Palyginti su 2017 m., tokių prašymų buvo 70, 2016 m. – 40.

ŠALPOS IR KITOS IŠMOKOS

Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir sveikatos apsaugos skyriuje 2018 m. buvo **1659** šalpos ir tikslinių kompensacijų išmokų gavėjų.

Metai	Šalpos ir tikslinių išmokų gavėjų skaičius	Išmokėta per metus, Eur	Mokama vidutiniškai per mėnesį, Eur	Priimta užregistruota ir patenkinta prašymų	Paruošta įsakymų	Išsiųsta raštų ir pranešimų	Išduota pažymų	Persiųsta bylų i kitas sav.
2016	1654	2856 800,00	238066,66	648	1800	639	111	12
2017	1656	2880 602,26	240050,19	655	1508	641	162	11
2018	**1659**	**3048 235,21**	**254019,60**	**679**	**1912**	**612**	**106**	**17**

Per 2018 m. skyriuje buvo išmokėta **3048235,21 Eur** šalpos išmokų. Kiekvienais metais šalpos išmokų išmokama suma didėja, nes tai susiję su bazinės pensijos didėjimu ir kai kurių išmokų padidėjimu.

Metai	Mirė šalpos išmokų gavėjų sk.	Skirta išmokų laidojusiems asmenims	Laidojusiems asmenims išmokėta, Eur	Sutvarkyta archyvinių bylų
2016	224	224	37627,22	260
2017	197	197	37095,67	188
2018	**204**	**204**	**37188,20**	**200**

68 rajono gyventojai 2018 m. gavo transporto išlaidų kompensacijas, kurių suma sudarė **15137.40 Eur.**

Vienkartinė laidojimo pašalpa mirties atveju mokama iš valstybės biudžeto specialios tikslinės dotacijos savivaldybių biudžetams. Pašalpą sudaro 8 BSI. Per 2018 m. buvo paskirta **537** laidojimo pašalpos ir išmokėta **163 248 Eur**. Per 2017 m. Skyriuje buvo paskirta **481** laidojimo pašalpa, o išmokėta **149 600** Eur.

Pašalpos socialiai remtiniems asmenims iš savivaldybės biudžeto. 2018 m. į savivaldybę kreipėsi **22** asmenys, kurie grįžo iš įkalinimo vietų. Jiems buvo išmokėta **836 EUR** dydžio suma.

Šalčininkų rajono savivaldybė bendradarbiauja su **VSDFV Užsienio išmokų tarnyba.** 2018 m. buvo atsakyta į 56 užklausas, 2017 m. buvo gautas 31 laiškas, o 2016 m. 17 laiškų. Atsakoma struktūrizuotais elektroniniais dokumentais (SED). Dažniausiai atsakoma į Vokietijos, Norvegijos, Danijos, Švedijos, Jungtinės Karalystės, Airijos, Baltarusijos užklausas.

SOCIALINĖS PASLAUGOS NEĮGALIESIEMS BEI SENYVO AMŽIAUS ŽMONĖMS

Visuomenės senėjimas, darbingo amžiaus žmonių emigracija, šalyje vykdoma vaikų ir neįgalių žmonių globos namų pertvarka, vaiko teisių apsaugos reforma ir kiti visuomenėje vykstantys socialiniai-ekonominiai pokyčiai sąlygoja, kad savivaldybėje nuolat didėja

bendruomeninių socialinių paslaugų poreikis įvairioms socialinėms žmonių grupėms: beglobiams vaikams, probleminėms šeimoms, neįgaliesiems, seniems ir pagyvenusiems ir kt. Savivaldybė visiškai ar iš dalies finansuoja socialinių paslaugų teikimą, išskyrus socialinę globą sunkią negalią turintiems žmonėms, nes tai valstybės deleguota funkcija. Augantis socialinių paslaugų poreikis, didėjančios paslaugų kainos gali nulemti biudžeto lėšų stygių, o tai sukeltų neigiamas pasekmes visuomenėje.

Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Šalčininkų rajono savivaldybei 2018 metais socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektams įgyvendinti iš valstybės biudžeto skyrė **47588,0 Eur**.

Remiantis Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektų atrankos konkurso organizavimo nuostatų, patvirtintų socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. rugsėjo 7 d. įsakymu Nr. A1-509, 59 punktu, 2018 m. iš savivaldybės biudžeto buvo skirta 20 proc. numatytos valstybės biudžeto sumos, t. y. **9600,0 Eur**, projektams finansuoti.

Organizacijų, įgyvendinančių socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektus, finansavimas 2018 m.

Eil. Nr.	**Organizacijos, įgyvendinančios projektą, pavadinimas**	**Valstybės biudžeto lėšos**	**Savivaldybės biudžeto lėšos**
1.	Lietuvos sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijos ,,Viltis“ Šalčininkų padalinys	12500,0	-
2.	Lietuvos sutrikusios psichikos žmonių globos bendrijos Šalčininkų skyrius	7936,0	
3.	Šalčininkų rajono neįgaliųjų draugija	21752,0	-
4.	VšĮ ,,Vilniaus ir Alytaus regionų aklųjų centras“	400,0	9600,0
5.	VšĮ Vilniaus kurčiųjų reabilitacijos centras	5000,0	-
	Iš viso:	**47588,0**	**9600,0**
		57188,0 Eur	

2018 metų pradžioje su kiekviena organizacija buvo pasirašytos lėšų pervedimo ir naudojimo sutartys.

2018 m. balandžio 11 d. iš Neįgaliųjų reikalų departamento buvo gautas raštas dėl papildomo finansavimo skyrimo. Šalčininkų rajono savivaldybei projektams finansuoti iš valstybės biudžeto lėšų papildomai buvo skirta **4823 Eur** suma. Šios lėšos buvo paskirstytos projektams proporcingai pagal jau skirtą finansavimą.

Eil. Nr.	**Organizacijos, įgyvendinančios projektą, pavadinimas**	**Valstybės biudžeto lėšos, Eur**	**Savivaldybės biudžeto lėšos, Eur**	**Skirtos papildomos lėšos, Eur**	**Patvirtintas finansavimas VISO (metams), Eur**
1.	Lietuvos sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijos ,,Viltis“ Šalčininkų padalinys	12500,0	-	**1054,0**	**13554,0**
2.	Lietuvos sutrikusios psichikos žmonių globos bendrijos Šalčininkų skyrius	7936,0		**669,0**	**8605,0**
3.	Šalčininkų rajono neįgaliųjų draugija	21752,0	-	**1835,0**	**23587,0**
4.	VšĮ ,,Vilniaus ir Alytaus regionų aklųjų centras“	400,0	9600,0	**843,0**	**10843,0**
5.	VšĮ Vilniaus kurčiųjų reabilitacijos centras	5000,0	-	**422,0**	**5422,0**

	Iš viso:	**47588,0**	**9600,0**	**4823,0**	**62011,0**

Palyginti su 2017 m., socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektams vykdyti skirtas finansavimas 2018 m. padidėjo **6827 Eur.**

2018 m. dalyvaujant socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektuose, paslaugas gavo **377** asmenys, iš jų: 312 suaugusiųjų neįgaliųjų, 16 neįgaliųjų vaikų, 49 šeimos nariai.

Buvo įdarbintas 21 asmuo, iš jų 10 neįgaliųjų.

Organizacijos vykdė šias veiklas: neįgaliųjų dienos užimtumas, asmeninio asistento pagalba, užimtumas įvairiuose amatų būreliuose ir klubuose, meninių bei kitų gebėjimų lavinimas meno, kultūros būreliuose, pagalba neįgaliųjų šeimos nariams.

Remiantis Neįgaliųjų socialinės integracijos per kūno kultūrą ir sportą projektų finansavimo 2016-2018 metais konkurso nuostatų 56 punktu, Šalčininkų rajono savivaldybei 2018 metais **Neįgaliųjų socialinės integracijos per kūno kultūrą ir sportą** projektams finansuoti iš valstybės biudžeto lėšų buvo skirta 3402 Eur, iš savivaldybės biudžeto šiems projektams finansuoti buvo skirta **1448 Eur**. Paskelbus projektų atrankos konkursą, paraišką pateikė tik Šalčininkų rajono neįgaliųjų draugija, jai ir buvo skirtas finansavimas. 2018 m. kovo 28 d. Šalčininkų rajono savivaldybei projektams finansuoti iš valstybės biudžeto lėšų papildomai buvo skirta 414 Eur suma. Per 2018 m. organizacija panaudojo **4046 Eur**. Šiomis lėšomis buvo apmokami **baseino ir šiaurietiško ėjimo užsiėmimai**, kuriuos vedė kvalifikuoti specialistai. Vykdomas projektas skatino neįgaliuosius fiziškai lavintis, stiprinti sveikatą, į šią veiklą įsitraukė socialinę atskirtį patiriantys žmonės ir tai padėjo jiems socialiai integruotis. Paslaugas gavo **50** organizacijos narių, iš jų 48 suaugę neįgalieji ir 2 vaikai, turintys negalią. Per 2018 m. suteikta **861** paslauga. Projektui vykdyti buvo įdarbinti 4 asmenys, 2 iš jų – neįgalieji.

Įgyvendinant Neįgaliųjų reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Nacionalinės neįgaliųjų socialinės integracijos 2015-2018 metų programą, nuo 2016 metų savivaldybė vykdo **būsto pritaikymo neįgaliesiems** funkciją. 2018 metais būsto pritaikymui neįgaliesiems iš valstybės biudžeto lėšų buvo skirta ir panaudota 11444,01 Eur, iš savivaldybės biudžeto – **14239,46 Eur**. Už skirtas lėšas šešiems neįgaliesiems, turintiems labai ryškių judėjimo ir apsitarnavimo funkcijų sutrikimų, buvo pritaikyta gyvenamoji aplinka ir būstas.

Per 2018 m. specialiosios socialinės paslaugos buvo skirtos **138** senyvo amžiaus bei neįgaliems asmenims.

Šalčininkų rajono gyventojams socialines paslaugas teikia šios **4 socialinės paskirties įstaigos:**

- Čiužiakampio senelių globos namai kartu su struktūriniu padaliniu Savarankiško gyvenimo namais,
- Šalčininkų vaikų globos namai,
- Šalčininkų socialinių paslaugų centras,
- Šalčininkų rajono sutrikusio intelekto žmonių dienos užimtumo centras.

2018 m. gruodžio 31 d. Čiužiakampio senelių globos namuose gyveno **28** globotiniai, o Savarankiško gyvenimo namuose - **19** gyventojų.

Kiekvienais metais vis daugėja senyvo amžiaus asmenų, kurie yra vieniši, nesugebantys savimi pasirūpinti ir reikalaujantys specialistų priežiūros. Pagalbos į namus paslaugas gavo **26** gyventojai.

Suaugę asmenys ir senyvo amžiaus asmenys su sunkia negalia ilgalaikės socialinės globos paslaugas gavo Eišiškių ASPC globos skyriuje. 2018 m. gruodžio 31 d. čia gyveno **13** gyventojų.

Dienos socialinės globos paslaugas gavo **1** asmuo (Vilniaus „Vilties“ specialiojoje mokykloje – daugiafunkciniame centre).

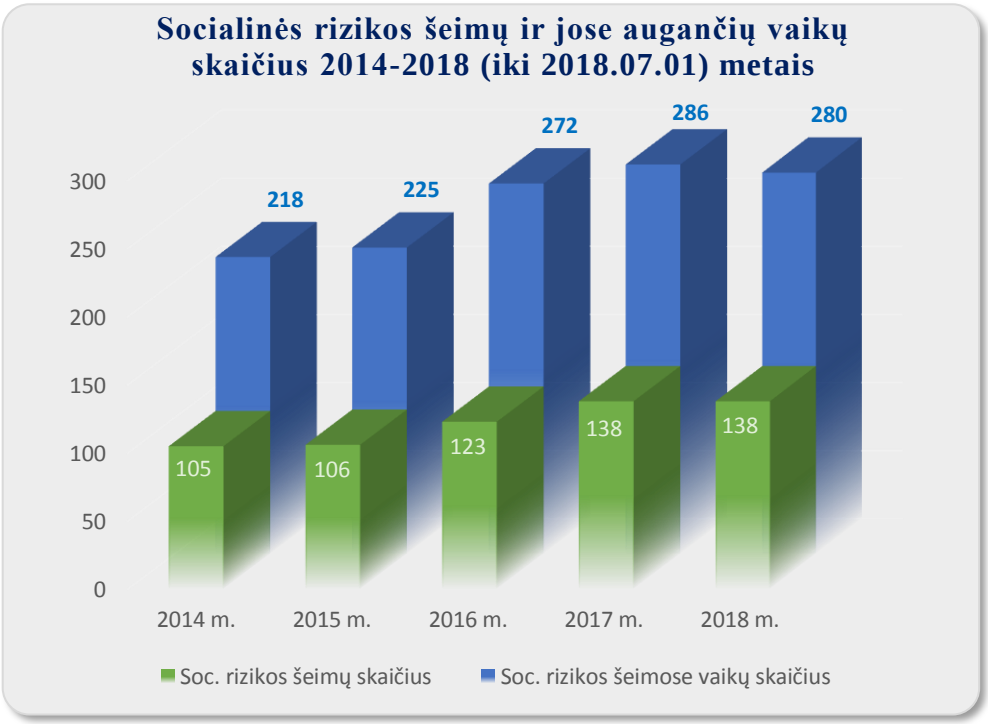
Asmenims, kurie dėl proto ir fizinės negalės negali savarankiškai gyventi, Vilniaus regiono apylinkės teismo Šalčininkų rūmų nutartimi buvo skirta globa arba rūpyba. 2018 m. gruodžio 31 d. Vilniaus regiono apylinkės teismo Šalčininkų rūmų nutartimi **26** asmenims buvo skirta globa, **7** asmenims - rūpyba.

Šalčininkų rajono savivaldybės socialinių paslaugų įstaigų finansavimas

Nr.	Įstaigos pavadinimas	2016 m.	2017 m.	2018 m.
1.	Šalčininkų rajono savivaldybės vaikų globos namai	346,5	306,4	**387,7**
2.	Šalčininkų rajono savivaldybės sutrikusio intelekto dienos užimtumo centras	134,9	156,00	**127,4**
3.	Šalčininkų socialinių paslaugų centras	119,7	193,00	**213,9**
4.	Šalčininkų rajono savivaldybės Čiužiakampio senelių globos namai su struktūriniu padaliniu Savarankiško gyvenimo namais	199,6	231,8	**342,2**

VAIKO TEISIŲ APSAUGA

Socialinės rizikos šeimos – viena iš svarbių socialinių paslaugų gavėjų grupė. 2018 m. birželio 30 d. Šalčininkų rajono savivaldybės administracijoje buvo registruotos **138** šeimos. Šiose šeimose auga **280** nepilnamečių vaikų. Nuo 2018 m. sausio 1 d. iki 2018 m. birželio 30 d. į socialinės rizikos šeimų, auginančių vaikus, apskaitą įrašyta 16 šeimų, išbraukta 16 šeimų.

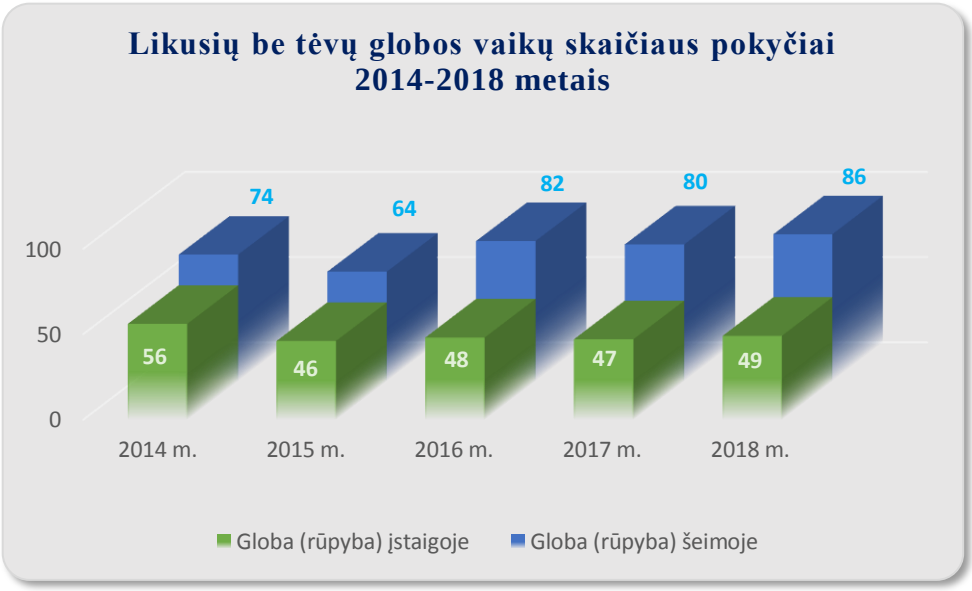

Išnagrinėjus problemas, su kuriomis susiduria šeimos, Socialinės paramos ir sveikatos apsaugos skyriuje kartu su seniūnijų socialiniais darbuotojais nuolatos buvo ieškoma būdų šioms problemoms išspręsti, t. y. tarpininkauta dėl socialinių išmokų gavimo bei jų racionalaus panaudojimo, organizuojamos bendrosios socialinės paslaugos: informavimas apie reikalingos socialinės pagalbos teikimą, konsultacijų metu analizuojama asmens (šeimos) probleminė situacija ir ieškoma problemos sprendimo būdų, taip pat kartu buvo sprendžiami šeimų teisinės, sveikatos, ūkinės, buitinės problemos (tvarkant dokumentus, mokant mokesčius, užrašant pas specialistus, organizuojant ūkinius darbus ir kt.)

Siekiant užtikrinti racionalų socialinių paslaugų teikimą, Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos 2018 m. gegužės 30 d. sprendimu Nr. T-1096 „Dėl atvejo vadybos ir šeimų socialinės priežiūros funkcijų pavedimo Šalčininkų socialinių paslaugų centrui“ nuo 2018 m. liepos 1 d. Šalčininkų socialinių paslaugų centrui pavestos vykdyti atvejo vadybos ir šeimų socialinės priežiūros funkcijos. Visi 16 socialinių darbuotojų tapo pavaldūs Šalčininkų socialinių paslaugų centrui. Taip pat, remiantis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. A1-141 „Dėl Atvejo vadybos tvarkos aprašo patvirtinimo“ buvo įsteigtos 4

atvejo vadybininko pareigybės, kurių tikslas – rasti geriausią problemos sprendimo būdą ir suteikti šeimai pagalbą, kuri padėtų išspręsti susidariusias problemas bei sudarytų sąlygas šeimai pačiai siekti pokyčių, kurie užtikrintų darnų šeimos funkcionavimą.

Nuo 2018 m. liepos 1 d. buvo organizuota **80** atvejo vadybos posėdžių (iš jų 13 - antros grėsmės lygio, 67 - pirmo grėsmės lygio), kurių metu rasti problemų sprendimo būdai, išanalizuoti šeimų poreikiai bei nustatyti terminai uždaviniams įgyvendinti.

Vaiko globos (rūpybos) pasibaigimo priežastys

Vaiko globos (rūpybos) pasibaigimo priežastys (per laikotarpį)	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.
Vaikų, kuriems baigėsi globa (rūpyba) skaičius	**19**	**33**	**27**	**79**	**66**
- grąžintas tėvams	10	13	11	62	**43**
- sulaukė pilnametystės arba emancipuotas	9	17	12	14	**23**
- įvaikintas	0	3	4	3	**0**
- susituokė	0	0	0	0	**0**
- mirė	0	0	0	0	**0**
- laikinoji globa (rūpyba) pakeista į nuolatinę	**20**	**11**	**11**	**27**	**7**

Globos (rūpybos) išmokos skiriamos ir mokamos pagal LR Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 pakeitimo įstatyme nurodytas sąlygas bei tvarką (redakcija nuo 2017 m. gruodžio 5 d. Nr. XIII-822). Išmokos mokamos iš Valstybės biudžeto lėšų, išskyrus pagalbos pinigus.

Per 2018 m. globos (rūpybos) išmoka buvo išmokėta **107** globėjams, globos (rūpybos) išmokos tikslinis priedas – **89** globėjams.

Išmokos rūšis	Globėjai	Išmokėta EUR per 2018 m.
Globos (rūpybos) išmoka	107	145193,06
Globos (rūpybos) išmokos tikslinis priedas	89	166293,83

Už vieną vaiką globėjui 2018 m. buvo skiriama vidutiniškai **448 Eur** dydžio suma (priklauso nuo vaikų skaičiaus).

SVEIKATOS APSAUGA

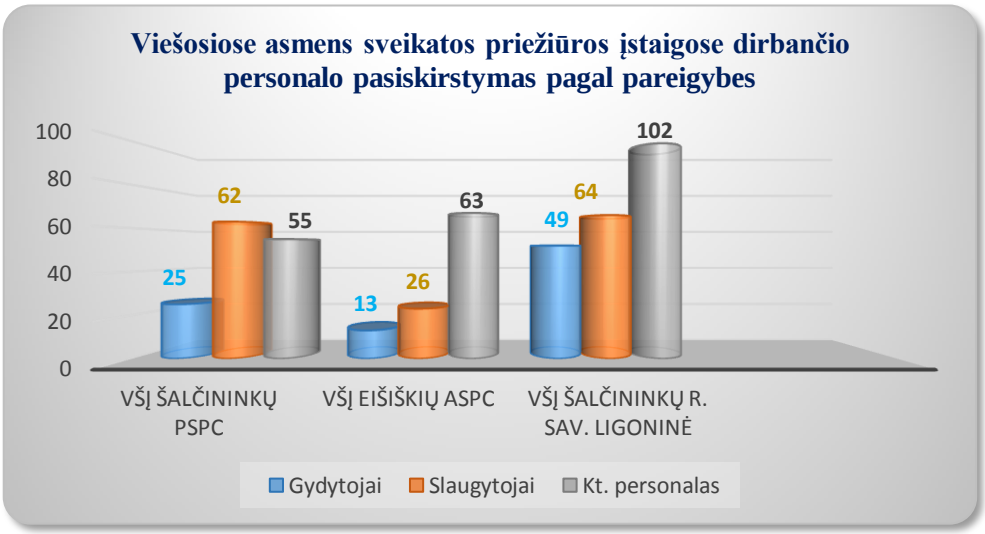
Asmens sveikatos priežiūra – tai valstybės licencijuota fizinių ir juridinių asmenų veikla. Jos tikslas – laiku diagnozuoti asmens sveikatos sutrikimus ir užkirsti jiems kelią, padėti atgauti bei sustiprinti sveikatą.

Vadovaudamasi LR Vietos savivaldos įstatymu Savivaldybė įgyvendina savarankiškąsias funkcijas, tai – pirminė asmens ir visuomenės sveikatos priežiūra (įstaigų steigimas, reorganizavimas, likvidavimas) ir valstybinė (valstybės perduotas savivaldybėms) – antrinės sveikatos priežiūros organizavimas ir visuomenės sveikatos priežiūra savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdomų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, visuomenės sveikatos stiprinimas, visuomenės sveikatos stebėsena.

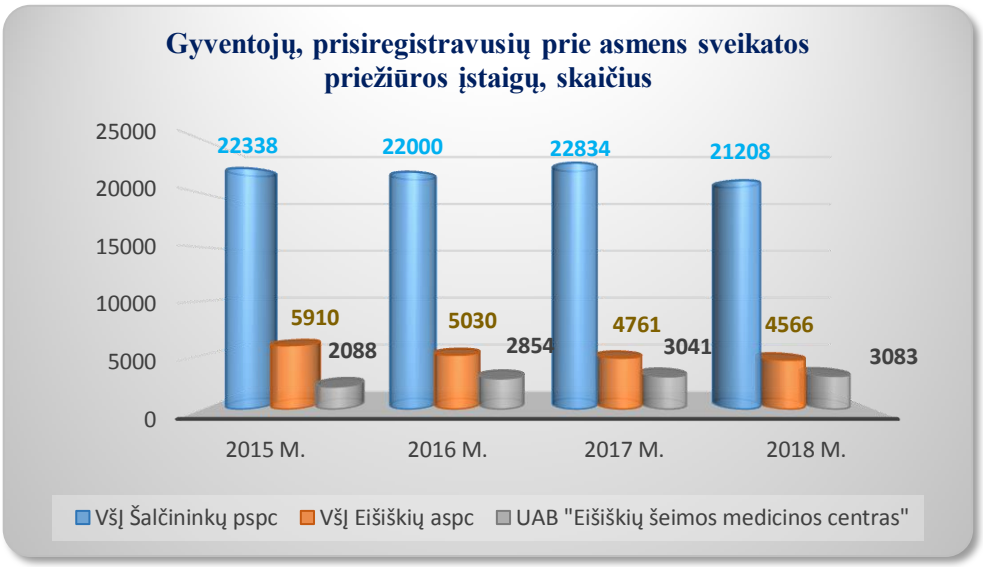
Šalčininkų rajone veikia **4** sveikatos priežiūros paslaugas teikiančios įstaigos ir privati įstaiga, kurios rūpinasi rajono gyventojų sveikata:

- VšĮ Šalčininkų pirminės sveikatos priežiūros centras;
- VšĮ Eišiškių asmens sveikatos priežiūros centras;
- VšĮ Šalčininkų rajono savivaldybės ligoninė;
- UAB „Eišiškių šeimos medicinos centras“;
- Privatūs odontologinės priežiūros kabinetai.

Šalčininkų rajono savivaldybės viešosiose asmens sveikatos priežiūros įstaigose 2018 m. gruodžio 31 d. dirbo **459 darbuotojai,** iš jų: 87 gydytojai, 152 slaugytojai, 220 kt. personalas.

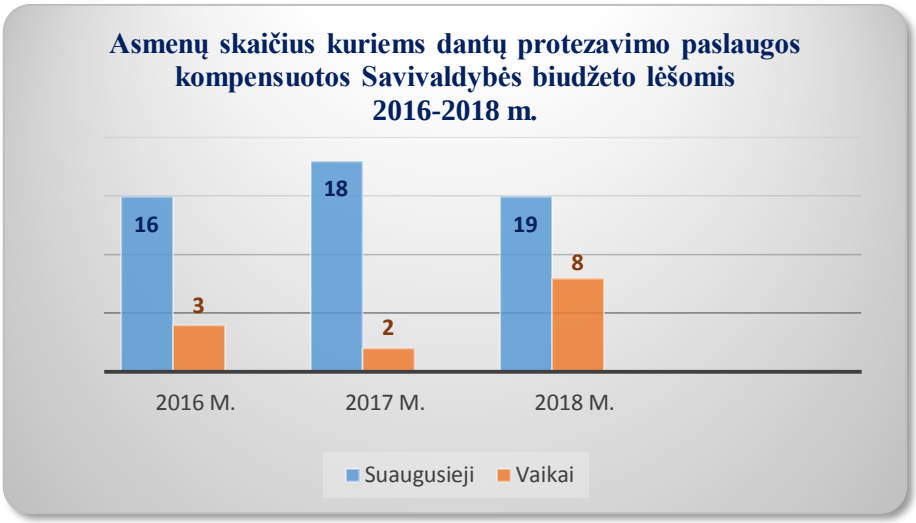

Prisirašiusiųjų prie asmens sveikatos priežiūros įstaigų gyventojų skaičiaus mažėjimą lemia jaunų žmonių išvykimas mokytis bei gyventi į kitus miestus, emigracija ir neigiamas natūralus gyventojų prieaugis.

Šalčininkų rajono savivaldybės tiesiogiai stebimo trumpo gydymo kurso paslaugų kabinetas (DOTS kabinetas) veiklą pradėjo nuo 2017 m. II ketv. 2017 m. DOTS kabinete iš viso gydėsi **10** tuberkulioze sergančių asmenų, iš jų dviem teiktos laikinos DOTS paslaugos VšĮ Eišiškių asmens sveikatos priežiūros centre. Tuo tarpu 2018 m. gydėsi **11** asmenų (4 iš jų gydymą tęsia nuo 2017 m.), iš jų 1 vaikas. Ataskaitiniais metais gydymą baigė 7 asmenys (2017 m. – 4 pacientai), 4 asmenys gydymą tęs 2019 m.

Ataskaitiniu laikotarpiu savivaldybės administracija vykdė **dantų protezavimo paslaugų teikimo išlaidų kompensavimą**. Ataskaitiniais metais protezavimo paslaugos, kurių išlaidos kompensuojamos iš Savivaldybės biudžeto, suteiktos **27** Šalčininkų rajono gyventojams, iš kurių 8 vaikai iki 18 metų. Paslaugas teikė odontologijos klinika UAB „Alstoma“.

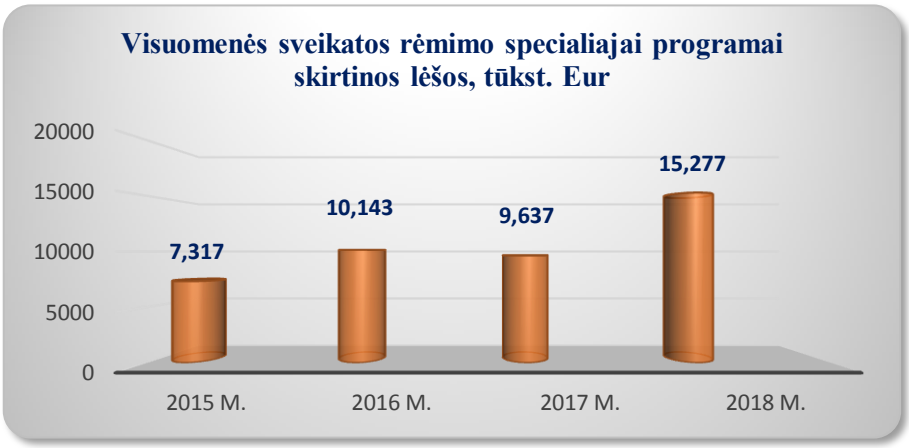

Visuomenės sveikatos rėmimo specialioji programa. Siekiant visapusės dvasinės, fizinės ir socialinės bendruomenės gerovės, ypatinga svarba tenka visuomenės sveikatos priežiūrai. Savivaldybės administracija, įgyvendindama sveikatos apsaugos politiką rajone, nuosekliai vykdė visuomenės sveikatos rėmimo specialiąją programą, kurios paskirtis – įgyvendinti įvairias sveikatinimo priemones, kurti saugią aplinką, gerinti savivaldybės gyventojų sveikatą.

2018 metų visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos prioritetinės kryptys:

1. Nelaimingų atsitikimų, traumų ir nukritimų prevencija vyresnio amžiaus asmenims (65+).
2. Psichinės sveikatos stiprinimas (savižudybių prevencija, smurto prevencija ir pan.).
3. Alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija.

4. Vaikų ir jaunimo sveikatos išsaugojimas ir stiprinimas (lytinis švietimas, patyčių ir smurto prevencija).

2017 m. Šalčininkų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšomis finansuota 16 projektų, 2018 m. 20 sveikatos projektų.

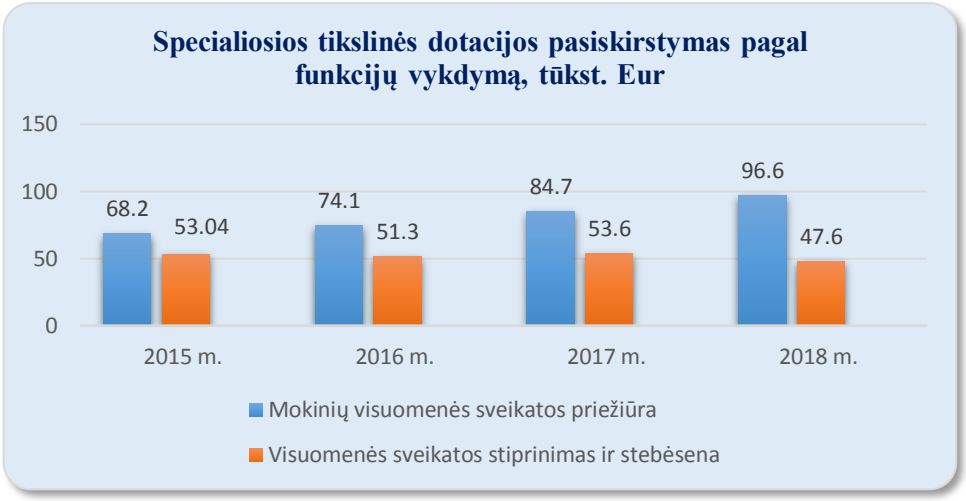
Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos 2018 m. finansavimas

Savivaldybės visuomenės sveikatos programoms įgyvendinti:	Suma, Eur	Programų vykdytojai
„Oras, saulė, smėlis ir vanduo“	**450**	Šalčininkų lopšelis-darželis „Vyturėlis“
„Tuberkuliozės kontrolė ir profilaktika“	**300**	VšĮ Eišiškių asmens sveikatos priežiūros centras
„Sveikatos skrynelę atvėrus: pasakų terapija“	**300**	Šalčininkų r. Jašiūnų lopšelis- darželis „Žilvitis“
„Aktyvumas yra madingas“	**350**	Bendrija „Europos inovacijos“
„D.R.A.S.A.“ (Drįsk rūkalų, alkoholio, svaigalų atsisakyti)	**600**	Eišiškių Kristaus Žengimo į dangų parapijos Carito vaikų dienos centras „Nazaretas“
„Sveikos kojytės, tiesi nugarytė“	**450**	Šalčininkų lopšelis-darželis „Pasaka“
„Šeimos kelias į sveiką gyvenseną“	**350**	Šalčininkų miesto draugija „Gera pradžia“
„Saugūs ir sveiki“	**400**	Šalčininkų Jano Sniadeckio gimnazija
„Draugiški sveikuoliukai“	**300**	Šalčininkų r. Versekos mokykla-daugiafunkcis centras
„Mano jausmų ir emocijų pasaulis“	**300**	Šalčininkų r. Eišiškių lopšelis-darželis „Žiburėlis“
„Sergamumo cukriniu diabetu prevencijos programa“	**400**	VšĮ Šalčininkų pirminės sveikatos priežiūros centras
„Sveikas vaikas- sveika visuomenė“	**1080**	Šalčininkų r. sav. Vaikų globos namai
„Jaunimo sveikatos stiprinimo išvyka prie jūros“	**500**	VšĮ „Dievo gailestingumo bendruomenė“
„Darnus gyvenimas šeimoje ir visuomenėje“	**400**	Šalčininkų r. Dieveniškių Adomo Mickevičiaus gimnazija
„Regėjimo neįgaliųjų sveikatos ugdymas“	**700**	VšĮ Vilniaus ir Alytaus regionų aklųjų centras

„Daug judu – sveikai gyvenu“	**400**	Šalčininkų r. Dieveniškių „Ryto“ gimnazija
„Apie psichoaktyvias medžiagų problemas ... kitaip“	**300**	Šalčininkų r. Butrimonių Anos Krepštul gimnazija
„Ar rūkymas vertas tavo gyvenimo?“	**300**	Šalčininkų r. B. Vokės Elizos Ožeškovos gimnazija
„Stop alkoholio vartojimo pasekmėms“	**500**	Vilniaus apskr. VPK Šalčininkų r. PK sporto klubas „Skydas“
„Kaip žuvys vandenyje 2“	**400**	Šalčininkų r. VRM pensininkų sąjunga
Iš viso:	**8780 Eur**	

Šalčininkų rajono savivaldybės teritorijoje maudymosi sezono metu (nuo birželio 1 d. iki rugsėjo 15 d.) yra stebimas **maudyklų ir vandens telkinių vanduo**. Stebimos maudyklų ir telkinių vietos yra pamėgtos rajono gyventojų: Šalčininkų I tvenkinio paplūdimio maudyklos, Eišiškių miesto maudyklos, Šalčininkėlių, Poškonių, Gojaus, Panezdilių, Padvarionių, Butrimonių, Maciučių vandens telkinių vanduo. Ataskaitiniais metais tyrimus atliko Nacionalinė visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija.

Šalčininkų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro veiklos tikslas – rūpintis Šalčininkų rajono savivaldybės gyventojų sveikata, vykdyti savivaldybės teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais reglamentuojamą savivaldybių visuomenės sveikatos priežiūrą, siekiant mažinti gyventojų sergamumą ir mirtingumą, gerinti gyvenimo kokybę, teikiant kokybiškas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas.

Rajono mokyklose nuolat vyksta prevenciniai užsiėmimai sveikatos stiprinimo ir išsaugojimo klausimais bendrojo bei ikimokyklinio ugdymo įstaigose. Biuro veiklos prioritetas – vaikų sveikatos stiprinimas.

Visuomenės sveikatos biuro veiklos vertinimo kriterijai

Mokinių visuomenės sveikatos priežiūra	
Informavimo veiksmai (iš viso):	
Skirti mokinių, ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, visuomenės sveikatos priežiūrai, renginių skaičius (vnt.)	**467**
Skirti mokinių, ugdomų pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, visuomenės sveikatos priežiūrai, renginių skaičius	**960**
Mokyklų, įsitraukusių į sveikatą stiprinančių mokyklų tinklą, dalis (proc.)	**8**
Mokyklos bendruomenei suteiktų individualių konsultavimo paslaugų skaičius (vnt.)	**2066**
Įvertintų mokinių profilaktinių patikrinimų pažymų skaičius (vnt.)	**4544**
Suteiktų pirmosios pagalbos ar gydytojo rekomendacijų įgyvendinimo veiksmų	**513**

mokiniams skaičius (vnt.)	
Patikrų dėl asmens higienos, pedikuliozės skaičius (vnt.)	**9792**
Visuomenės sveikatos stiprinimas	
Informavimo veiksmai (sveikatos sauga ir stiprinimas, bendrieji sveikos gyvensenos ir ligų prevencijos klausimai, sveika mityba ir nutukimo prevencija, fizinis aktyvumas, psichikos sveikata (smurto, savižudybių prevencija, streso kontrolė ir kt.), aplinkos sveikata, rūkymo, alkoholio ir narkotikų vartojimo prevencija, lytiškumo ugdymas, AIDS ir lytiškai plintančių ligų prevencija, užkrečiamųjų ligų profilaktika, asmens higiena, kraujotakos sistemos ligų profilaktika, traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija, onkologinių ligų profilaktika ir kt.) (vnt.)	**166**
Visuomenės sveikatos stebėsena	
Savivaldybės stebėtų visuomenės sveikatos stebėsenos rodiklių skaičius	**51**

Veiklos, kurias vykdė Šalčininkų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras

Sveikos gyvensenos įgūdžių formavimas	**Veiklų aprašymai**
Akcija „Būk sveikas“	Akcijos metu buvo tiriamas cholesterolio ir gliukozės kiekis kraujyje, analizuojama kūno sudėtis bei teiktos konsultacijos sveikos mitybos tema bei ligų prevencijos klausimais. Akcija vyko Šalčininkuose, Gerviškėse, Čiužiakampyje, Šalčininkėliuose, Jašiūnuose, Akmenynėje, Poškonyse, Dieveniškėse, Zavišonyse, Turgeliuose. Iš viso įvyko 16 akcijų, 269 dalyvių.
Renginys „Spalvotas bėgimas“	Spalio mėnesį minint Europos depresijos dieną buvo organizuotas renginys „Spalvotas bėgimas“. Jame dalyvavo komandos iš įvairių rajono mokyklų, iš viso 83 asmenys.
Konferencija „Elgesys, kurio negalima pateisinti. Atsakingi esame visi“	Balandžio mėn. įvyko konferencija, skirta smurto artimoje aplinkoje prevencijai. Dalyvavo atstovai iš Sveikatos apsaugos ministerijos, Prokuratūros, ugdymo įstaigų, Probacijos tarnybos, Lygių galimybių plėtros centro, Caritas, Valstybės sienos apsaugos tarnybos, Specializuotos pagalbos centro, policijos bei Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos. Dalyvių skaičius- 107.
Renginiai „Sveikatą stiprinančių mokyklų banga per Lietuvą“	Įvyko du renginiai, skirti sveikatą stiprinančių mokyklų tinklo 25-čiui paminėti. Renginiai skirti ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikams (84 dalyviai) ir 9-10 klasių mokiniams (42 dalyviai).
Sveikatos palapinė	Organizuotos 5 sveikatos palapinės: Poškonių Gintaro Žagunio pasienio užkardoje, Turgeliuose per Žolinės šventę, Šalčininkuose per Derliaus šventę ir „Jaunimo vasara“ bei Šalčininkėliuose „Atsisveikinimas su vasara“. Dalyvių skaičius - 159.
Paskaitų ciklas „Kuo renkiesi būti tu?“, „Kaip bendrauti su vaiku, kad užsiaugintum sau paguodą“, „Žalingų įpročių prevencija mokytojo veikloje“	Vyko užsiėmimai žalingų įpročių prevencijos tema. Lektorius skaitė paskaitas mokiniams, tėvams bei mokytojams. Dalyvių skaičius - 866.
Paskaitų ciklas lytiškumo tema berniukams	Lektorius aplankė visas rajono mokyklas ir skaitė paskaitą „Berniukų lytinis auklėjimas“. Dalyvių skaičius - 427.

Akcija „Būk matomas“	Gruodžio mėnesį, bendradarbiaujant su Vilniaus apskrities VPK Šalčininkų r. PK buvo organizuotos atšvaitų dalinimo akcijos. Vykdant akciją, buvo siekiama, kad vaikai turėtų tinkamą atšvaitą ir tamsiu paros metu būtų matomi.
Vasaros stovyklos	Vaikų stovyklose vyko „Sveikatos dienos”. Buvo organizuojami užsiėmimai fiziniam aktyvumui, sveikai mitybai skatinti, burnos ir asmens higienai ugdyti, psichinei sveikatai gerinti. Dalyvių skaičius - 322.
Paskaitos Tribonių pasienio užkardos darbuotojams	Įvyko 3 paskaitos žalingų įpročių prevencijos tema. Dalyvių skaičius - 81.
Šalčininkų rajono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo nukentėjusiems asmenims 2017-2018 metų programa	Užsiėmimai vyko Šalčininkų mieste. Programoje dalyvavo 44 asmenys, iš kurių 5 pabaigė 6 mėn. mokymus, 8 asmenys baigė 3 mėn. kursą.

SOCIALINIO BŪSTO PIRKIMAS

Šalčininkų rajono savivaldybė įgyvendina projektą **„Socialinio būsto fondo plėtra Šalčininkų rajone“.** Jo tikslas – padidinti Šalčininkų rajono savivaldybės socialinio būsto fondą, kuris būtų naudojamas aprūpinti būstu asmenis ir šeimas, turinčius teisę į socialinį būstą pagal Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymą.

Šalčininkų rajono savivaldybė plečia socialinio būsto infrastruktūrą pirkdama gyvenamuosius būstus, renovuodama ir pritaikydama jau esamus pastatus bei pirkdama atskirus būstus. Įgyvendinus projekto veiklą, bus padidintas socialinio būsto prieinamumas pažeidžiamiausioms gyventojų grupėms Šalčininkų rajono savivaldybėje ir bus sumažinti socialinio būsto trūkumo mastai.

Įgyvendinant projektą 2017 metais buvo nupirkti **8** socialiniai būstai: 3 – vieno kambario butai, 3 – dviejų kambarių butai, 2 – trijų kambarių butai (3 butai Šalčininkų mieste, 3 butai Pabarės sen., 1 butas Baltosios Vokės mieste, 1 butas Gerviškių sen.).

2018 metais buvo nupirkti **7** socialiniai būstai (iš projekto „Socialinio būsto fondo plėtra Šalčininkų rajone“ lėšų): 2 butai Eišiškių mst., 1 gyvenamasis namas Kalesninkų k., 1 butas Pabarės k., 2 butai Šalčininkų mst., 1 butas Skynimų I k.

Nupirkti socialiniai būstai išnuomojami šeimoms, įrašytoms į sąrašą asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą.

2018 metais buvo nupirkti **2** gyvenamieji namai, skirti socialiniam būsto fondui plėtoti, iš lėšų, surinktų už parduotus savivaldybės būstus jų nuomininkams (gyvenamasis namas Abolų k. bei gyvenamasis namas Daugidonių k.).

Apibendrinant norėtųsi pabrėžti, kad Šalčininkų rajono meras kartu su savivaldybe deda visas pastangas, kad rajono gyventojams čia būtų ramu, saugu ir gražu gyventi. Kad kiekvienas mūsų rajono gyventojas, o ypač vaikai ir jaunimas galėtų drąsiai ir išdidžiai sakyti – „Šalčininkų rajonas - tai mūsų puikus kraštas! Aš didžiuojuosi, kad čia gimiau, norėčiau čia gyventi ir dirbti jo labui!“

Savivaldybės meras Zdzislav Palevič